

Bratislava, 2026

VZNIK A ZÁNİK MALÝCH A STREDNÝCH PODNIKOV NA SLOVENSKU V ROKU 2025

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obsah

Obsah	2
Zoznam grafov, tabuliek a skratiek	3
Zoznam grafov.....	3
Zoznam tabuliek	4
Zoznam obrázkov	4
Zoznam skratiek	5
Úvod	
1 Stav a vývoj početnosti malých a stredných podnikov	7
1.1 Fyzické osoby - podnikatelia.....	8
1.2 Právnické osoby – podniky	10
2 Vznik malých a stredných podnikov na Slovensku	14
2.1 Vznik MSP podľa veľkostnej kategórie	18
2.2 Vznik MSP podľa právnych foriem	20
2.3 Vznik MSP podľa odvetvovej štruktúry.....	23
2.4 Vznik MSP podľa sídla	26
3 Zánik malých a stredných podnikov na Slovensku	30
3.1 Zánik MSP podľa právnych foriem.....	32
3.2 Zánik MSP podľa odvetvovej štruktúry	35
3.3 Zánik MSP podľa sídla.....	36
4 Dynamika vývoja a čistý prírastok vzniknutých a zaniknutých podnikateľských subjektov na Slovensku	41
4.1 Čistý prírastok podnikateľských subjektov podľa právnych foriem	44
4.2 Čistý prírastok podnikateľských subjektov podľa odvetvovej štruktúry	48
4.3 Čistý prírastok podnikateľských subjektov podľa sídla	57
5 Záver	66

Zoznam grafov, tabuliek a skratiek

Zoznam grafov

Graf č. 1: Vývoj počtu MSP v r. 2010 - 2025 v SR	8
Graf č. 2: Vývoj počtu FO a PO MSP na Slovensku v r. 2010 - 2025	8
Graf č. 3: Vývoj počtu živnostníkov (MSP) v r. 2010 - 2025	9
Graf č. 4: Vývoj počtu podnikateľov - slobodné povolania a SHR v r. 2010 - 2025	10
Graf č. 5: Vývoj počtu PO MSP v r. 2010 - 2025	10
Graf č. 6: Vývoj počtu spol. s r. o. v r. 2010 - 2025.....	11
Graf č. 7: Vývoj počtu a.s., ZO, družstiev a ostatných foriem PO v r. 2010 - 2025 v SR.....	12
Graf č. 8: Vývoj počtu vzniknutých MSP v rokoch 2010-2025 v SR.....	14
Graf č. 9: Porovnanie vývoja vznikov MSP po mesiacoch roka 2025 v SR	16
Graf č. 10: Vývoj vzniknutých FO - podnikateľov MSP v rokoch 2010 - 2025 v SR	17
Graf č. 11: Vývoj vzniknutých PO MSP v rokoch 2009-2025 v SR.....	17
Graf č. 12: Vývoj počtu vzniknutých mikropodnikov v rokoch 2010-2025 v SR.....	19
Graf č. 13: Vývoj počtu vzniknutých malých a stredných podnikov v rokoch 2010-2025 v SR	20
Graf č. 14: Vývoj počtu vzniknutých živnostníkov a PO v rokoch 2010-2025 v SR.....	21
Graf č. 15: Vývoj počtu vzniknutých slobodných povolání a SHR v rokoch 2010-2025 v SR	22
Graf č. 16: Vývoj počtu vzniknutých MSP podľa odvetví v rokoch 2010 - 2025 v SR.....	25
Graf č. 17: Vývoj počtu vzniknutých MSP podľa sídla v rokoch 2010 - 2025 v SR.....	29
Graf č. 18: Vývoj počtu zaniknutých podnikateľských subjektov v rokoch 2010 - 2025 v SR	30
Graf č. 19: Priebeh zánikov MSP po mesiacoch v SR v porovnaní s dlhodobým priemerom	31
Graf č. 20: Vývoj počtu zaniknutých FO-podnikateľov a PO MSP v rokoch 2010 - 2025 v SR.....	32
Graf č. 21: Vývoj počtu zaniknutých živnostníkov a PO v rokoch 2010 - 2025 v SR.....	33
Graf č. 22: Vývoj počtu zaniknutých slobodných povolání a SHR v rokoch 2010 - 2025 v SR.....	34
Graf č. 23: Vývoj počtu zaniknutých podnikateľských subjektov podľa odvetví v rokoch 2009-2025 v SR	36
Graf č. 24: Vývoj počtu zaniknutých podnikateľských subjektov podľa sídla v rokoch 2010 - 2025 v SR.....	40
Graf č. 25: Vývoj počtu vzniknutých a zaniknutých podnikateľských subjektov v SR v rokoch 2010 - 2025	41
Graf č. 26: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v SR v roku 2010 - 2025	42
Graf č. 27: Porovnanie vývoja čistých prírastkov MSP po mesiacoch roka 2025 v SR s dlhodobým priemerom..	44
Graf č. 28: Vývoj počtu vzniknutých a zaniknutých FO - živnostníkov v rokoch 2010 - 2025 v SR	45
Graf č. 29: Vývoj počtu vzniknutých a zaniknutých FO - slobodných povolání v rokoch 2010 - 2025 v SR	46
Graf č. 30: Vývoj počtu vzniknutých a zaniknutých FO - SHR v roku 2010 - 2025 v SR.....	47
Graf č. 31: Vývoj počtu vzniknutých a zaniknutých PO v rokoch 2010 - 2025 v SR.....	47
Graf č. 32: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v pôdohospodárstve v rokoch 2010-2025 v SR	49
Graf č. 33: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v priemysle v rokoch 2010 - 2025	50
Graf č. 34: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v stavebníctve v rokoch 2010 - 2025 v SR.....	50
Graf č. 35: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v obchode v rokoch 2010 -2025 v SR.....	51
Graf č. 36: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v doprave a informáciách v roku 2010-2025 v SR	51
Graf č. 37: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v ubytovaní a stravovaní v rokoch 2010 - 2025 v SR.....	52
Graf č. 38: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v obchodných službách v rokoch 2010 - 2025 v SR	53
Graf č. 39: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v ostatných službách v rokoch 2010 - 2025 v SR	54
Graf č. 40: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov podľa odvetví v rokoch 2010 - 2025 v SR.....	55
Graf č. 41: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Banskobystrickom kraji v roku 2010-2025....	58
Graf č. 42: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Bratislavskom kraji v rokoch 2010 - 2025	59
Graf č. 43: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Košickom kraji v rokoch 2010 - 2025	59
Graf č. 44: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Nitrianskom kraji v rokoch 2010 - 2025	60
Graf č. 45: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Prešovskom kraji v rokoch 2010 - 2025.....	60
Graf č. 46: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Trenčianskom kraji v rokoch 2010 - 2025	61
Graf č. 47: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Trnavskom kraji v rokoch 2010 - 2025	62
Graf č. 48: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Žilinskom kraji v roku 2010 - 2025	62
Graf č. 49: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov podľa sídla v rokoch 2010 - 2025	63

Zoznam tabuliek

Tab. č. 1: Počet podnikateľských subjektov podľa veľkostnej kategórie a právnych foriem v roku 2025.....	7
Tab. č. 2: Prehľad počtu FO - podnikateľov (MSP) podľa právnych foriem v r. 2025 a podiel na FO - podnikateľov	9
Tab. č. 3: Prehľad počtu PO MSP podľa jednotlivých právnych foriem v roku 2025	11
Tab. č. 4: Index vývoja jednotlivých typov PO v SR.....	12
Tab. č. 5: Počet vznikov MSP v jednotlivých mesiacoch roku 2025 v SR	15
Tab. č. 6: Počet vznikov MSP podľa veľkosti v rokoch 2017-2025 v SR.....	18
Tab. č. 7: Počet vznikov MSP podľa právnych foriem v rokoch 2017-2025 v SR	20
Tab. č. 8: Index vývoja vzniknutých MSP podľa právnych foriem v SR.....	22
Tab. č. 9: Vznik podnikov PO podľa jednotlivých právnych foriem	22
Tab. č. 10: Počet vznikov MSP podľa odvetví v rokoch 2017 - 2025 v SR.....	23
Tab. č. 11: Index vývoja vzniknutých MSP podľa odvetví v SR	25
Tab. č. 12: Vývoj vzniknutých subjektov v roku 2025 v porovnaní s dlhodobým priemerom	25
Tab. č. 13: Počet vznikov MSP podľa sídla v rokoch 2016-2025 v SR	26
Tab. č. 14: Index vývoja vzniknutých MSP podľa sídla v SR	29
Tab. č. 15: Počet zaniknutých podnikateľských subjektov v jednotlivých mesiacoch roku 2025 v SR.....	31
Tab. č. 16: Počet zaniknutých podnikateľských subjektov podľa právnych foriem v r. 2016 - 2025 v SR	32
Tab. č. 17: Index vývoja zaniknutých podnikateľských subjektov podľa právnych foriem v SR	34
Tab. č. 18: Počet zánikov vybraných právnických osôb	35
Tab. č. 19: Počet zaniknutých podnikateľských subjektov podľa odvetví v roku 2017 - 2025.....	35
Tab. č. 20: Index vývoja zaniknutých podnikateľských subjektov podľa odvetví v SR	36
Tab. č. 21: Počet zaniknutých podnikateľských subjektov podľa sídla v rokoch 2016- 2025 v SR.....	36
Tab. č. 22: Index vývoja zaniknutých podnikateľských subjektov podľa sídla v SR.....	40
Tab. č. 23: Prehľad počtu vzniknutých a zaniknutých podnikateľských subjektov s ohľadom na čistý prírastok v SR v rokoch 2017 - 2025	42
Tab. č. 24: Index vývoja vzniknutých, zaniknutých podnikateľských subjektov a čistého prírastku v SR	42
Tab. č. 25: Počet čistých vznikov podnikateľských subjektov v jednotlivých mesiacoch roku 2025 v SR	43
Tab. č. 26: Čistý prírastok/úbytok podnikateľských subjektov podľa odvetví v roku 2017-2024 v SR	48
Tab. č. 27: Najväčší čistý prírastok podnikateľských subjektov podľa odvetví a poradie v roku 2024 a 2025 v SR.....	56
Tab. č. 28: Dynamika ČP podľa odvetví 2025/2024 (krátkodobá)	56
Tab. č. 29: Vývoj ČP podľa odvetví v roku 2024 voči dlhodobému priemeru (2008-2025)	57
Tab. č. 30: Čistý prírastok podnikateľských subjektov podľa sídla v roku 2017 - 2024 v SR	57
Tab. č. 31: Najväčší čistý prírastok podnikateľských subjektov podľa sídla a poradie jednotlivých krajov v roku 2024 a 2025 v SR.....	64
Tab. č. 32: Dynamika ČP podľa sídla 2025/2024 (krátkodobá).....	64
Tab. č. 33: Vývoj ČP podľa sídla v roku 2024 voči dlhodobému priemeru (2008-2025).....	65

Zoznam obrázkov

Obrázok 1: Vzniky podnikov podľa odvetvovej štruktúry v jednotlivých okresoch SR v roku 2025.....	27
Obrázok 2: Vzniky podnikov podľa právnej formy v jednotlivých okresoch SR v roku 2025	28
Obrázok 3: Zániky podnikov podľa odvetvovej štruktúry v jednotlivých okresoch SR v roku 2025	38
Obrázok 4: Zániky podnikov podľa právnej formy v jednotlivých okresoch SR v roku 2025	39

Zoznam skratiek

ČP	čistý prírastok
FO	fyzická(é) osoba(y)
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MSP	malé a stredné podniky
p. č.	poradové číslo
PO	právnická(é) osoba(y)
SBA	Slovak Business Agency
SHR	samostatne hospodáriaci roľník/roľníci
SR	Slovenská republika
SZČO	samostatne zárobkovo činná(é) osoba(y)
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky

Úvod

Rok 2025 bol druhým rokom, ktorý bol zásadne poznačený konsolidačnými opatreniami vlády, ktorá nastúpila k moci v roku 2023. Verejné financie, ktoré sa dostali pod tlak zvyšujúcich sa výdavkov sa vláda rozhodla do značnej miery riešiť zvyšovaním daňovo – odvodového zaťaženia ekonomickej aktivity.

Tieto opatrenia sa zhmotnili v podobe zvýšenia odvodov pre niektoré sektory ekonomiky, zavedenia nových daní, zvýšení dani z dividend, zavedenia minimálnej dane z príjmov právnických osôb, či zvýšenia zdravotných odvodov. Všetky tieto opatrenia mali vplyv na ekonomickú aktivitu a ochotu podnikateľov zakladať svoje podniky. Taktiež podnikatelia musia dôraznejšie zvažovať právnu formu podnikania. Všetky uvedené faktory sa prejavili na štruktúre a počte vznikov a zánikov malých a stredných podnikov.

Publikácia „Vznik a zánik malých a stredných podnikov na Slovensku" je pravidelným analyticko-štatistickým dokumentom zameraným na analýzu početnosti vznikov a zánikov malých a stredných podnikov na Slovensku, kvantifikáciu čistého prírastku a vzniknutých a zaniknutých podnikateľských subjektov podľa štyroch kritérií – veľkostnej kategórie, právnych foriem, odvetvovej štruktúry a sídla. Publikácia okrem stavu v roku 2025 analyzuje aj vývoj ukazovateľov v čase, ktorý je doplnený o prijaté legislatívne opatrenia vplyvajúce na vznik a zánik podnikateľských subjektov na Slovensku. Analýza tak umožňuje nielen identifikovať veľkostné kategórie, právne formy, odvetvia či regióny, ktoré sú na Slovensku podnikateľsky najviac alebo najmenej žiadané, ale odhaľuje aj dopad legislatívnych zmien na podnikateľské prostredie.

Dokument je rozdelený do štyroch kapitol. Prvá kapitola má informačný charakter a venuje sa zhodnoteniu aktuálneho stavu MSP na Slovensku. Druhá kapitola sa zameriava na podrobnú analýzu vznikov MSP v členení podľa spomínaných štyroch kritérií. V tretej kapitole sa venujeme analýze zánikov podnikateľských subjektov v totožnom členení s výnimkou kategorizácie podľa veľkosti. Štvrtá kapitola má sumarizačný charakter a bilancuje údaje o vzniknutých a zaniknutých podnikateľských subjektoch v podobe čistého prírastku, resp. úbytku.

1 Stav a vývoj početnosti malých a stredných podnikov

V roku 2025 dosiahol počet aktívnych podnikateľských subjektov na Slovensku úroveň 670 628, pričom drvivá väčšina – konkrétne 669 967 z nich – spĺňala kritériá pre zaradenie medzi malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“). Podiel MSP na všetkých aktívnych subjektoch tak dosiahol takmer 99,9 %. Štruktúru tejto skupiny formujú dlhodobo predovšetkým mikropodniky (do 9 zamestnancov), ktorých počet sa v roku 2025 dosiahol 653 818, čím tvorili podiel 97,5 % zo všetkých aktívnych podnikateľských subjektov. Druhou najpočetnejšou kategóriou ostali malé podniky (10 – 49 zamestnancov), do ktorých sa zaradilo 13 482 subjektov, čo zodpovedá 2,0 %-nému zastúpeniu. Najmenej zastúpenou skupinou ostávajú stredné podniky (50 – 249 zamestnancov) – v roku 2025 ich na Slovensku pôsobilo 2 667, čo predstavuje 0,4 % celkového počtu aktívnych podnikateľských subjektov.

Tab. č. 1: Počet podnikateľských subjektov podľa veľkostnej kategórie a právnych foriem v roku 2025

Veľkostné kategórie / právne formy	Podniky	Živnostníci	Slobodné povolania	SHR	Spolu	
					abs.	%
Mikropodniky	272 532	354 928	23 313	3 045	653 818	97,49%
Malé podniky	12 749	718	11	4	13 482	2,01%
Stredné podniky	2 637	29	1	0	2 667	0,40%
SPOLU MSP	287 918	355 675	23 325	3 049	669 967	99,90%
SPOLU podnikateľské subjekty	288 577	355 677	23 325	3 049	670 628	100,00%

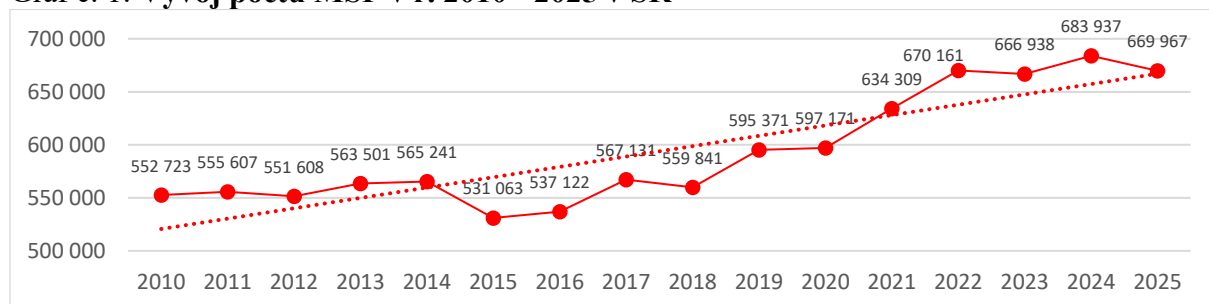
Zdroj: SBA na základe údajov ŠÚ SR

Aj v roku 2025 tvorili spomedzi všetkých právnych foriem najpočetnejšiu skupinu živnostníci, ktorí si dlhodobo zachovávajú pozíciu najobľúbenejšej formy podnikania na Slovensku. V roku 2025 evidovala SR 355 677 živnostníkov, pričom prakticky všetci (355 675) napĺňali parametre veľkostnej kategórie MSP. Ich zastúpenie v celkovom počte aktívnych MSP dosiahlo v roku 2025 hodnotu 53,1 %, čím – podobne ako v predošlých rokoch – mierne prevýšilo polovicu. Druhou najpočetnejšou skupinou sa v roku 2025 stali podniky v počte 288 577 – z toho 287 918 spadalo do kategórie MSP. Ich podiel na celkovom počte MSP vystúpil na 43,0 %. Doplnkové miesto v štruktúre MSP zaujímajú slobodné povolania a samostatne hospodáriaci roľníci, ktorých zastúpenie dosiahlo 3,5 % (23 325 podnikateľských subjektov), resp. 0,45 % (3 049 podnikateľských subjektov).

V roku 2025 sa nepriaznivý vývoj odzrkadlil aj v celkovej početnosti MSP, ktorá medziročne poklesla. Pri pohľade na dlhší časový horizont však dynamika zostáva pozitívna – v porovnaní s rokom 2010 narástol počet MSP do roku 2025 približne o 21,2 % (t. j. o 117 244 subjektov). Najsilnejší medziročný prírastok bol zaznamenaný v roku 2021, kedy pribudlo až 37 138 aktívnych podnikateľov v kategórii MSP. Pokles počtu MSP evidujeme v rokoch 2012, 2015, 2018, 2023 a naposledy v roku 2025. Zatiaľ čo prepady v rokoch 2012 a 2018 boli iba

mierne, rok 2015 priniesol výrazné zníženie o 34 178 subjektov, ktoré súviselo predovšetkým s aplikáciou novej metodiky Štatistického úradu SR pre stanovenie aktivity subjektu.¹

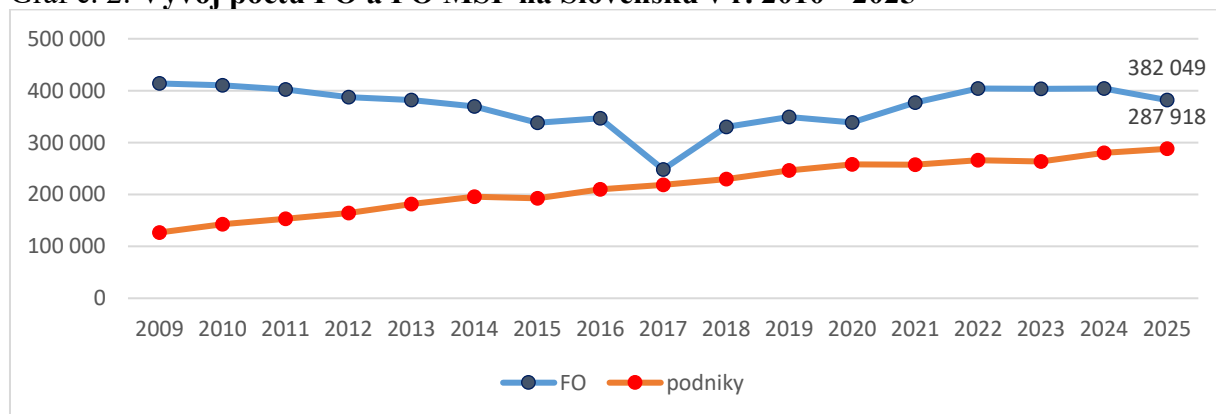
Graf č. 1: Vývoj počtu MSP v r. 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov ŠÚ SR

Fyzické osoby (živnostníci, slobodné povolania a SHR) tvoria aj v roku 2025 prevažujúcu časť aktívnych MSP – ich podiel dosiahol 57,0 %. Právnické osoby si naopak v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne polepšili a ich zastúpenie v celkovom počte aktívnych MSP vystúpilo na 43,0 %. Tento posun bol dôsledkom protichodného vývoja – počet právnických osôb MSP v roku 2025 medziročne narástol o 2,8 %, kým početnosť fyzických osôb – podnikateľov klesla o 5,4 %. Detailný vývoj počtu FO – podnikateľov a PO MSP v období rokov 2010 – 2025 zachytáva graf č. 2.

Graf č. 2: Vývoj počtu FO a PO MSP na Slovensku v r. 2010 - 2025

Zdroj: SBA na základe údajov ŠÚ SR

1.1 Fyzické osoby - podnikatelia

V roku 2025 evidovala SR v rámci fyzických osôb – podnikateľov (MSP) celkovo 355 675 aktívnych živnostníkov, 23 325 osôb v slobodných povolaniach a 3 049 samostatne hospodáriacich roľníkov. Naďalej platí, že najvýznamnejšie postavenie v rámci aktívnych FO

Za ekonomicky aktívny subjekt považuje ŠÚ SR subjekt, ktorý mal v sledovanom referenčnom období zamestnancov, tržby alebo investície. K stanoveniu aktivity využíva ŠÚ SR aj údaje z administratívnych zdrojov o platiteľoch zdravotného poistenia. Zmeny v počtoch jednotlivých subjektov preto v rámci publikácie nemusia vzájomne korešpondovať (počet čistých prírastkov nekorešponduje s počtom evidovaných subjektov). Ide o metodologický prístup. Cieľom čistých prírastkov je preto poukazovať na trendy v danom sektore a danom území.

podnikateľov (MSP) si držia živnostníci, ktorých podiel sa v roku 2025 ustálil na úrovni 93,1 % z celkového počtu aktívnych fyzických osôb – podnikateľov (MSP). Slobodné povolania reprezentovali v roku 2025 podiel 6,1 % na MSP fyzických osobách – podnikateľoch. Najmenej zastúpenou skupinou ostávajú fyzické osoby – podnikatelia v kategórii samostatne hospodáriacich roľníkov. V absolútnom vyjadrení ide o 3 049 podnikateľov, čo zodpovedá podielu 0,8 % na FO MSP. Detailné rozloženie jednotlivých kategórií FO – podnikateľov v roku 2025 v členení podľa právnych foriem zachytáva tabuľka č. 2.

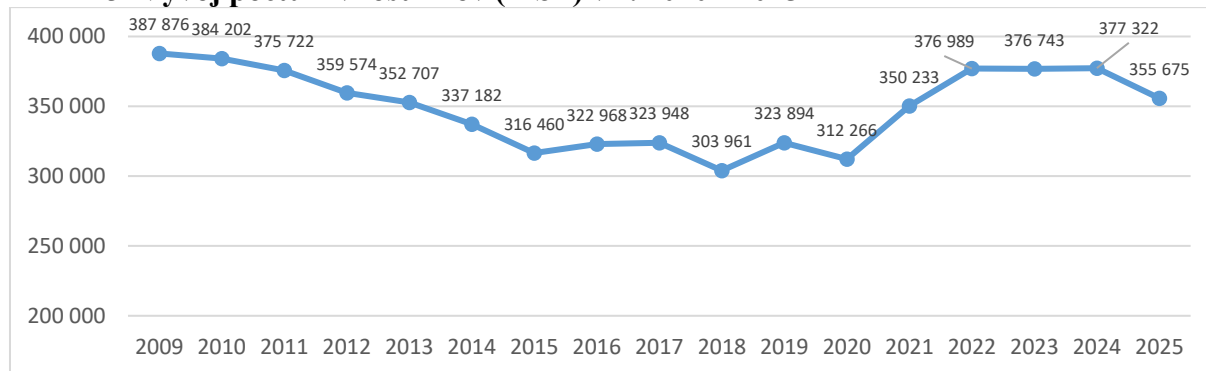
Tab. č. 2: **Prehľad počtu FO - podnikateľov (MSP) podľa právnych foriem v r. 2025 a podiel na FO - podnikateľov**

Typ FO	abs.	% z FO MSP
Živnostníci (MSP)	355 675	93,1%
Slobodné povolania	23 325	6,1%
Samostatne hospodáriaci roľníci	3 049	0,8%
SPOLU	382 049	100%

Zdroj: SBA na základe údajov ŠÚ SR

Živnostníci si dlhodobo udržiavajú postavenie najpočetnejšej skupiny medzi fyzickými osobami – podnikateľmi. Po období stabilizácie ich počtu okolo úrovne 377-tisíc v rokoch 2022 – 2024 došlo v roku 2025 k výraznejšiemu prepadu – počet živnostníkov medziročne klesol o 21 647 (-5,7 %) a dosiahol hodnotu 355 675. Tento vývoj možno spojiť predovšetkým s dopadom konsolidačných opatrení a zvýšeného daňovo-odvodového zaťaženia. Vývoj počtu živnostníkov v rokoch 2010 – 2025 podrobne zachytáva graf č. 3.

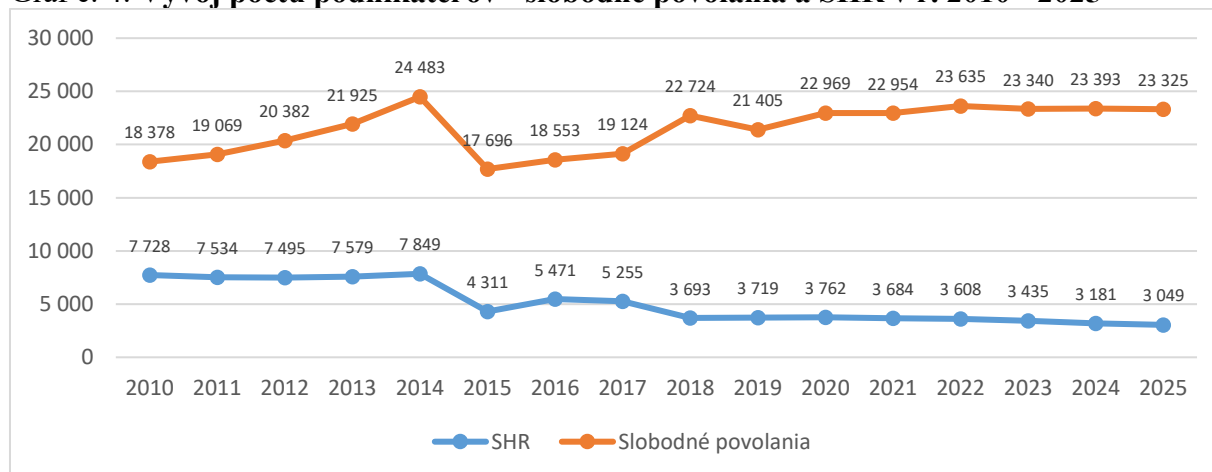
Graf č. 3: **Vývoj počtu živnostníkov (MSP) v r. 2010 - 2025**

Zdroj: SBA na základe údajov ŠÚ SR

Skupina aktívnych slobodných povolání si zachováva dlhodobo stabilný charakter a medziročné výkyvy sa pohybujú iba v rádoch nižších stoviek. V roku 2025 dosiahla táto kategória 23 325 podnikateľov, čo je úroveň prakticky totožná s predchádzajúcimi dvomi rokmi. Aj počet samostatne hospodáriacich roľníkov pokračuje v pozvoľnom poklese – v roku 2025 ich SR evidovala 3 049, čo je o 132 menej ako v roku 2024.

Graf č. 4: Vývoj počtu podnikateľov - slobodné povolania a SHR v r. 2010 - 2025

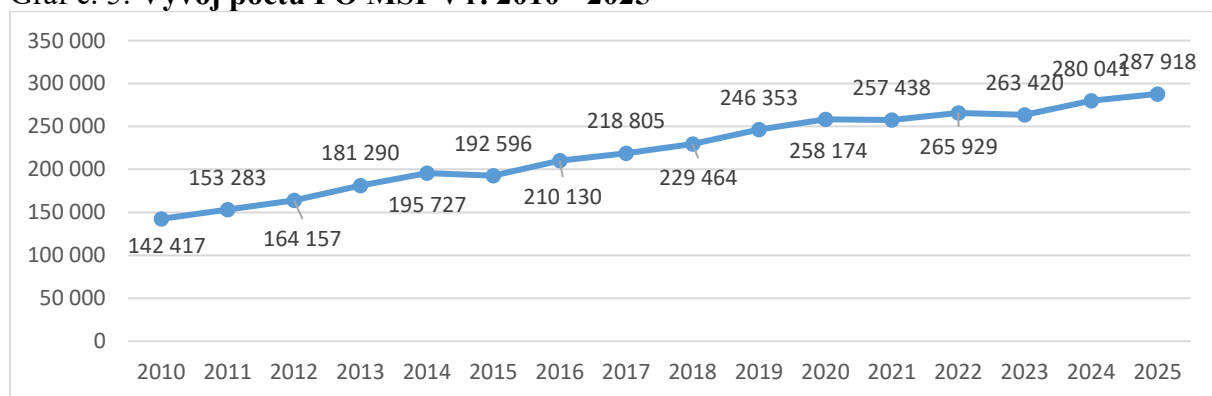
Zdroj: SBA na základe údajov ŠÚ SR

1.2 Právnické osoby – podniky

Zastúpenie právnických osôb v štruktúre aktívnych MSP medziročne opäť posilnilo a v roku 2025 prevýšilo úroveň 42 %.

V dlhodobom horizonte si počet registrovaných právnických osôb udržiava jednoznačne rastúci trend. Špecifickým prípadom ostáva rok 2021, kedy bol počet evidovaných PO ovplyvnený administratívnym výmazom väčšieho množstva neaktívnych subjektov z obchodného registra – tento údaj preto môže byť do istej miery skresľujúci. Iný typ prepadu zaznamenávame v roku 2015, kedy nadobudla účinnosť nová metodika ŠÚ SR pre stanovenie aktivity subjektu. V roku 2025 dosiahol počet aktívnych právnických osôb MSP úroveň 287 918 subjektov, čo predstavuje medziročný nárast o 2,8 %. Z dlhodobej perspektívy je zrejmé, že podnikanie cez PO postupne získava na popularite – v porovnaní s krízovým rokom 2009 sa počet PO – podnikov v roku 2025 viac ako zdvojnásobil. Vývoj počtu PO v kategórii MSP na Slovensku za uplynulých 15 rokov ilustruje graf č. 5.

Graf č. 5: Vývoj počtu PO MSP v r. 2010 - 2025

Zdroj: SBA na základe údajov ŠÚ SR

V rámci právnických osôb si dominantné postavenie naďalej zachovávajú spoločnosti s ručením obmedzeným, ktoré v roku 2025 tvorili 96,1 % zo všetkých aktívnych PO MSP – ich podiel medziročne stúpol o 0,2 p. b. Počet akciových spoločností dosiahol viac ako 4,5 tis. Osôb, pričom podiel bol 1,57 % na celkovom počte právnických osôb. Ide o druhú

najobľúbenejšiu formu podnikania z obchodných spoločností. Zahraničné osoby si udržali svoju marginálnu pozíciu na úrovni 0,3 %. Jednoduché spoločnosti na akcie, ktoré stále zostávajú pomerne novou právnou formou podnikania, v roku 2025 využívalo 405 subjektov, čo je o 35 viac ako v roku 2024. Prehľad počtu PO MSP v členení podľa jednotlivých právnych foriem v roku 2025 znázorňuje tabuľka č. 3.

Tab. č. 3: Prehľad počtu PO MSP podľa jednotlivých právnych foriem v roku 2025

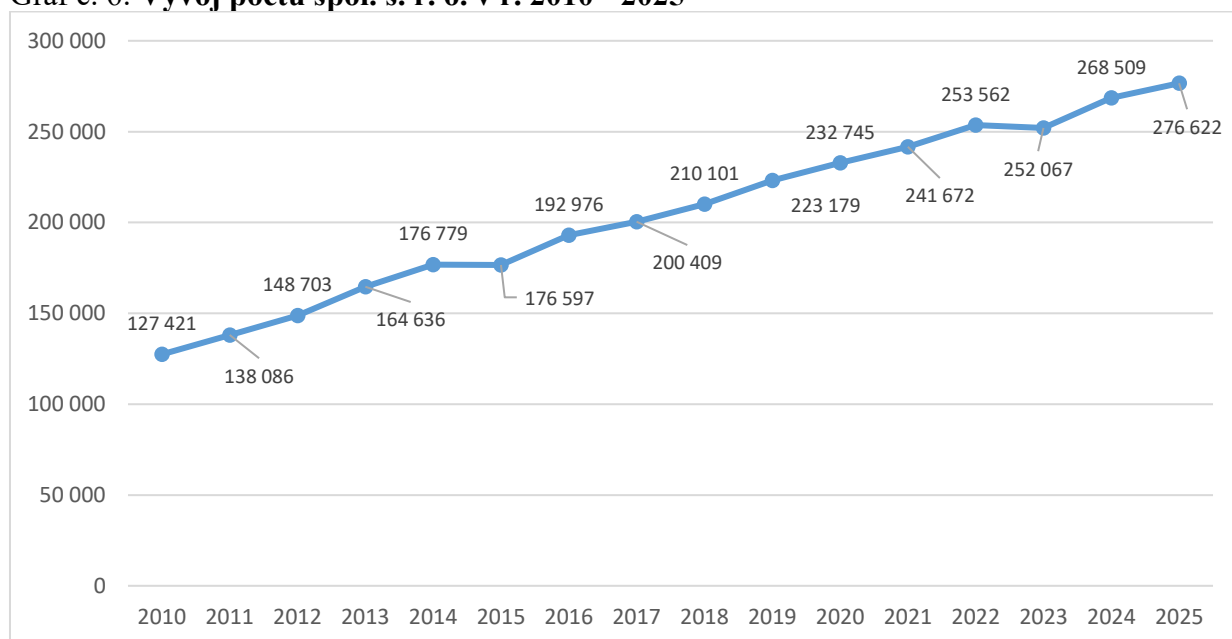
Typ PO	abs.	%
Spoločnosť s ručením obmedzeným	276 622	96,08%
Zahraničné osoby	946	0,33%
Akciová spoločnosť	4 515	1,57%
Družstvo	1 380	0,48%
Jednoduchá spoločnosť na akcie	405	0,14%
Ostatné	4050	1,41%
SPOLU	287 918	100%

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Strednodobý trend potvrdzuje, že počet registrovaných s. r. o. pokračuje v raste aj v roku 2025. Kým v roku 2010 evidovala SR 127 421 spoločností s ručením obmedzeným, v roku 2025 to bolo už 276 622 subjektov – ide tak o viac ako dvojnásobok oproti východiskovému roku.

V krátkodobej perspektíve narástol medziročne počet registrovaných s. r. o. v kategórii MSP približne o 3,0 %. Vývoj počtu spoločností s ručením obmedzeným v období rokov 2010 – 2025 v SR zobrazuje graf č. 6.

Graf č. 6: Vývoj počtu spol. s. r. o. v r. 2010 - 2025

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

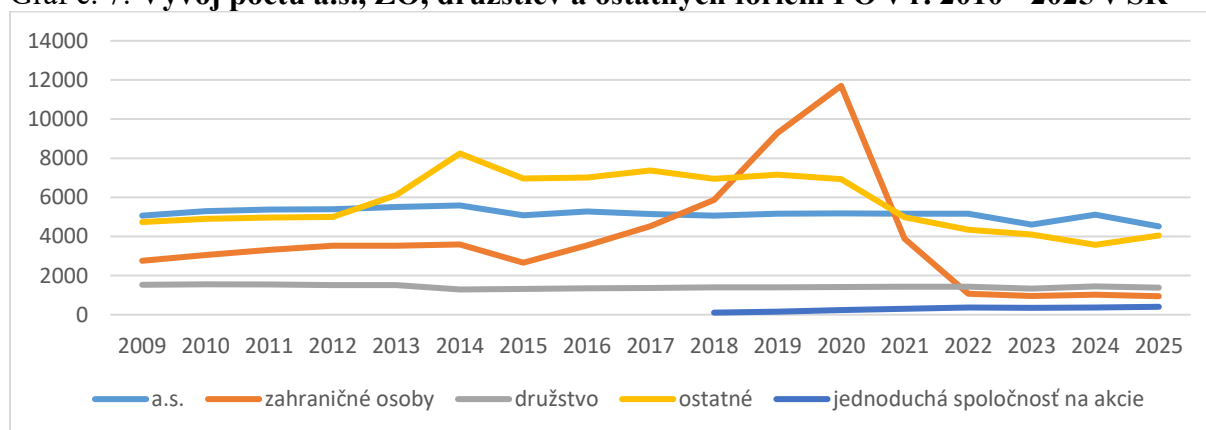
Pri ostatných právnych formách podnikania pozorujeme v roku 2025 rôznorodý vývoj. Akciové spoločnosti, ktoré sa po dlhšiu dobu pohybovali zhruba na úrovni 5-tisíc subjektov, v poslednom sledovanom roku zaznamenali výraznejší prepád – ich počet sa znížil z 5 115 v roku 2024 na 4 515 v roku 2025, čo predstavuje medziročný pokles o 11,7 %.

Pomerne dynamický pohyb sledujeme aj pri zahraničných osobách, ktorých počet ešte v roku 2020 prevyšoval hranicu 11-tisíc subjektov. Po postupnej redukcii (1 078 v roku 2022, 1 029 v roku 2024) klesol ich počet v roku 2025 ďalej, a to na úroveň 946. Tento dlhodobý zostup je dôsledkom najmä administratívnych zásahov a výmazov z obchodného registra.

Pri tzv. „jednoduchých spoločnosti na akcie“ (*j.s.a.*), sledujeme dlhodobo postupné rozširovanie. Ide o zjednodušenú podobu akciovej spoločnosti určenú predovšetkým pre start-upy a začínajúcich podnikateľov. Po menej priaznivom roku 2023 (351 subjektov) trend mierneho rastu pokračoval aj v nasledujúcich obdobiach – v roku 2024 dosiahol počet j. s. a. úroveň 370 a v roku 2025 vystúpil na 405 evidovaných subjektov, čo predstavuje medziročný nárast o 9,5 %. Napriek pokračujúcemu rastu však táto právna forma v porovnaní s ostatnými formami podnikania dosahuje – napriek pôvodným očakávaniam – stále relatívne nízku početnosť.

Vývoj počtu akciových spoločností, zahraničných osôb, družstiev a ďalších foriem podnikania PO v rokoch 2010 – 2025 graficky zachytáva graf č. 7.

Graf č. 7: Vývoj počtu a.s., ZO, družstiev a ostatných foriem PO v r. 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Pri pohľade na dynamiku medziročných zmien evidujeme pokles počtu evidovaných spoločností hneď v niekoľkých kategóriách – najvýraznejšie pri akciových spoločnostiach (-11,7 %) a zahraničných osobách (-8,1 %), v miernejšej miere tiež pri družstvách (-4,6 %). Opačný, rastúci pohyb naopak registrujeme pri ostatných formách PO (+13,4 %), jednoduchých spoločnostiach na akcie (+9,5 %) a spoločnostiach s ručením obmedzeným (+3,0 %). Index vývoja jednotlivých typov PO v SR sumarizuje tabuľka č. 4.

Tab. č. 4: Index vývoja jednotlivých typov PO v SR

Typ PO	2024	2025	Zmena
Spoločnosť s ručením obmedzeným	268 509	276 622	↑ 3,0 %
Akciová spoločnosť	5 115	4 515	↓ - 11,7 %
Zahraničné osoby	1 029	946	↓ - 8,1 %
Družstvo	1 446	1 380	↓ - 4,6 %
Jednoduchá spoločnosť na akcie	370	405	↑ 9,5 %

Ostatné	3 572	4 050	↑ 13,4 %
PO spolu	280 041	287 918	↑ 2,8 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

2 Vznik malých a stredných podnikov na Slovensku

Vznik nových podnikateľských subjektov počas jednotlivých rokov koreluje najmä s hospodárskou politikou, ktorú vláda voči začínajúcim podnikateľom uplatňuje. Vývoja počtu novovzniknutých podnikov sa síce dotýka aj hospodársky cyklus, no v niektorých rokoch pozorujeme pokles napriek všeobecne dobrej hospodárskej situácii. Preto predpokladáme, že na tento vývoj majú vplyv aj legislatívne zmeny.

Vývoj je síce nerovnomerný, no trend je vo všeobecnosti od roku 2010 rastúci. V prvom sledovanom roku 2010 bol počet novovzniknutých podnikov (PO + FO) na úrovni 60 540 podnikov. Už o rok neskôr vzrástol na 64 924. Prvý pokles počas sledovaného obdobia nastal v roku 2012, keď počet klesol na približne 61 701 podnikov.

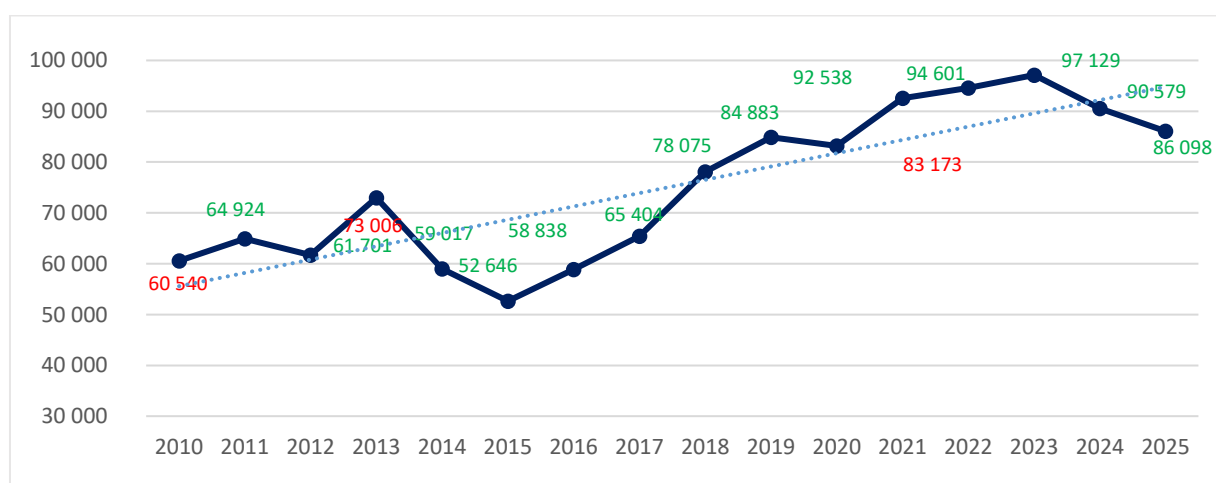
Následne v roku 2013 dosiahol počet novovzniknutých podnikov úroveň viac ako 73 tisíc, avšak bol nasledovaný výrazným dvojiročným poklesom v rokoch 2014 a 2015, keď počet klesol až na 52 646 podnikov (tento pokles možno čiastočne spájať napríklad so zavedením tzv. daňových licencií).

Od roku 2016 začal počet novovzniknutých podnikov opätovne rásť a tento rast pokračoval až do roku 2019, keď dosiahol úroveň 84 883 podnikov. V roku 2020 došlo k miernemu medziročnému poklesu na približne 83 tisíc podnikov, pravdepodobne aj v dôsledku pandémie.

V nasledujúcich rokoch však nastal výrazný rast – v roku 2021 počet vzrástol na 92 538 a v roku 2022 na 94 601 podnikov, pričom vrchol dosiahol v roku 2023 na úrovni 97 129 podnikov.

Po tomto maxime však opäť nastal pokles – v roku 2024 počet novovzniknutých podnikov klesol na 90 579 (pokles približne o 6,7 %) a v roku 2025 pokračoval pokles na 86 098 podnikov. Predpokladaným dôvodom je dopad konsolidačných opatrení zameraných na zvýšenie daňovo – odvodového zaťaženia podnikania a práce.

Graf č. 8: Vývoj počtu vzniknutých MSP v rokoch 2010-2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Z časového hľadiska bolo viac MSP zaregistrovaných v priebehu prvého polroka 2025, kedy vzniklo 46 079 podnikateľských subjektov, čo predstavuje 53,5 % z celkového počtu vzniknutých MSP. V druhom polroku vzniklo 40 019 subjektov (46,5 %).

Tab. č. 5: Počet vznikov MSP v jednotlivých mesiacoch roku 2025 v SR

Mesiac	Počet vznikov	%	Počet vznikov za kvartál	%	Počet vznikov za polrok	%
január	8 665	10,1%	24 311	28,24%	46 079	53,5%
február	7 501	8,7%				
marec	8 145	9,5%				
apríl	7 130	8,3%	21 768	25,28%		
máj	6 967	8,1%				
jún	7 671	8,9%				
júl	7 801	9,1%	22 543	26,18%	40 019	46,5%
august	6 836	7,9%				
september	7 906	9,2%				
október	7 613	8,8%	17 476	20,30%		
november	5 713	6,6%				
december	4 150	4,8%				
SPOLU	86 098	100 %	86 098	100 %	86 098	100 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Vzniky podnikov v roku 2025 boli ovplyvnené pokračujúcimi konsolidačnými opatreniami vlády, ktoré nadväzovali na zmeny zavedené v predchádzajúcom roku. Pretrvávajúce minimálnej dane a ďalšie úpravy daňovo-odvodového zaťaženia mohli naďalej pôsobiť demotivačne najmä na vznik mikropodnikov a jednoosobových spoločností s ručením obmedzeným. Z makroekonomického hľadiska sa podnikateľské prostredie vyznačovalo postupnou stabilizáciou, avšak pretrvávala zvýšená miera neistoty spojená s vývojom verejných financií a hospodárskej politiky štátu.

Z geopolitického pohľadu konflikt na Ukrajine síce neeskaloval do širšieho regiónu, no naďalej predstavoval významný faktor ovplyvňujúci ekonomické prostredie. Slovenskú ekonomiku tak aj v roku 2025 ovplyvňovali pokračujúce sankčné režimy voči Ruskej federácii, ako aj ich sekundárne dopady na ceny energií, dodávateľské reťazce a podnikateľskú dôveru.

Z pohľadu vývoja vznikov podľa mesiacov bolo najviac nových registrácií zaznamenaných v januári – 8 665 subjektov, čo predstavuje 10,1 % celkového počtu MSP vzniknutých v roku 2025. Naopak, najmenej MSP vzniklo v decembri – 4 150 subjektov (4,8 %).

Relatívne silné mesiace z hľadiska vzniku nových podnikov boli aj marec (8 145), júl (7 801), september (7 906) a jún (7 671). Naopak, slabšie výsledky boli zaznamenané najmä v novembri (5 713) a auguste (6 836).

Potvrďuje sa tak sezónnosť vzniku nových podnikov, keď začiatok roka patrí medzi najsilnejšie obdobia, zatiaľ čo koniec roka je tradične slabší.

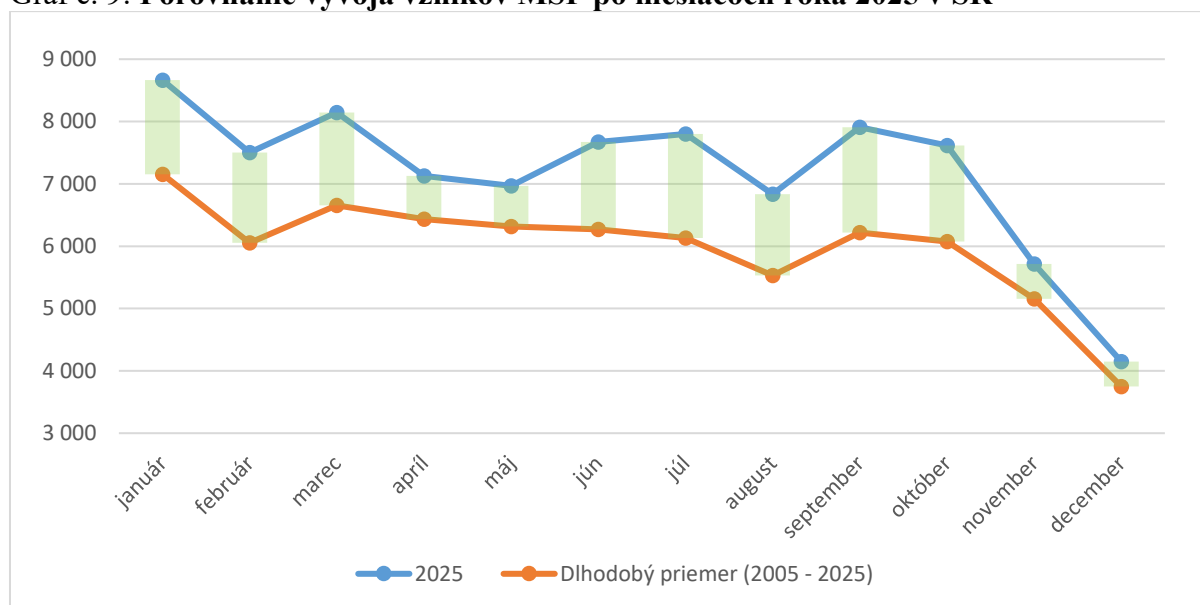
V porovnaní s dlhodobým priemerom bol počet nových registrácií MSP v roku 2025 vo všetkých mesiacoch vyšší, pričom rozdiel bol najvýraznejší najmä na začiatku roka a v priebehu letných mesiacov. Aj napriek tomu, že do dlhodobého priemeru vstupujú aj slabšie výsledky z roku 2020, hodnoty za rok 2025 ich konzistentne prevyšujú počas celého roka.

Oproti predchádzajúcim rokom sa preukázal relatívne stabilný a vyrovnaný priebeh vzniku nových podnikov počas väčšiny roka, bez výrazných výkyvov. Miernejší pokles je možné pozorovať v letných mesiacoch, najmä v auguste, čo možno pripísať sezónnosti.

Výraznejší pokles počtu nových registrácií nastáva tradične až ku koncu roka, predovšetkým v novembri a decembri. Tento vývoj je dlhodobo typický a súvisí najmä s nižšou podnikateľskou aktivitou v závere roka. Naopak, začiatok roka, najmä január, patrí medzi najsilnejšie mesiace z hľadiska vzniku nových podnikov.

Celkovo tak počet novovzniknutých podnikov v roku 2025 ostal počas celého roka stabilne nad úrovňou dlhodobého priemeru znázorneného na grafe č. 9.

Graf č. 9: Porovnanie vývoja vznikov MSP po mesiacoch roka 2025 v SR

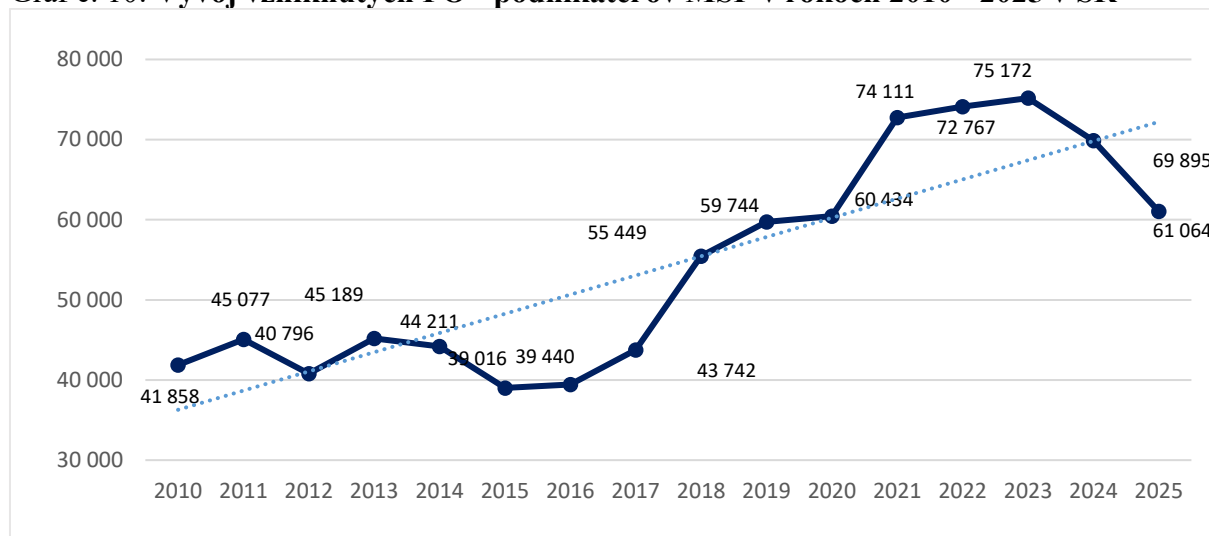
Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Dynamika počtu vznikov fyzických osôb – podnikateľov sa v roku 2024 výrazne zmenila a zmiernila, keď po predchádzajúcom raste došlo k poklesu. Tento pokles pokračoval aj v roku 2025. Dlhodobo však pretrváva rastúci trend počtu nových podnikateľov – fyzických osôb. Poklesové obdobia evidujeme najmä v rokoch 2012 a 2015 (aj vplyvom zmien v paušálnych výdavkoch živnostníkov).

Napriek hospodárskemu prepadu počas krízového roka 2020 počet novovzniknutých FO podnikateľov dosiahol približne 60 tisíc. V rokoch 2021 až 2023 nastal výrazný rast, pričom počet nových registrácií prekročil hranicu 74 tisíc a v roku 2023 dosiahol vrchol približne 75 tisíc.

V roku 2024 následne došlo k poklesu na približne 70 tisíc a v roku 2025 pokles nových vznikov pokračoval až na úroveň približne 61 tisíc nových FO podnikateľov. Výrazný nárast v predchádzajúcich rokoch bol pravdepodobne spôsobený najmä zvýšením sumy paušálnych výdavkov. Následné spomalenie môže súvisieť s očakávanými legislatívnymi zmenami, pričom určitým „protivetrom“ sa stalo najmä ohlásenie zavedenia transakčnej dane.

Graf č. 10: Vývoj vzniknutých FO - podnikateľov MSP v rokoch 2010 - 2025 v SR

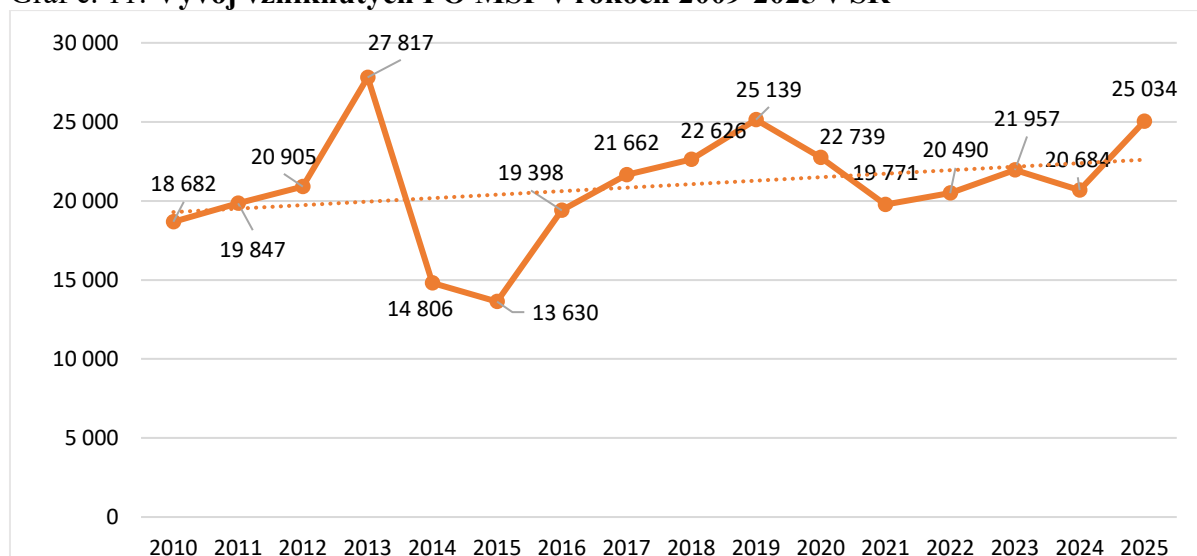
Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Početnosť vzniku nových právnických osôb má odlišnú dynamiku oproti vzniku FO podnikateľov. Výrazný pokles evidujeme najmä v rokoch 2014 a 2015, po predchádzajúcom maxime v roku 2013. Pokles počtu novovzniknutých právnických osôb bol výrazný aj počas krízového obdobia, najmä v roku 2021 (po miernejšom poklese už v roku 2020).

V nasledujúcich rokoch došlo k postupnému oživeniu a stabilizácii, pričom v roku 2023 počet nových právnických osôb opäť prekročil úroveň 21 tisíc. V roku 2024 však došlo k miernemu poklesu (na približne 20,7 tisíc), po ktorom v roku 2025 nasledoval opätovný výrazný nárast na približne 25 tisíc nových právnických osôb.

Rok 2025 znamenal z hľadiska konsolidačných opatrení určité uvoľnenia pre právnické osoby a najmä jednoosobové s. r. o. Došlo k zníženiu dane z dividend ako aj dane z príjmu pre malé spoločnosti. Tieto zmeny mohli prispieť k zníženiu atraktivity živností a naopak, k zvýšeniu atraktivity podnikania prostredníctvom právnických osôb. Počet 25 tisíc novovzniknutých právnických osôb je tretí najvyšší v období od roku 2010.

Graf č. 11: Vývoj vzniknutých PO MSP v rokoch 2009-2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

2.1 Vznik MSP podľa veľkostnej kategórie

Štruktúra novovzniknutých podnikov na Slovensku je dlhodobo výrazne koncentrovaná v najmenšej veľkostnej kategórii. Nové podniky sú takmer výlučne mikropodniky, ktoré stabilne predstavujú takmer celý objem podnikateľských vstupov na trh.

Vznik malých a stredných podnikov zostáva dlhodobo veľmi obmedzený a ich podiel na celkovom počte nových podnikov je zanedbateľný. Tento vývoj poukazuje na pretrvávajúce bariéry rastu podnikov už v počiatkových fázach ich životného cyklu.

Pokles celkového počtu novovzniknutých podnikov v roku 2025 bol spôsobený predovšetkým nižším počtom mikropodnikov, pričom štruktúra podľa veľkosti sa zásadne nemení. Pre hospodársku politiku tak naďalej ostáva výzvou podpora rastu podnikov a ich prechodu do vyšších veľkostných kategórií.

Tab. č. 6: Počet vznikov MSP podľa veľkosti v rokoch 2017-2025 v SR

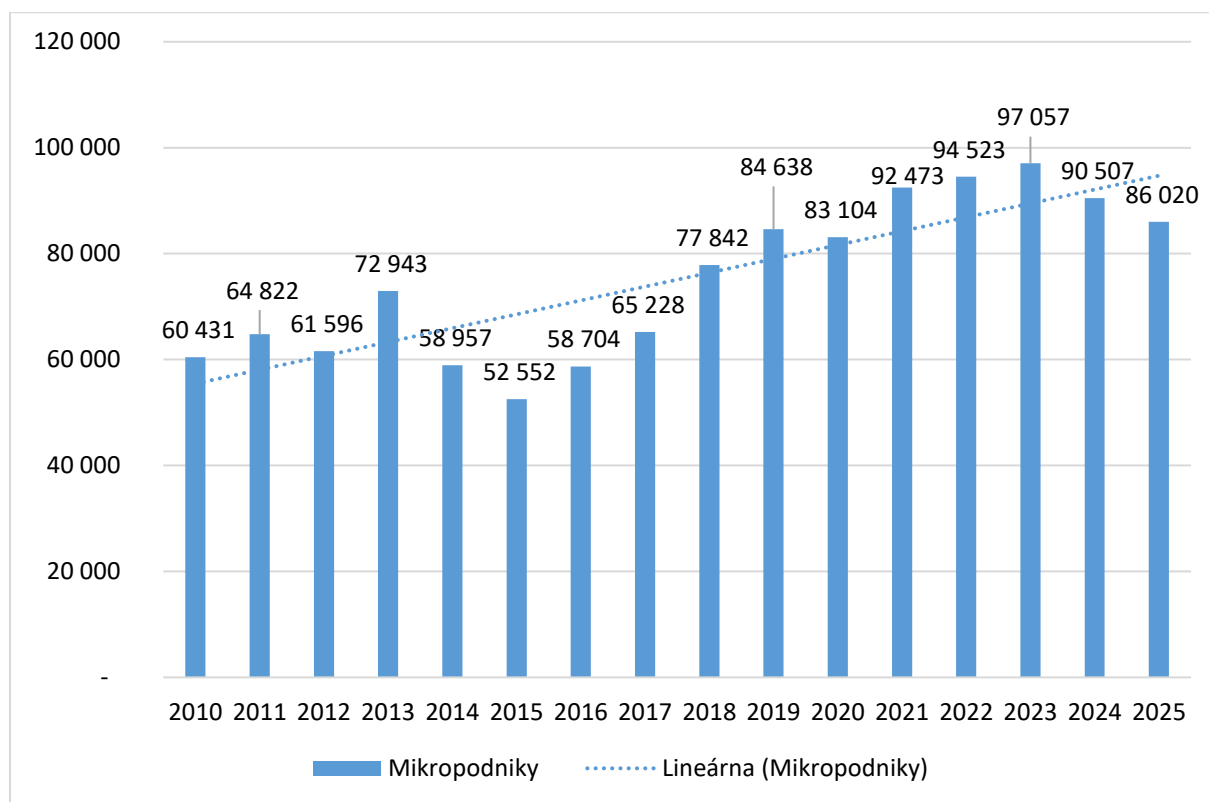
Veľkostná kategória	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mikropodniky	65 228	77 842	84 638	83 104	92 473	94 523	97 057	90 507	86 020
Malé	163	216	222	62	58	68	65	68	69
Stredné	13	17	23	7	7	10	7	4	9
SPOLU	65 404	78 075	84 883	83 173	92 538	94 601	97 129	90 579	86 098

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Vývoj počtu novovzniknutých podnikov podľa veľkostných kategórií je do veľkej miery determinovaný vývojom mikropodnikov, ktoré tvoria dominantnú časť podnikateľských vstupov. Trend vývoja preto v zásade kopíruje celkovú dynamiku vzniku nových podnikov.

Po poklese v rokoch 2014–2015 nasledovalo obdobie výrazného rastu, ktoré kulminovalo v roku 2023 historicky najvyšším počtom novovzniknutých mikropodnikov. V nasledujúcich rokoch (2024 a 2025) však došlo k poklesu, hoci úroveň vznikov zostáva v porovnaní s dlhodobým vývojom stále relatívne vysoká.

Graf č. 12: Vývoj počtu vzniknutých mikropodnikov v rokoch 2010-2025 v SR

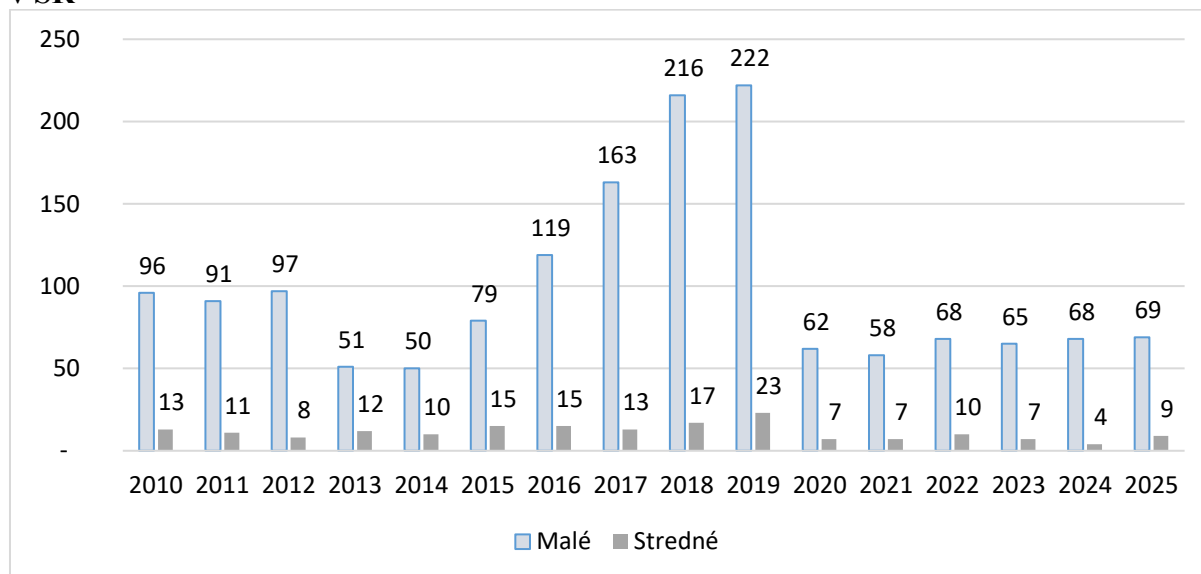

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Vývoj vzniku malých a stredných podnikov je v porovnaní s mikropodnikmi výrazne volatilnejší a zároveň objemovo obmedzený. Historické maximum registrácií malých podnikov bolo dosiahnuté v roku 2019, po ktorom nasledoval výrazný pokles a následná stabilizácia na nižších úrovniach.

V roku 2025 došlo pri malých podnikoch k miernemu nárastu, čím sa potvrdzuje trend postupnej stabilizácie po výrazných výkyvoch v predchádzajúcich rokoch. Vznik stredných podnikov zostáva dlhodobo veľmi nízky a kolísavý. V roku 2025 síce evidujeme mierne oživenie oproti predchádzajúcemu roku, avšak ich počet naďalej ostáva marginálny, čo poukazuje na pretrvávajúce bariéry rastu podnikov do vyšších veľkostných kategórií.

Graf č. 13: Vývoj počtu vzniknutých malých a stredných podnikov v rokoch 2010-2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

2.2 Vznik MSP podľa právnych foriem

Aj v roku 2025 bolo najobľúbenejšou formou podnikania živnostenské podnikanie. Oproti minulým rokom došlo k miernemu poklesu počtu nových vznikov živností a rekordné úrovne počtu nových živností nebol prekonalý. V roku 2025 vzniklo 25 034 právnických osôb, z ktorých bolo 24 585 spoločností s ručením obmedzením. Počet nových vznikov slobodných povolanií dosiahol 4 827.

Tab. č. 7: Počet vznikov MSP podľa právnych foriem v rokoch 2017-2025 v SR

Právna forma	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Živnostníci	40 826	50 938	54 225	54 592	67 528	68 570	70 108	64 898	56 038
Slobodné povolania	2 460	4 021	5 289	5 532	4 989	5 188	4 842	4 798	4 827
SHR	456	490	230	310	250	353	222	199	199
PO	21 662	22 626	25 139	22 739	19 771	20 490	21 957	20 684	25 034
SPOLU	65 404	78 075	84 883	83 173	92 538	94 601	97 129	90 579	86 098

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

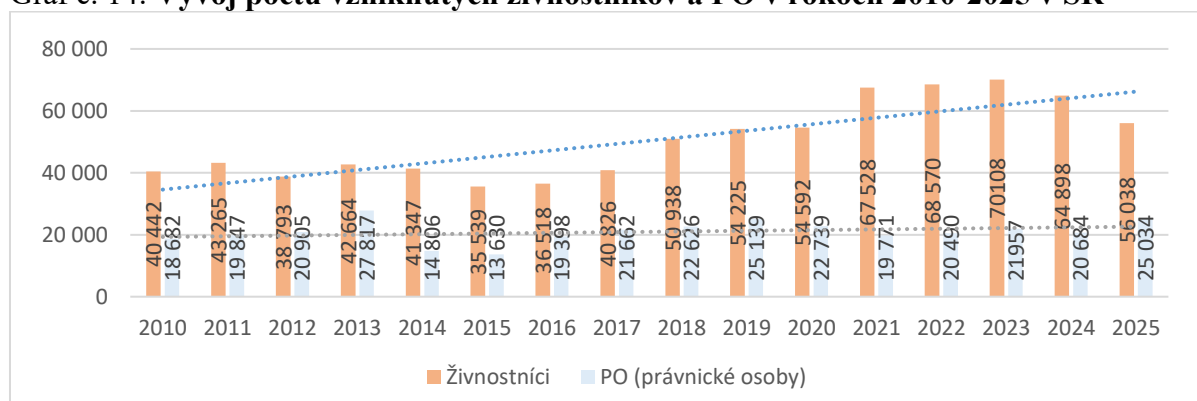
Vývoj nových registrácií podnikateľov podľa právnej formy poukazuje na dlhodobú dominanciu živnostníkov, ktorí tvoria väčšinu nových podnikateľských vstupov. Ich vývoj zároveň vo výraznej miere určuje celkovú dynamiku podnikateľskej aktivity.

V roku 2023 dosiahol počet nových živnostníkov vrchol na úrovni 70 108. V roku 2024 následne došlo k poklesu na 64 898 (–5 210; –7,4 %) a tento klesajúci trend pokračoval aj v roku 2025, keď počet nových živností klesol na 56 038 (–8 860; –13,6 %). Ide tak o výraznejšie spomalenie po predchádzajúcom období rastu, čo prisudzujeme dopadom konsolidačného balíčka.

Naopak, vývoj právnických osôb bol v posledných rokoch odlišný. Po poklese v roku 2024 (20 686; -5,8 %) došlo v roku 2025 k výraznému nárastu na 25 034, čo predstavuje medziročný nárast o 4 348 subjektov (+21,0 %) a zároveň najvyššiu hodnotu v sledovanom období.

Vývoj v roku 2025 tak naznačuje divergenčný trend medzi právnymi formami podnikania – kým počet nových živnostníkov výrazne klesá, počet nových právnických osôb dynamicky rastie. Tento posun môže odrážať meniace sa podnikateľské preferencie, ako aj vplyv legislatívnych a daňových zmien na výber právnej formy podnikania.

Graf č. 14: Vývoj počtu vzniknutých živnostníkov a PO v rokoch 2010-2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

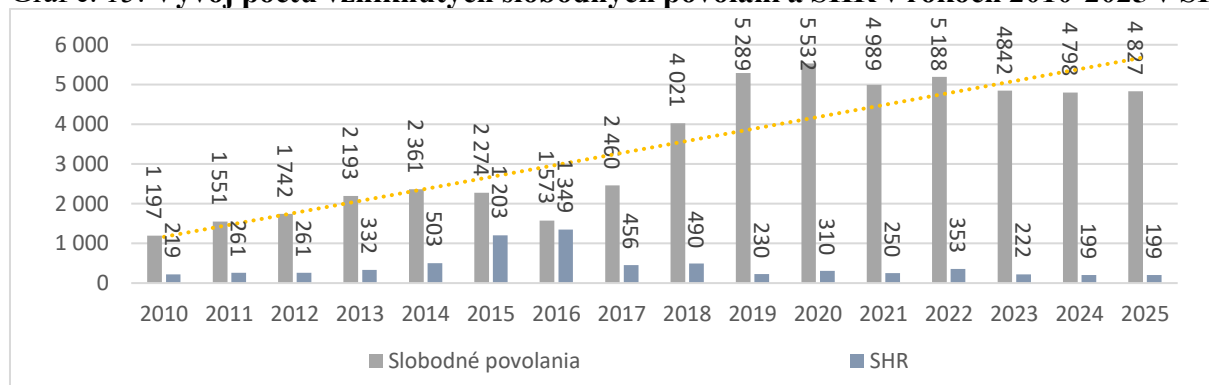
Podnikanie formou slobodných povolání a SHR zostáva na Slovensku v porovnaní so živnosťami a právnickými osobami dlhodobo okrajové, čo potvrdzuje aj vývoj v roku 2025.

Počet nových registrácií slobodných povolání v roku 2025 dosiahol 4 827, čo predstavuje mierny medziročný nárast o 30 subjektov (+0,6 %) oproti roku 2024 (4 797). Po stagnácii v predchádzajúcich rokoch tak ide o stabilizáciu na úrovni tesne pod hranicou 5 000 registrácií ročne, pričom dlhodobý trend zostáva mierne rastúci.

Vývoj pri samostatne hospodáriacich roľníkoch (SHR) má odlišný charakter. Po výraznom náraste v rokoch 2015–2016 (vrchol na úrovni približne 1 300 registrácií) nasledoval prudký pokles a stabilizácia na nízkych hodnotách. V roku 2025 počet nových SHR dosiahol 199, čo je rovnaká úroveň ako v roku 2024 (medziročná zmena 0 %), pričom ide o dlhodobu nízku úroveň záujmu o túto formu podnikania.

Vývoj v roku 2025 tak potvrdzuje pretrvávajúcu marginalitu týchto foriem podnikania, pričom slobodné povolania vykazujú stabilný, mierne rastúci trend, zatiaľ čo SHR ostávajú na nízkej a stagnujúcej úrovni.

Graf č. 15: Vývoj počtu vzniknutých slobodných povolaní a SHR v rokoch 2010-2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

V medziročnom porovnaní je vývoj vo väčšine kategórií negatívny. Ide o pretrvávajúci trend, pričom v roku 2025 sa dopady konsolidačných balíčkov prehlbujú. Výrazný pokles zaznamenalo živnostenské podnikanie, naopak záujem o zakladanie právnických osôb výrazne vzrástol – čo naznačuje posun k formalizovanejším formám podnikania.

Najvýraznejší pokles nových vznikov medziročne pozorujeme pri hodnotení živnostníkov (o 13,7 %), čo v absolútnom vyjadrení predstavuje pokles o takmer 9 000 subjektov. Slobodné povolania a SHR zostali medziročne takmer bez zmeny. Naopak výrazne vzrástli vznikové nové právnické osoby (o 21,0 %, t.j. o takmer 4 500 subjektov), pričom táto dynamika bola ťahaná najmä výrazným nárastom vzniku spoločností s ručením obmedzeným.

Tab. č. 8: Index vývoja vzniknutých MSP podľa právnych foriem v SR

Právna forma	2024	2025	Zmena
Živnostníci	64 898	56 038	↓ -13,7 %
Slobodné povolania	4 798	4 827	↑ 0,6 %
SHR	199	199	= 0,0 %
PO	20 684	25 034	↑ 21,0 %
SPOLU	90 579	86 098	↓ -4,9%

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Z hľadiska jednotlivých právnych foriem právnických osôb pozorujeme dominanciu vzniku nových spoločností s ručením obmedzeným, ktorých vzniklo 24 585 – o 21,6 % viac ako v roku 2024. Počty akciových spoločností ostali z hľadiska vznikov pomerne nízke (207). Za zmienku stojí vznik 80 družstiev. Oproti roku 2024 výrazne poklesol počet novovzniknutých verejných obchodných spoločností na 11, po rekordnom počte 35 v roku 2024².

Tab. č. 9: Vznik podnikov PO podľa jednotlivých právnych foriem

Právna forma	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spoločnosť s ručením obmedzeným	19 719	20 549	18 913	19 204	20 027	21 411	20 216	24 585
Akciová spoločnosť	253	236	273	293	223	256	215	207

² Rok 2024 a rekordný počet vznikov právnej formy verejnej obchodnej spoločnosti dávame do súvislosti tiež so zmenami regulácie (zavedenie minimálnej dane a dane z dividend). Efekty prijatých regulácií sa do značnej miery v roku 2025 vytratil počet vznikov v. o. s. sa vrátil k dlhodobým priemerom.

Verejná obchodná spoločnosť	11	4	6	9	8	9	35	11
Družstvo	80	63	43	71	56	81	66	80
Komanditná spoločnosť	67	51	40	32	38	44	19	33
Ostatné	2 496	4 236	3 464	162	138	156	133	118
SPOLU	22 626	25 139	22 739	19 771	20 490	21 957	20 684	25 034

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

2.3 Vznik MSP podľa odvetvovej štruktúry

V rámci odvetvovej štruktúry vznikov podnikov pozorujeme v roku 2025 pokračovanie negatívnych trendov vo väčšine odvetví. Výrazný pokles zaznamenal segment obchodu (o 38,2 %), stavebníctvo (o 10,5 %) a priemysel (o 7,5 %). Rast naopak zaznamenali obchodné služby (+2,8 %), doprava a informácie (+2,6 %), ostatné služby (+2,7 %) a ubytovanie (+8,2 %). Podrobné výsledky uvádzame v Tabuľke 10.

Tab. č. 10: Počet vznikov MSP podľa odvetví v rokoch 2017 - 2025 v SR

Odvetvie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pôdohospodárstvo	2 669	3 097	3 033	2 925	2 945	3 082	2 937	2 765	2 697
Priemysel	10 176	11 687	11 913	10 452	11 152	12 183	10 952	9 147	8 460
Stavebníctvo	14 814	18 262	20 757	20 524	25 188	24 484	25 990	22 769	20 383
Obchod	5 237	6 100	6 689	7 218	7 836	6 922	8 751	7 263	4 487
Doprava a informácie	6 715	7 672	8 349	8 409	9 744	10 661	10 119	8 750	8 981
Ubytovanie a stravovanie	1 809	2 145	2 517	2 467	1 856	2 061	2 185	1 875	2 029
Obchodné služby	19 103	23 618	25 599	25 613	28 891	29 129	29 015	31 051	31 911
Ostatné služby	4 881	5 494	6 026	5 565	4 926	6 079	7 180	6 959	7 150
SPOLU	65 404	78 075	84 883	83 173	92 538	94 601	97 129	90 579	86 098

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Obdobie po roku 2016 je charakterizované relatívnou makroekonomickou stabilitou, ktorá bola výraznejšie narušená len počas koronakrízovej situácie v rokoch 2020 a 2021. Obdobie po skončení koronakrízového obdobia je však charakteristické zásahmi do podnikateľského prostredia, ktoré naberajú na sile najmä v roku 2024. Konsolidačné úsilie vlády v tomto období je výrazne zamerané na zaťažovanie podnikateľských subjektov a znižuje atraktivitu niektorých foriem podnikania. Z hľadiska počtu vzniku nových podnikov sa kríza prejavila v roku 2020 a to poklesom počtu nových vzniknutých podnikov oproti minulému roku asi o 400. Od roku 2014 do roku 2017 sa trend vývoja počtu vznikov MSP v jednotlivých odvetviach začal mierne odlišovať. Najmä v sektore obchodu sa vyznačoval turbulentným vývojom, čo bolo čiastočne spôsobené metodickými úpravami ŠÚ SR. K najvýraznejšiemu nárastu počtu nových MSP v obchode došlo v roku 2016, v ktorom vzrástol počet nových registrácií takmer o polovicu. Tento nárast bol spôsobený predovšetkým rastom počtu nových subjektov v maloobchode. Prispel k tomu aj nový spôsob stanovenia SK NACE kódu

pre začínajúce subjekty zo strany ŠÚ SR.³ V roku 2017 však počet novoregistrovaných obchodných spoločností opäť výrazne poklesol, čo bolo spôsobené ďalšou metodickou úpravou v Registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci ŠÚ SR.⁴

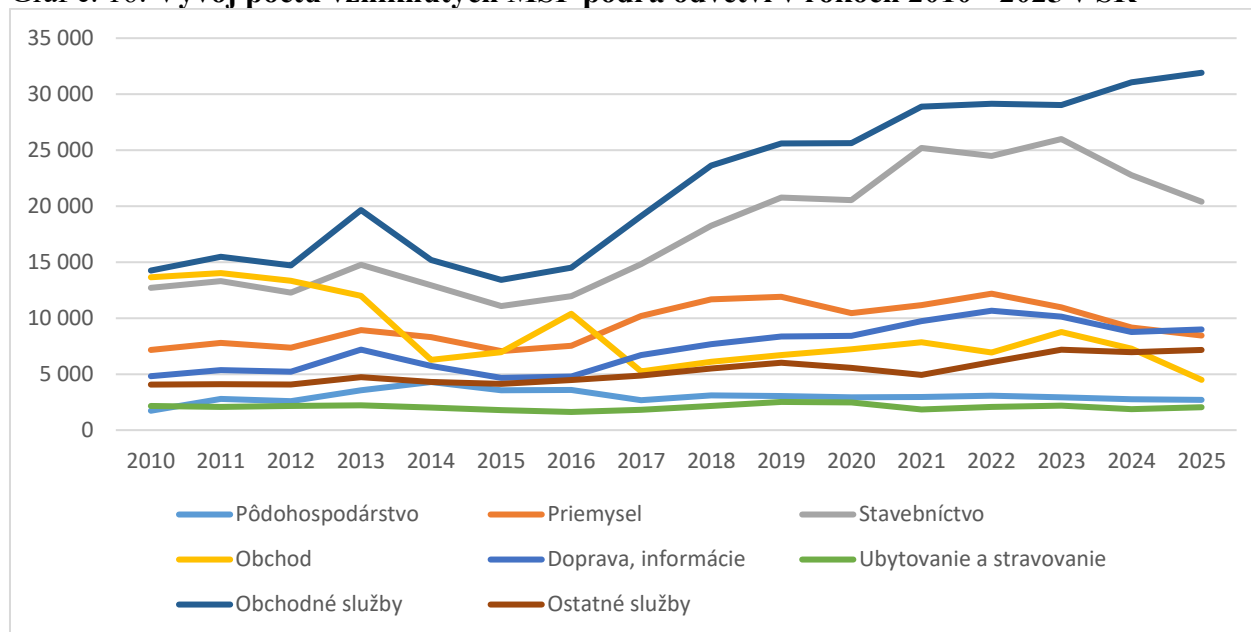
V roku 2023 sme konštatovali, že došlo k výraznejšiemu rastu v sektore obchodu. Rok 2025 potvrdil pokračovanie trendu poklesu nových vznikov. **Od roku 2017 sa však výrazne zvýšil záujem o podnikanie nielen v odvetví obchodných služieb, ale aj v odvetviach, ktoré kríza poznačila najviac – stavebníctve a priemysle.** Výrazný nárast počtu nových registrácií zaznamenalo aj odvetvie dopravy a informácií, ktoré dosiahlo v rokoch 2017 - 2020 vyšší počet vznikov ako obchod. **Z dlhodobého hľadiska je najväčší záujem o podnikanie MSP v obchodných službách a stavebníctve, najnižší o podnikanie v ubytovaní a stravovaní a pôdohospodárstve.** V roku 2020 a 2021 došlo k uplatňovaniu výrazných protipandemických opatrení, ktoré uzatvorili veľkú časť odvetví. Výrazne sa to prejavilo najmä v sektoroch obchodu, či ubytovania a stravovania ale i dopravy.

V roku 2025 najväčší počet vznikov bol opäť zaznamenaný v sektore obchodných služieb (37,1 % z celkového počtu vznikov) a v sektore stavebníctva (23,7 % z celkového počtu vznikov). Oba sektory sú charakteristické pre podnikanie formou živností. Relatívne vysoký podiel bol zaznamenaný aj v sektore dopravy a informácií (10,4 %) a v sektore priemyslu (9,8 %).

Zákon č. 272/2015 Z.z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dátum účinnosti: 1.11.2015

Do roku 2017 sa na základe zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci určovalo odvetvie na základe prvého zapísaného predmetu podnikania, ktorý bol považovaný za hlavný predmet. Od roku 2017 sa v prípade výskytu činnosti maloobchodu a veľkoobchodu a zároveň výrobnéj činnosti v predmete podnikania uvádza ako prevažujúca činnosť výroba.

Graf č. 16: Vývoj počtu vzniknutých MSP podľa odvetví v rokoch 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

V medziročnom porovnaní pozorujeme vo väčšine odvetví pokles. Najvýraznejší pokles nastal v segmente obchodu (o 38,2 %), nasleduje stavebníctvo (o 10,5 %) a priemysel (o 7,5 %). Pozitívny vývoj zaznamenali obchodné služby (+2,8 %), doprava a informácie (+2,6 %), ostatné služby (+2,7 %) a ubytovanie (+8,2 %). Vývoj vzniknutých MSP v členení podľa odvetví je uvedený v tabuľke č. 11.

Tab. č. 11: Index vývoja vzniknutých MSP podľa odvetví v SR

Odvetvie	2024	2025	Zmena
Pôdohospodárstvo	2 765	2 697	↓ - 2,5 %
Priemysel	9 147	8 460	↓ - 7,5 %
Stavebníctvo	22 769	20 383	↓ - 10,5 %
Obchod	7 263	4 487	↓ - 38,2 %
Doprava a informácie	8 750	8 981	↑ 2,6 %
Ubytovanie a stravovanie	1 875	2 029	↑ 8,2 %
Obchodné služby	31 051	31 911	↑ 2,8 %
Ostatné služby	6 959	7 150	↑ 2,7 %
SPOLU	90 579	86 098	↓ - 4,9 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

V porovnaní s dlhodobým priemerom sa naďalej darí udržiavať nadpriemernú mieru vznikov v kľúčových sektoroch. Stavebníctvo prekračuje dlhodobý priemer o 15,6 %, doprava a informácie o 22,6 %. Naopak výrazne menej podnikov ako je tomu v porovnaní s dlhodobým priemerom vzniklo v sektore obchodu (o 47,6 % menej) a v sektore pôdohospodárstva (o 10,6 % menej). Priemysel zaostáva za dlhodobým priemerom o 9,9 %. Konkrétne čísla ponúka Tabuľka 12.

Tab. č. 12: Vývoj vzniknutých subjektov v roku 2025 v porovnaní s dlhodobým priemerom

Odvetvie	Dlhodobý priemer (2010 - 2025)	2025	Zmena
Pôdohospodárstvo	3 016	2 697	↓ - 10,6 %

Priemysel	9 389	8 460	↓ - 9,9 %
Stavebníctvo	17 637	20 383	↑ 15,6 %
Obchod	8 568	4 487	↓ - 47,6 %
Doprava a informácie	7 323	8 981	↑ 22,6 %
Ubytovanie a stravovanie	2 061	2 029	↓ - 1,6 %
Obchodné služby	21 945	31 911	↑ 45,4 %
Ostatné služby	5 259	7 150	↑ 36,0 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

2.4 Vznik MSP podľa sídla

Trendy v oblasti vznikov nových podnikov podľa sídla sa dlhodobo nemenia. Ekonomickým centrom štátu je naďalej Bratislavský kraj, čo sa nevyhnutne prejavuje na počtoch nových vznikov podnikov.

Aj v roku 2025 bol počet nových registrácií najvyšší práve v Bratislavskom kraji, kde dosiahol 18 543 nových vznikov. Druhý najvyšší počet nových vznikov podnikov evidujeme v Prešovskom kraji (12 961 nových podnikov). Viac ako 10 000 nových registrácií zaznamenali ešte Košický kraj (10 727), Nitriansky kraj (10 381) a Žilinský kraj (10 083). Naopak najnižšia podnikateľská aktivita aj naďalej pretrvávala v Trenčianskom, Trnavskom a Banskobystrickom kraji.

Aj z relatívneho hľadiska hrá Bratislavský kraj kľúčovú úlohu. Podiel nových vznikov v Bratislavskom kraji na celkovom počte vznikov dosiahol 21,5 %. Podiel druhého najväčšieho Prešovského kraja je 15,1 %. Menší ako 10 % podiel na celkovom množstve vznikov majú Banskobystrický, Trnavský a Trenčiansky kraj. Zaujímavosťou je opäť pomerne vyrovnaný počet vzniku nových podnikov v Košickom a Nitrianskom kraji.

Tab. č. 13: Počet vznikov MSP podľa sídla v rokoch 2016-2025 v SR

Kraj	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Banskobystrický kraj	6 150	7 014	8 339	8 583	7 901	7 803	8 993	8 909	8 407	8 444
Bratislavský kraj	11 666	13 112	14 557	15 320	16 320	19 650	19 834	20 902	20 338	18 543
Košický kraj	6 165	7 288	8 360	9 602	9 362	9 950	10 267	11 485	11 015	10 727
Nitriansky kraj	7 756	8 299	10 177	10 938	10 343	10 823	12 466	11 679	11 025	10 381
Prešovský kraj	8 190	9 304	11 809	13 353	12 572	14 496	14 041	14 491	13 274	12 961
Trenčiansky kraj	5 335	5 829	6 995	7 754	7 451	7 830	7 942	8 378	7 609	7 020
Trnavský kraj	5 646	6 111	7 295	8 042	8 450	9 690	9 911	9 899	8 476	7 936
Žilinský kraj	7 930	8 447	10 543	11 291	10 774	12 294	11 146	11 382	10 432	10 083
SPOLU	58 838	65 404	78 075	84 883	83 173	92 538	94 603	97 129	90 579	86 098

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Tento rok sme opäť analyzovali vývoj počtu vzniknutých podnikateľov podľa jednotlivých okresov a to aj podľa odvetvovej štruktúry.

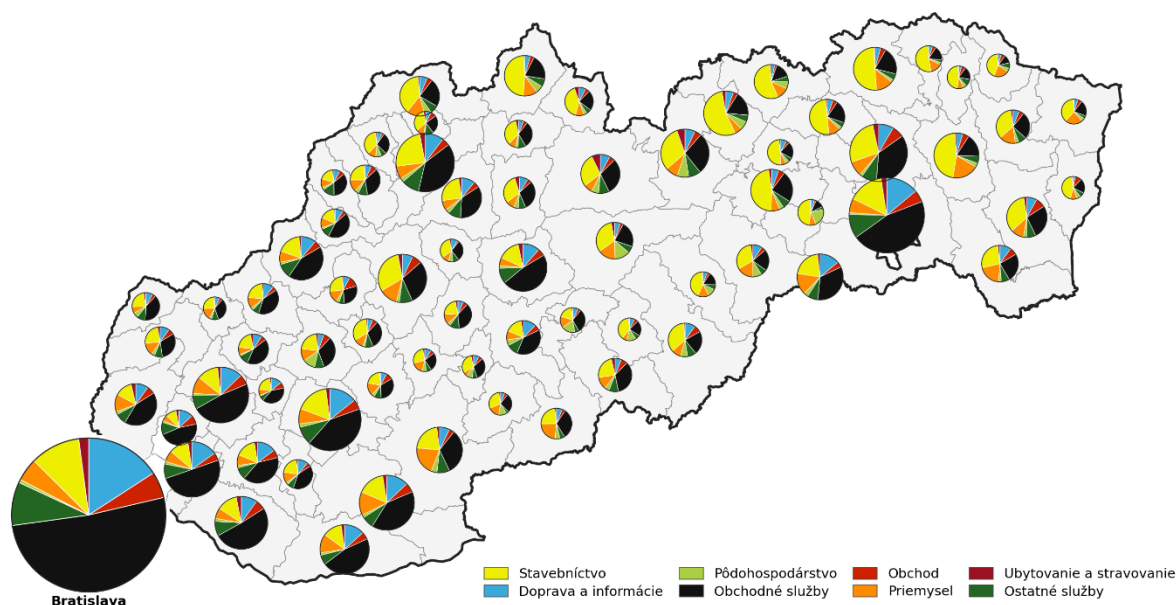
Mapa (Obrázok 1) prezentuje priestorové rozloženie vzniku podnikateľských subjektov v 79 okresoch Slovenska a odhaľuje výrazné regionálne i odvetvové asymetrie. Dominantným odvetvím sú celoštátne obchodné služby (37,1 %), pričom stavebníctvo zaujíma druhú pozíciu (23,7 %). Tieto dve odvetvia spolu tvoria viac ako 60 % všetkých 86 099 nových subjektov.

Najpodstatnejšou črtou mapy je hlboká priestorová nerovnováha. Bratislava a západ krajiny generujú takmer polovicu všetkých vzniknutých podnikov (49 %), kým východné Slovensko len 27,5 %. Bratislava samotná, predstavuje 16,4 % celkového počtu — jej koláčový diagram má výrazne odlišný charakter s dominanciou obchodných a ostatných služieb, čo odráža metropolitný ekonomický profil.

Výrazne sa líši aj sektorová štruktúra podľa regiónov. Na východe Slovenska dosahuje stavebníctvo až 35 % všetkých vzniknutých subjektov oproti 14,8 % na západe. Extrémnym príkladom je okres Bardejov, kde stavebníctvo tvorí až 50,3 % — čo naznačuje silnú závislosť tamojšieho podnikania od stavebnej činnosti, pravdepodobne spojenú s čerpaním eurofondov na infraštruktúru. Naopak, pôdohospodárstvo sa koncentruje v horských a vidieckych oblastiach stredného Slovenska — Gelnica (22,1 %), Detva (17,5 %) či Brezno (13,4 %).

Najmenej aktívnymi okresmi sú Turčianske Teplice (166 subjektov), Medzilaborce (182) a Banská Štiavnica (218), čo signalizuje ich okrajovú pozíciu v podnikateľskom ekosystéme krajiny a poukazuje na pretrvávajúce regionálne disparity.

Obrázok 1: Vzniky podnikov podľa odvetvovej štruktúry v jednotlivých okresoch SR v roku 2025

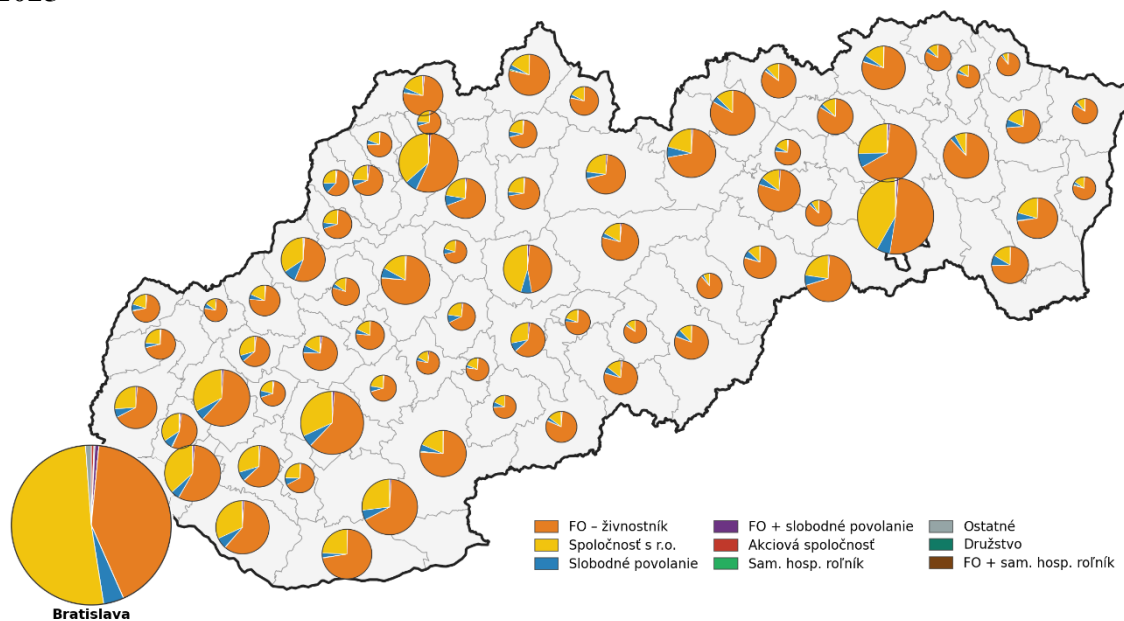
Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Mapa na Obrázku 2 zobrazuje štruktúru vzniku nových podnikateľských subjektov v 79 okresoch Slovenska podľa právnej formy. Naprieč celou krajinou jednoznačne dominuje fyzická osoba – živnostník nezapísaná v obchodnom registri s podielom 64,2 % zo všetkých 86 098 nových subjektov. Na druhom mieste je spoločnosť s ručením obmedzeným (28,6 %), pričom slobodné povolania tvoria 5,6 %. Ostatné právne formy — akciové spoločnosti, družstvá či samostatne hospodáriaci roľníci — sú zastúpené marginálne.

Najvýraznejšou výnimkou z tohto vzorca je Bratislava. Ako jediný región v krajine tu s.r.o. (51,3 %) prekonávajú živnostníkov (41,8 %), čo odráža vyšší stupeň formalizácie podnikania a prítomnosť sofistikovanejších obchodných modelov v metropolitnom prostredí.

Regionálna analýza odhaľuje rozdiely medzi jednotlivými regiónmi. Na východnom Slovensku tvoria živnostníci až 72,0 % vzniknutých subjektov, oproti 64,9 % na západe. Podiel s. r. o. je na východe len 21,0 %, čo môže signalizovať nižší prístup ku kapitálu a menej rozvinuté podnikateľské prostredie. Okresy s najvyšším podielom s. r. o. sú koncentrované v krajských mestách — Banská Bystrica (45,3 %) a Košice (38–45 %). Slobodné povolania sú relatívne silné v priemyselných okresoch Trenčianskeho kraja, napríklad Púchov (12,5 %) a Trenčín (9,3 %).

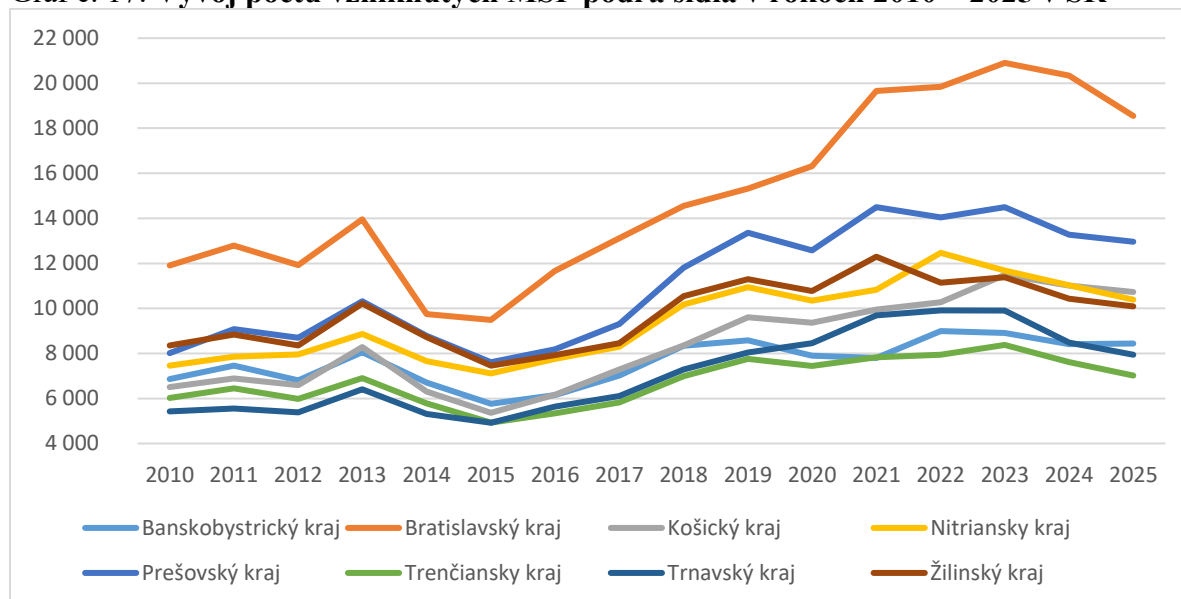
Obrázok 2: Vzniky podnikov podľa právnej formy v jednotlivých okresoch SR v roku 2025

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Z dlhodobého hľadiska je v jednotlivých krajoch tiež vidno rastúci trend vznikov nových podnikov. Lídrom v počte nových vznikov je Bratislavský kraj a to počas celého sledovaného obdobia. Dynamika rastu v jednotlivých krajoch kopírovala celoslovenskú situáciu a prejavovali sa na nej obdobia hospodárskych recesií a problémov slovenskej ekonomiky. V období od roku 2010 počet nových MSP vo všetkých krajoch postupne rástol až na vtedajšie maximum v roku 2013, kedy podnikateľské subjekty ešte nemuseli splatiť základné imanie banke (do konca novembra). Po prudkom náraste počtu nových registrácií MSP v roku 2013, záujem o zakladanie nových MSP v rokoch 2014 a 2015 poklesol. V roku 2016 došlo k opätovnému nárastu počtu nových registrácií, ktorý pretrvával až do roku 2019. Zaujímavým je vývoj v Prešovskom kraji, ktorý sa v počte nových registrácií od roku 2016 postupne prepracoval na druhé miesto spomedzi krajov v SR, pričom táto pozícia je čoraz výraznejšia. Markantnejšie rasty počtu nových podnikov sledujeme v poslednom období od roku 2018 aj v Trnavskom kraji, kde mierne nižší počet nových registrácií môže byť spôsobený aj nižším počtom obyvateľov, ktorí v kraji žijú. Avšak, v prípade vznikov nových podnikov a ich vývoja sa javí, že „nožnice“ medzi Bratislavským krajom a ostatnými kraji sa postupne roztvárajú. Ostatný rok 2025 sa na počte vznikov negatívne prejavil vo všetkých krajoch SR, okrem Banskobystrického kraja, kde došlo k stagnácii počtu novovzniknutých podnikov.

Graf č. 17: Vývoj počtu vzniknutých MSP podľa sídla v rokoch 2010 – 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Medziročné porovnanie nám ukazuje pokles vzniku nových podnikateľských subjektov vo všetkých krajoch s výnimkou Banskobystrického kraja, kde zaznamenávame stagnáciu, resp. mierny rast (o 0,4 %). Najvyšší pokles vznikov bol medziročne zaznamenaný v Bratislavskom kraji a to až o 8,8 %. Výraznejší pokles zaznamenal aj Trenčiansky kraj (o 7,7 %). V ostatných krajoch dochádza k miernejšiemu negatívnemu vývoju. Index vývoja vzniknutých MSP v členení podľa sídla je uvedený v tabuľke č. 14.

Tab. č. 14: Index vývoja vzniknutých MSP podľa sídla v SR

Kraj	2024	2025	Zmena
Banskobystrický kraj	8 407	8 444	↑ 0,4 %
Bratislavský kraj	20 338	18 543	↓ - 8,8 %
Košický kraj	11 015	10 727	↓ - 2,6 %
Nitriansky kraj	11 025	10 381	↓ - 5,8 %
Prešovský kraj	13 274	12 961	↓ - 2,4 %
Trenčiansky kraj	7 609	7 020	↓ - 7,7 %
Trnavský kraj	8 476	7 936	↓ - 6,4 %
Žilinský kraj	10 432	10 083	↓ - 3,3 %
SPOLU	90 579	86 098	↓ - 4,9 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

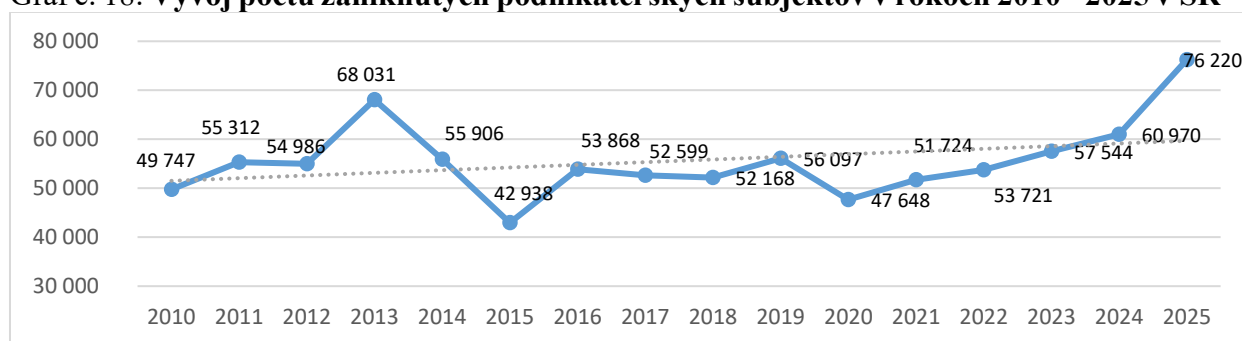
3 Zánik malých a stredných podnikov na Slovensku

Zavedením odlišnej metodiky pri spracovaní údajov zo strany ŠÚ SR nie je od roku 2017 možné členiť zaniknuté podnikateľské subjekty podľa veľkostnej kategórie. Z toho dôvodu sú uvedené údaje do roku 2016 len za MSP a od roku 2017 za všetky podnikateľské subjekty vrátane veľkých podnikov.⁵

Vývoj počtu zaniknutých podnikateľských subjektov mal v dlhodobom horizonte mierne rastúci trend (graf 18). **Počet zaniknutých podnikateľských subjektov dynamicky rástol najmä v období rokov 2010 až 2013.**

Počas roka 2025 ukončilo svoje podnikanie 76 220 podnikateľských subjektov. Ide o asi 25 % podnikateľov viac, ktorí ukončili svoju činnosť ako tomu bolo v roku 2024. Negatívny trend, kedy počet zaniknutých podnikov medziročne rastie, tak pokračuje už piaty rok po sebe. Zatiaľ čo v roku 2024 sme sa približovali k negatívnemu „rekordu“ z roku 2013, v roku 2025 bol tento rekord výrazne prekonaný a nameraná hodnota viac ako 76 tisíc zaniknutých podnikov je novým historickým maximom v priebehu celého sledovaného obdobia. Hlavným dôvodom bolo pokračovanie konsolidačných opatrení vlády, predovšetkým citelne zvýšenie odvodového zaťaženia SZČO, ktoré viedlo k masívnemu ukončovaniu málo ziskových alebo neaktívnych živností.

Graf č. 18: Vývoj počtu zaniknutých podnikateľských subjektov v rokoch 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR.

Pozn.: do r. 2016 len MSP, od r. 2017 všetky podnikateľské subjekty

Aj v roku 2025 vidíme relatívne rovnomerné rozloženie zánikov podnikov v priebehu jednotlivých mesiacov, hoci výkyvy boli o niečo výraznejšie ako v predchádzajúcom roku. Najviac podnikateľských subjektov opäť zaniklo v decembri, čo pripisujeme snahe podnikateľov ukončiť svoju činnosť do konca kalendárneho roka (14,0 %). Naopak, najmenší počet zánikov bol zaznamenaný v júni 2025 (5,4 %). V druhom polroku zaniklo (51,0 %) viac podnikateľských subjektov ako v prvom polroku (49,0 %) roka 2025, čo je spôsobené najmä zvýšeným počtom zánikov v rámci posledného kvartálu roka 2025 (31,29 % zánikov za posledný kvartál).

⁵ V roku 2016 predstavoval podiel zaniknutých veľkých podnikov 0,02 % z celkového počtu zaniknutých podnikateľských subjektov v SR.

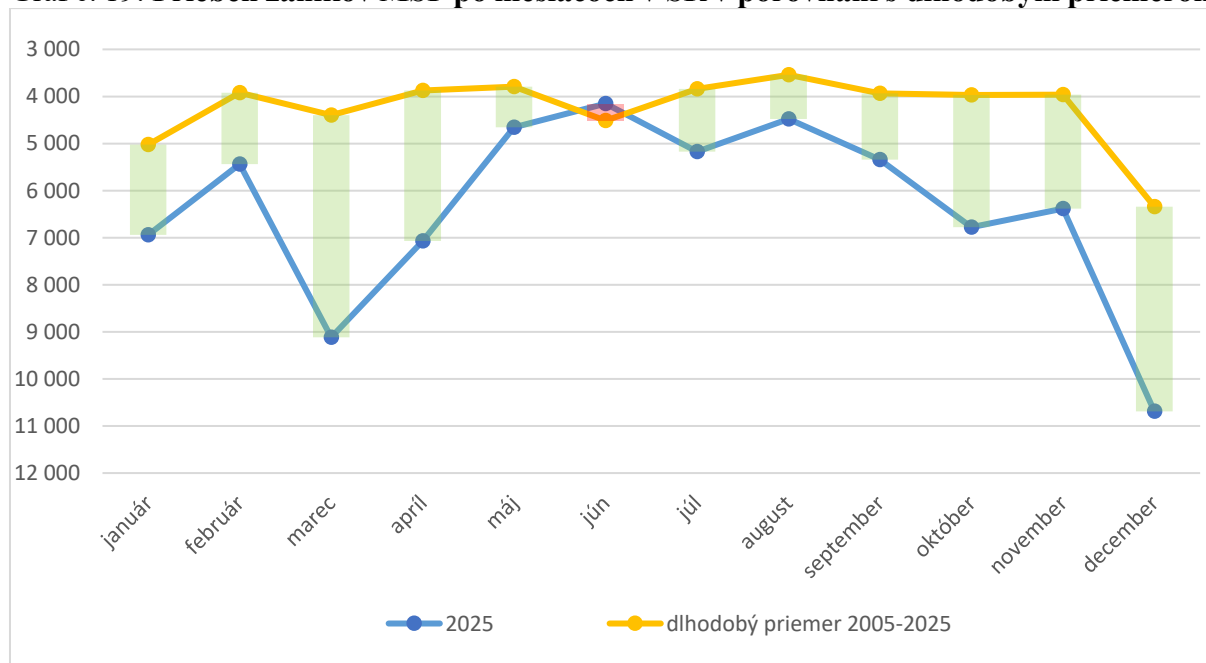
Tab. č. 15: Počet zaniknutých podnikateľských subjektov v jednotlivých mesiacoch roku 2025 v SR

Mesiac	Počet zánikov	%	Počet zánikov za kvartál	%	Počet zánikov za polrok	%
január	6 941	9,1 %	21 499	28,21%	37 379	49,0 %
február	5 439	7,1 %				
marec	9 119	12,0 %				
apríl	7 070	9,3 %	15 880	20,83%	38 841	51,0 %
máj	4 658	6,1 %				
jún	4 152	5,4 %				
júl	5 170	6,8 %	14 990	19,67%	60 970	100,0%
august	4 478	5,9 %				
september	5 342	7,0 %				
október	6 780	8,9 %	23 851	31,29%	60 970	100,0%
november	6 381	8,4 %				
december	10 690	14,0 %				
SPOLU	76 220	100,0%	76 220	100,0%	60 970	100,0%

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Z hľadiska priebehu už dlhodobo sledujeme porovnanie s dlhodobým priemerom (na základe dostupnosti dát, teda už od roku 2005). Počty zánikov v roku 2025 boli vo všetkých mesiacoch výrazne vyššie ako je dlhodobý priemer, a to citeľnejšie než v roku 2024. To potvrdzuje pokračujúce zhoršovanie podnikateľského prostredia v dôsledku konsolidačných opatrení. Najmenšia odchýlka voči dlhodobému priemeru nastala v júni, naopak najvyššia bola zaznamenaná v decembri, kedy počet zánikov výrazne presiahol dlhodobý priemer pre tento mesiac.

Graf č. 19: Priebeh zánikov MSP po mesiacoch v SR v porovnaní s dlhodobým priemerom

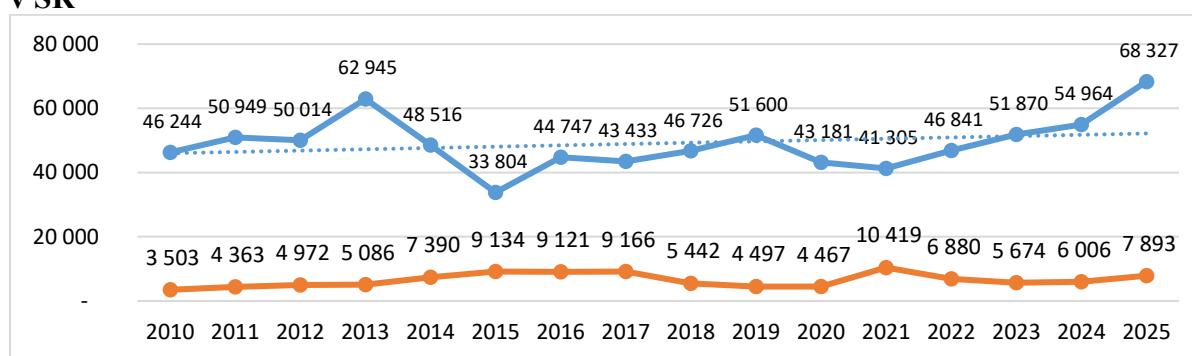

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Počet zaniknutých FO – podnikateľov v roku 2025 znamenal nárast počtu zaniknutých FO podnikateľov o 24 %.

Rekordné počty zánikov v jednotlivých rokoch sú pripisované legislatívnym opatreniam, ktoré znamenajú výmaz neaktívnych alebo málo ziskových živnosti. V roku 2013 napríklad došlo k rastu odvodového zaťaženia SZČO, čo malo negatívny dopad na počet zánikov. Aj keď v rokoch 2020 a 2021 bola ekonomika negatívne zasiahnutá dopadmi koronakrizového obdobia, počet zánikov výraznejšie nevzrástol, a to z dôvodu kompenzačných opatrení štátu. Rok 2023 bol charakteristický najmä tým, že síce požiadavky na podnikateľov, ktoré súviseli s koronakrizou alebo cenami energií išli do úzadia, zároveň však skončili všetky kompenzačné opatrenia. Tento rok tak znamenal pre mnohých podnikateľov „návrat“ do podnikateľskej reality a mohol znamenať pre viacerých posledný rok, kedy sa ukázalo, že dosahy predchádzajúcich kríz už viac nezvládajú. Rok 2024 bol výrazne poznačený konsolidačnými opatreniami na strane štátu, ktoré sa výrazne dotýkali aj malého a stredného podnikania. Rok 2025 priniesol ďalšie kolo konsolidačných opatrení, najmä citeľný nárast minimálnych odvodov pre SZČO (na úroveň nad 425 EUR mesačne) a ďalšie administratívne a daňové zaťaženie. Tieto faktory v kombinácii s pretrvávajúcim útlmom dopytu v niektorých odvetviach viedli k doposiaľ najvyššiemu počtu zaniknutých podnikateľských subjektov v celom sledovanom období.

Graf č. 20: Vývoj počtu zaniknutých FO-podnikateľov a PO MSP v rokoch 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Vývoj zaniknutých právnických osôb podnikateľov sa v roku 2025 výraznejšie odchyľil od dlhodobých štatistík. Došlo k medziročnému nárastu o približne 31 %, čo je z dlhodobého hľadiska už výrazný posun. V uplynulom roku zaniklo 7 893 právnických osôb, čo predstavuje najvyšší počet zaniknutých PO za posledné roky.

3.1 Zánik MSP podľa právnych foriem

Z hľadiska právnych foriem v roku 2025 najčastejšie došlo k zánikom podnikateľskej činnosti u živnostníkov, s počtom zánikov 63 192. Druhý najvyšší počet zánikov zaznamenali PO, z ktorých ukončilo svoju podnikateľskú činnosť 7 893 subjektov. Medzi slobodnými povolaniami zaniklo 4 678 subjektov, 457 zánikov zaznamenali samostatne hospodáriaci roľníci.

Tab. č. 16: Počet zaniknutých podnikateľských subjektov podľa právnych foriem v r. 2016 - 2025 v SR

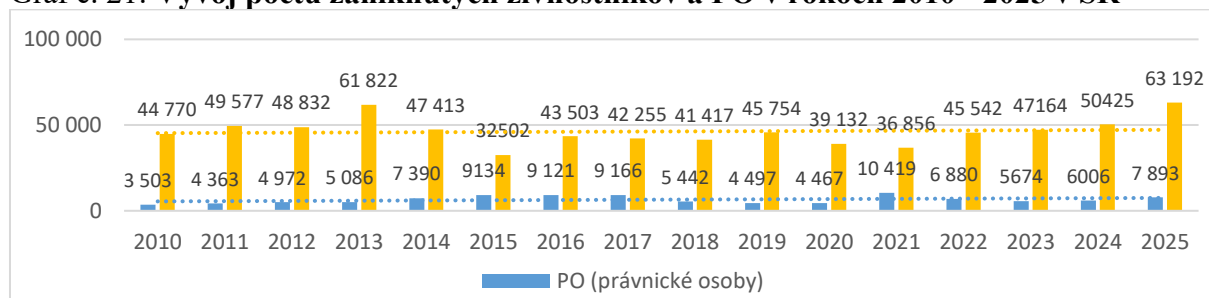
Právna forma	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PO	9 166	5 442	4 497	4 467	10 419	6 880	5 674	6 006	7 893
SHR	560	453	328	304	285	258	328	338	457

Slobodné povolania	618	4 856	5 518	3 745	4 164	4 041	4 378	4 201	4 678
Živnostníci	42 255	41 417	45 754	39 132	36 856	45 542	47 164	50 425	63 192
SPOLU	52 599	52 168	56 097	47 648	51 724	56 721	57 544	60 970	76 220

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Z hľadiska zánikov jednotlivých skupín podnikateľov majú výrazný vplyv legislatívne zmeny alebo administratívne zásahy. Počet zánikov živnostníkov mal v období rokov 2009 – 2013 rastúci trend a svoje maximum dosiahol práve v roku 2013, čo bolo dôsledkom zvýšenia odvodového zaťaženia. Po roku 2013 sa situácia zmiernila a počet zánikov živnostníkov sa stabilizoval. Počet zánikov právnických osôb, ako druhej najpočetnejšej skupiny podnikateľských subjektov, sa do roku 2017 vyznačoval pozvoľne rastúcim trendom. Najdynamickejší rast počtu zaniknutých PO bol zaznamenaný v rokoch 2014 a 2015, kedy sa v plnej miere prejavilo zavedenie daňových licencií.⁶ V rokoch 2020 - 2022 ekonomiku ovplyvňovala najmä koronakríza. Tá sa paradoxne výraznejšie neprejavila na počte zánikov živnostníkov ani PO a tento vplyv môžeme badať pravdepodobne až v roku 2022, kedy došlo k rastu zánikov fyzických osôb – podnikateľov. Počet zánikov živnostníkov sa opätovne výrazne zvýšil v rokoch 2024 a 2025, najmä z dôvodov konsolidačných opatrení vlády a výrazného zvýšenia minimálnych odvodov SZČO, pričom v roku 2025 dosiahol historicky najvyššiu úroveň 63 192 zaniknutých živnostníkov.

Graf č. 21: Vývoj počtu zaniknutých živnostníkov a PO v rokoch 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Slobodné povolania a SHR tvorili v porovnaní s celkovým počtom zaniknutých podnikateľských subjektov do roku 2017 len nízke percento. Dlhodobý klesajúci trend počtu zaniknutých slobodných povolani sa pozitívne prejavil predovšetkým v roku 2017, kedy bol zaznamenaný najnižší počet zaniknutých slobodných povolani v celom sledovanom období – na úrovni 618 podnikateľských subjektov. V roku 2018 však došlo k rapidnému nárastu slobodných povolani, ktoré ukončili svoju podnikateľskú činnosť – predovšetkým v oblasti poisťovníctva, finančného a dôchodkového sprostredkovania. Dôvodom bolo sprísnenie podmienok výkonu finančného agenta – väčší dôraz na vzdelanie a prax finančných agentov. Zmeny nastali aj v určovaní výšky provízie za sprostredkovanie, či administratívnej záťaži – povinnosti vykazovať údaje na kvartálnej a ročnej báze.⁷ K zvýšeniu počtu zánikov slobodných

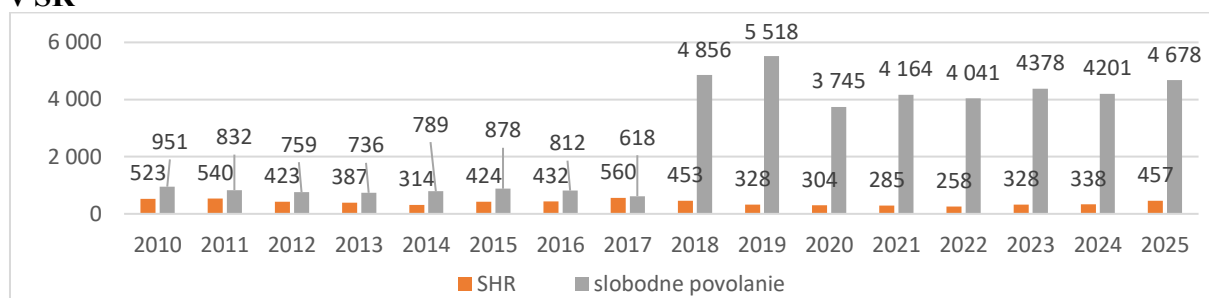
⁶ Zákon č. 463/2013 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Dátum účinnosti: 1.1.2014

⁷ Zákon č. 282/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Dátum účinnosti: 23.2.2018

povolání prispelo aj zavedenie dane z neživotného poistenia (so sadzbou 8 %).⁸ Napriek tomu, že zákon nadobudol účinnosť až 1.1.2019, niektoré poisťovne už v priebehu roka 2018 znižovali provízie poisťovacím agentom. Po miernom poklese v roku 2024 sa počet zánikov slobodných povolání v roku 2025 opäť zvýšil, a to o 11,4 % (o 477 podnikov), čo súviselo predovšetkým s celkovým zhoršujúcim sa podnikateľským prostredím a pokračujúcimi konsolidačnými opatreniami.

Vývoj v počte zaniknutých samostatne hospodáriacich roľníkov mal v období rokov 2009 – 2025 kolísavý vývoj. V roku 2025 došlo k výraznému nárastu počtu zánikov samostatne hospodáriacich roľníkov o 119, t. j. medziročne až o cca 35 %. Počty zánikov SHR prvýkrát výrazne prekročili hranicu 400 a dosiahli úroveň 457 zaniknutých subjektov.

Graf č. 22: Vývoj počtu zaniknutých slobodných povolání a SHR v rokoch 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Medziročne sa zvýšil počet zaniknutých subjektov vo všetkých kľúčových právnych formách bez výnimky. Najvýraznejší relatívny nárast zánikov sme zaznamenali u samostatne hospodáriacich roľníkov (+35,2 %) a právnických osôb (+31,4 %), v absolútnych číslach však najviac pribudlo zánikov živnostníkov (o takmer 13 tisíc).

Tab. č. 17: Index vývoja zaniknutých podnikateľských subjektov podľa právnych foriem v SR

Právna forma	2024	2025	Zmena
PO (právnické osoby)	6 006	7 893	↑ 31,4 %
SHR	338	457	↑ 35,2 %
Slobodné povolanie	4 201	4 678	↑ 11,4 %
Živnostníci	50 425	63 192	↑ 25,3 %
SPOLU	60 970	76 220	↑ 25,0 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Z hľadiska zánikov jednotlivých právnických osôb je najčastejšou právnou formou, ktorá zaniká spoločnosť s ručením obmedzením.

Zánik s. r. o. v roku 2025 predstavoval asi 10 % z celkového počtu zaniknutých osôb a asi 94,4 % z celkového počtu zánikov právnických osôb. Počet zaniknutých spoločností s ručením obmedzeným medziročne vzrástol o takmer 35 %, čo bolo jednoznačne najvýraznejším faktorom rastu zánikov v rámci PO. Naopak, počet zaniknutých akciových spoločností medziročne klesol o cca 7,6 % (o 15 spoločností), čím sa zariadil k historickému priemeru. Počet zánikov zahraničných osôb so sídlom mimo územia SR sa medziročne vrátil k rastu (na

⁸ Zákon č. 213/2018 Z. z. o dani z poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dátum účinnosti: 1.1.2019

úroveň 98 zánikov) po administratívnom prepade v roku 2024, no naďalej zostáva výrazne nižší ako v rokoch 2022 a 2023.

Tab. č. 18: Počet zánikov vybraných právnických osôb

Právna forma	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spoločnosť s ručením obmedzeným	8 483	4 819	3 802	3 793	6 493	5 721	4 627	5 522	7 450
Zahraničná osoba, právnická osoba so sídlom mimo územia SR	116	99	88	89	119	581	689	63	98
Akciová spoločnosť	198	190	167	157	375	237	163	198	183
Verejná obchodná spoločnosť	46	36	28	34	38	148	87	128	55
Družstvo	61	46	52	38	185	106	34	28	44
Komanditná spoločnosť	48	46	42	45	43	68	32	32	35

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

3.2 Zánik MSP podľa odvetvovej štruktúry

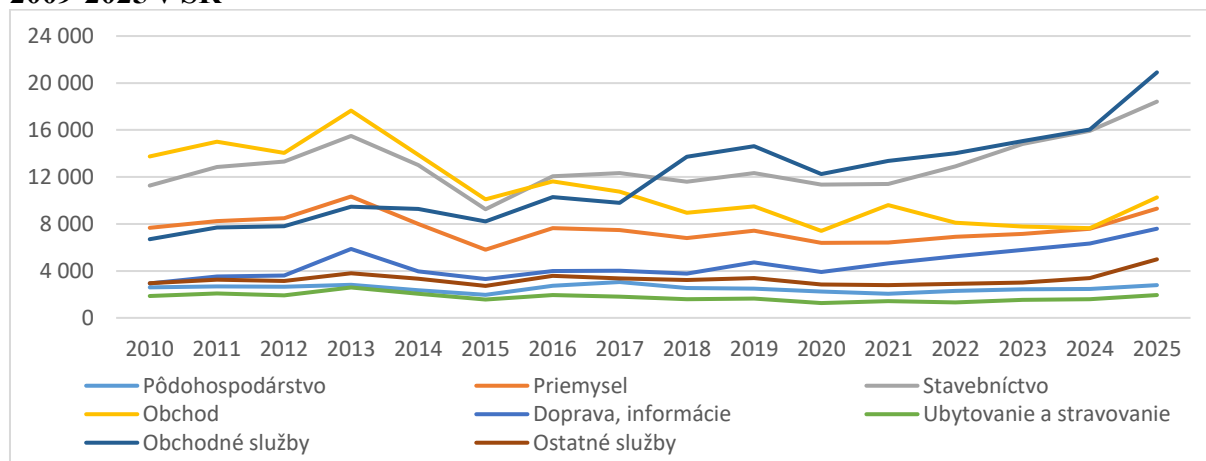
V rámci odvetvovej štruktúry zánikov sa už dlhodobo potvrdzujú trendy z predchádzajúcich rokov. Ani rok 2025 nebol výnimočný a opäť najviac subjektov zaniklo v odvetviach ako obchodné služby (20 907), stavebníctvo (18 417) a obchod (10 260). Najmenej subjektov zaniká v sektore ubytovanie a stravovanie (1 946). Prehľad počtu zánik podnikateľských subjektov v období rokov 2016 - 2025 v členení podľa jednotlivých odvetví je uvedený v tabuľke č. 19.

Tab. č. 19: Počet zaniknutých podnikateľských subjektov podľa odvetví v roku 2017 - 2025

Odvetvie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pôdohospodárstvo	3 055	2 540	2 485	2 233	2 048	2 313	2 445	2 461	2 796
Priemysel	7 472	6 792	7 423	6 383	6 426	6 914	7 152	7 589	9 315
Stavebníctvo	12 327	11 597	12 324	11 350	11 402	12 904	14 824	15 931	18 417
Obchod	10 749	8 939	9 500	7 409	9 609	8 106	7 766	7 632	10 260
Doprava a informácie	4 020	3 783	4 729	3 902	4 640	5 232	5 790	6 331	7 593
Ubytovanie a stravovanie	1 804	1 588	1 635	1 263	1 438	1 320	1 526	1 597	1 946
Obchodné služby	9 798	13 713	14 617	12 258	13 370	14 019	15 046	16 026	20 907
Ostatné služby	3 374	3 216	3 384	2 850	2 790	2 913	2 995	3 403	4 986
SPOLU	52 599	52 168	56 097	47 648	51 724	53 721	57 544	60 970	76 220

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Pri zániku posudzovanom podľa jednotlivých odvetví môžeme vidieť zmeny niektorých trendov. Po dlhodobom poklese absolútneho počtu zaniknutých subjektov v odvetví obchodu sme v roku 2025 zaznamenali opätovný výrazný nárast zánikov v tomto sektore (o vyše 34 %). Táto kategória bola až do roku 2015 najpočetnejšou a v roku 2013 dokonca zaniklo viac ako 16 tisíc subjektov v odvetví obchodu. Od roku 2016 začali prevažovať zániky v odvetví stavebníctva, pričom v roku 2018 sa do popredia dostali obchodné služby. Tento trend sa v roku 2025 ešte výraznejšie potvrdil — najviac subjektov zaniklo v sektore obchodných služieb (20 907), pričom náskok pred stavebníctvom (18 417) sa medziročne zväčšil.

Graf č. 23: Vývoj počtu zaniknutých podnikateľských subjektov podľa odvetví v rokoch 2009-2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

V medziročnom porovnaní vzrástol počet zánikov vo všetkých odvetviach bez výnimky. Najvýraznejší medziročný nárast bol pozorovaný v odvetví ostatných služieb, a to o 46,5 %, t. j. 1 583 subjektov, nasledovaný odvetvím obchodu (+34,4 %) a obchodných služieb (+30,5 %). Na rozdiel od roku 2024, kedy ešte sektor obchodu vykazoval medziročný pokles, v roku 2025 už ani jeden sektor nezaznamenal pokles počtu zánikov. Najmiernejší relatívny nárast bol zaznamenaný v pôdohospodárstve (+13,6 %), čo potvrdzuje plošný dopad konsolidačných opatrení naprieč ekonomikou. Podrobný pohľad na medziročný vývoj zánikov podľa odvetví ponúka tabuľka č. 20.

Tab. č. 20: Index vývoja zaniknutých podnikateľských subjektov podľa odvetví v SR

Odvetvie	2024	2025	%
Pôdohospodárstvo	2 461	2 796	↑ 13,6 %
Priemysel	7 589	9 315	↑ 22,7 %
Stavebníctvo	15 931	18 417	↑ 15,6 %
Obchod	7 632	10 260	↑ 34,4 %
Doprava a informácie	6 331	7 593	↑ 19,9 %
Ubytovanie a stravovanie	1 597	1 946	↑ 21,9 %
Obchodné služby	16 026	20 907	↑ 30,5 %
Ostatné služby	3 403	4 986	↑ 46,5 %
SPOLU	60 970	76 220	↑ 25,0 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

3.3 Zánik MSP podľa sídla

Najvyšší počet zánikov v roku 2025 bol zaznamenaný opäť v Bratislavskom kraji, a to 14 454 zaniknutých subjektov – medziročný nárast o 38,6 %. Druhý najvyšší počet zaniknutých podnikateľských subjektov sme v roku 2025 evidovali v Prešovskom kraji – na úrovni 11 257 podnikateľských subjektov. Najmenej podnikateľských subjektov zaniklo opäť v Trenčianskom kraji.

Tab. č. 21: Počet zaniknutých podnikateľských subjektov podľa sídla v rokoch 2016- 2025 v SR

Kraj	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Banskobystrický kraj	6 102	5 964	6 132	6 657	5 510	5 598	5 976	6 048	6 452	7 914

Bratislavský kraj	9 221	8 517	7 936	8 017	6 720	9 844	8 299	9 548	10 430	14 454
Košický kraj	5 928	6 064	6 172	6 545	5 262	5 929	6 189	6 334	7 078	8 926
Nitriansky kraj	6 568	6 761	6 887	7 865	7 009	6 532	7 707	8 003	8 002	10 232
Prešovský kraj	7 840	8 093	7 939	9 025	7 968	7 833	8 854	9 413	9 941	11 257
Trenčiansky kraj	5 396	5 008	5 224	5 208	4 397	4 455	4 867	5 171	5 243	6 623
Trnavský kraj	5 131	4 832	4 650	5 205	4 416	5 435	5 247	5 999	6 511	7 876
Žilinský kraj	7 682	7 360	7 228	7 575	6 366	6 096	6 582	7 028	7 310	8 937
SPOLU	53 868	52 599	52 168	56 097	47 648	51 724	53 721	57 544	60 967	76 220

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

V prípade Bratislavy zánikom dominujú „Obchodné služby“, ktoré v roku 2025 tvorili najväčší podiel zánikov. Výrazný je tiež podiel zániku v oblasti stavebníctva a obchodu. Zaniknutých podnikov v Bratislave bolo 14 454, čo predstavuje najvyšší počet zánikov vo všetkých krajoch.

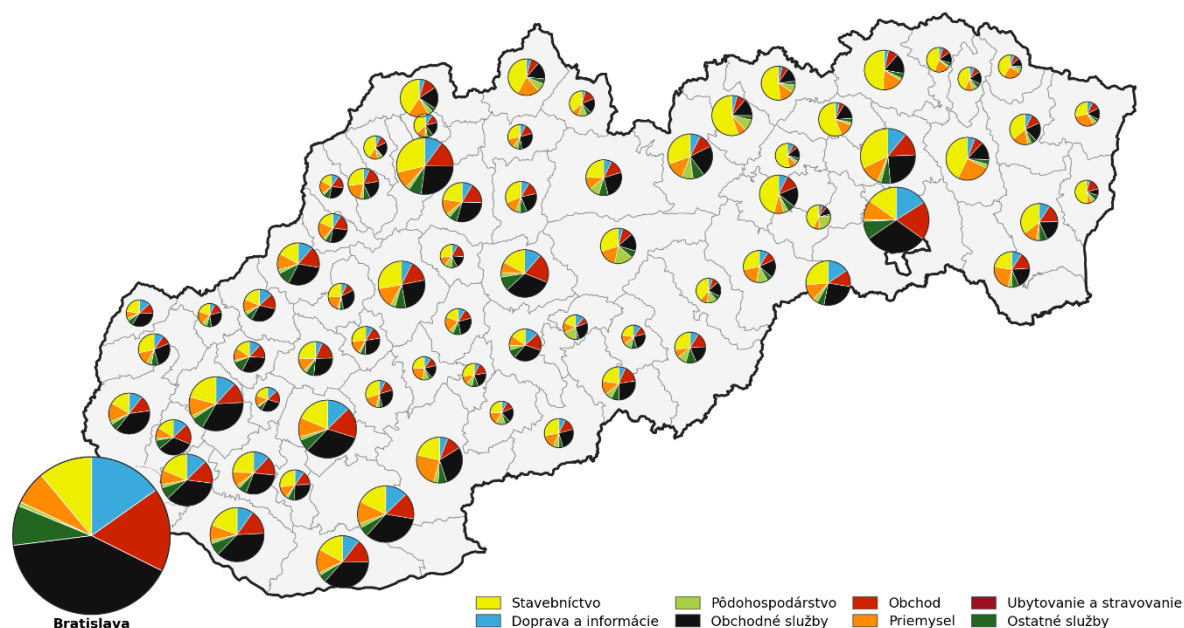
Mapa zánikov podnikateľských subjektov podľa odvetvia odhaľuje, že najväčší počet zaniknutých podnikov pôsobil v sektore obchodných služieb (27,4 %, teda 20 907 subjektov) a stavebníctve (24,2 %, resp. 18 417 subjektov). Tieto dve odvetvia spolu tvoria viac ako polovicu všetkých zánikov v roku 2025.

Obchod zaznamenal 13,5 % zánikov (10 260 subjektov), priemysel 12,2 % (9 315) a doprava a informácie 10,0 % (7 593). Menej zastúpené sú ostatné služby (6,5 %), pôdohospodárstvo (3,7 %) a ubytovanie a stravovanie (2,6 %).

Regionálna štruktúra zánikov je rôznorodá. Vo väčšine okresov – až v 39 zo 79 – dominuje stavebníctvo, v 31 okresoch vedú obchodné služby a v 2 priemysel. Bratislava je absolútnym lídrom zánikov s 10 409 subjektmi, čo predstavuje 13,7 % celku. Nasledujú Košice (3 133), Nitra (2 423), Nové Zámky (2 319) a Žilina (2 315).

Celkovo zaniklo 76 220 podnikateľských subjektov, pričom zánikový obraz Slovenska kopíruje hospodársku váhu regiónov – väčšie a ekonomicky aktívnejšie okresy vykazujú absolútne vyššie počty zánikov vo viacerých odvetviach súčasne. Zániky podnikov podľa regionálneho rozloženia a sektoru prezentujeme na Obrázku 3 (veľkosť koláčového grafu reprezentuje celkový počet zánikov MSP).

Obrázok 3: Zániky podnikov podľa odvetvovej štruktúry v jednotlivých okresoch SR v roku 2025

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

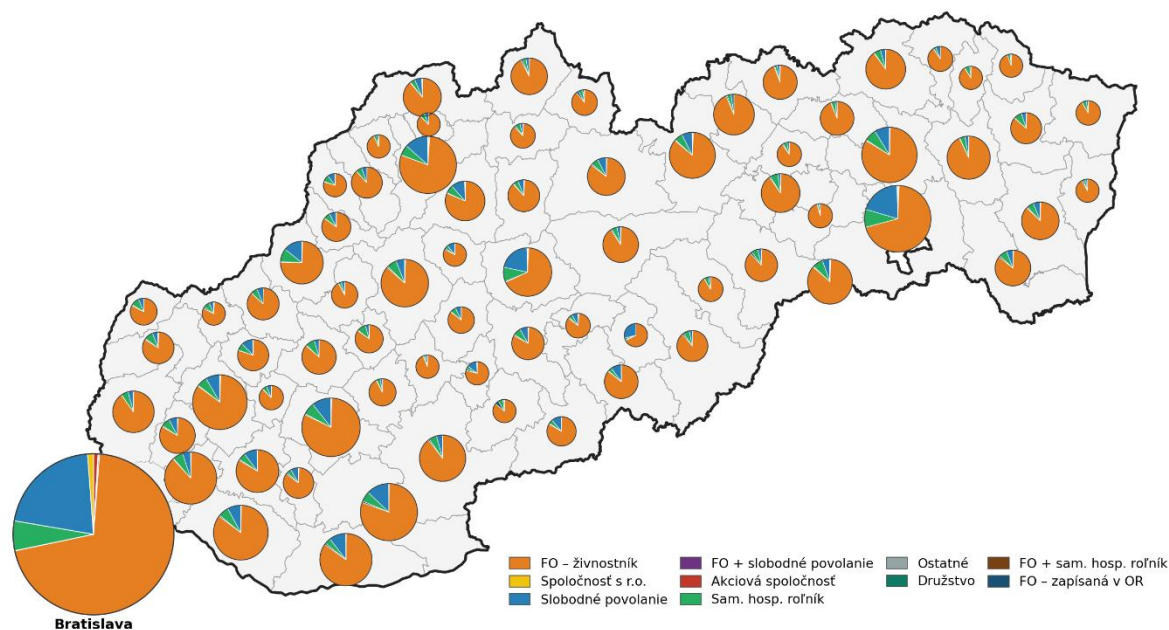
Mapa zánikov podnikateľských subjektov podľa právnej formy odhaľuje výrazný štruktúrny posun v porovnaní so vznikom. Dominantnou formou sú fyzické osoby – živnostníci, ktorí tvoria až 82,7 % všetkých zánikov (63 005 subjektov). Pritom pri vzniku bol ich podiel nižší, čo naznačuje, že živnostenské podnikanie je mimoriadne nestabilné – zaniká proporčne oveľa viac, ako vzniká.

Naopak, spoločnosti s ručením obmedzeným (s.r.o.) tvoria pri zánikoch len 9,8 %, hoci pri vzniku dosahujú výrazne vyšší podiel. Tento kontrast potvrdzuje, že s.r.o. vykazujú podstatne vyššiu mieru prežitia ako živnosti, no sčasti ide o fakt ovplyvnený aj inými aspektami podnikania. Motiváciu živnostníkov pozastaviť alebo rovno zrušiť živnosť podporujú aj opatrenia, ako napríklad zavedenie mikroodvodu už počas roka. Nové konsolidačné opatrenia sa naproti tomu obchodných spoločností spravidla dotýkajú až od roka nasledujúceho. Zvýšené zániky firiem sa tak v štatistikách môžu ešte objaviť neskôr. Slobodné povolania zodpovedajú 6,1 % zánikov.

Regionálne rozdiely sú výrazné. Vo východných okresoch – Gelnica (95,4 %), Medzilaborce (93,9 %) a Stará Ľubovňa (93,8 %) – sú zánikové koláče takmer výlučne oranžové, čo svedčí o trhovej zraniteľnosti drobných živnostníkov bez alternatívnych foriem podnikania.

Bratislava sa výrazne odlišuje: podiel s.r.o. dosahuje 21,1 % – najvyšší v krajine, nasledovaný Košicami (20,1 %). Obe mestá generujú proporčne viac zánikov kapitálových spoločností, čo odráža ich rolu hospodárskych centier s hustejšou firemnou štruktúrou.

Obrázok 4: Zániky podnikov podľa právnej formy v jednotlivých okresoch SR v roku 2025⁹

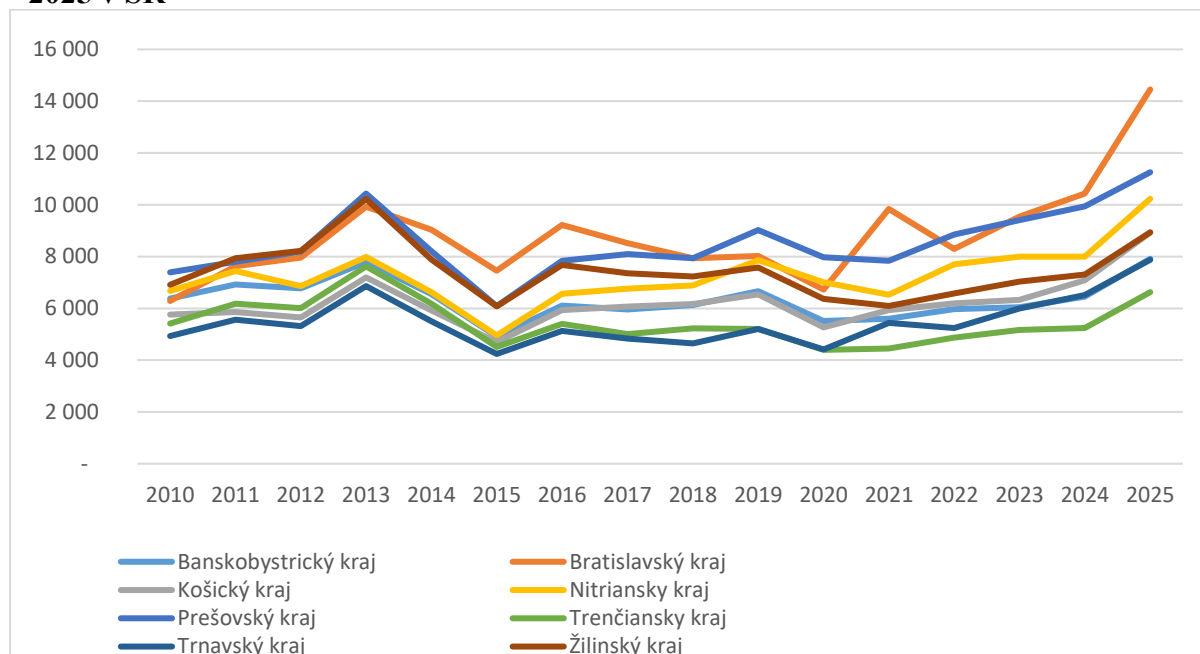
Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

V dlhodobom horizonte rokov 2010 – 2025 mal vývoj počtu zaniknutých podnikateľských subjektov v jednotlivých krajoch obdobný priebeh. Výrazne vyššie množstvo podnikateľských subjektov zaniklo v roku 2013, kedy došlo k masívnemu rušeniu živností z dôvodu zvýšenia odvodového zaťaženia (hlavne v Prešovskom, Žilinskom a Bratislavskom kraji), pričom tieto hodnoty boli prekované práve v roku 2025. Po roku 2016 sa počet zánikov v jednotlivých krajoch stabilizoval s výraznejším výkyvom v uplynulých rokoch. V sledovanom období bola najvýraznejšou krízou najmä kríza spojená s koronavírusovou pandémiou v roku 2020 – 2021. V roku 2021 však pozorujeme signifikantný nárast len v prípade Bratislavského a čiastočne Trnavského kraja. V roku 2021 však prebehla administratívna zmena a nútený výmaz neaktívnych subjektov z obchodného registra. Predpokladáme, že tento sa najvýraznejšie prejavil práve v prípade Bratislavského kraja a najviac neaktívnych podnikov bolo evidovaných práve v hlavnom meste Slovenska.

V roku 2025 sme pozorovali medziročný nárast počtu zánikov vo všetkých krajoch. Ide o pretrvávajúci negatívny trend, pričom najvýraznejší nárast zánikov zaznamenal Bratislavský kraj (+38,6 %). Najmenej podnikov dlhodobo zaniká v Trenčianskom kraji. Upozorňujeme, že ide o výrazne negatívny trend, v prípade takmer všetkých krajoch došlo k prepísaniu historických štatistík počtu zánikov nových podnikov v siedmich z ôsmich krajoch. Uvedené zvýšenie tempo počtu zánikov MSP je v priamej korelácii so zavádzaním opatrení voči MSP a zvyšovaniu nielen nákladov podnikania ale tiež nákladov zamestnávania. Podnikateľské prostredie vysiela signály, ktoré poukazujú na zhoršujúcu sa situáciu a klesajúcu ochotu ľudí podnikat'.

⁹ Veľkosť diagramu určuje množstvo zaniknutých podnikov v okrese

Graf č. 24: Vývoj počtu zaniknutých podnikateľských subjektov podľa sídla v rokoch 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

V medziročnom porovnaní došlo k nárastu počtu zaniknutých subjektov vo všetkých krajoch. Najvýraznejšie narástol počet zánikov v Bratislavskom kraji, a to o 38,6 % oproti predchádzajúcemu roku. Výrazný nárast zaznamenali aj Nitriansky kraj (+27,9 %), Trenčiansky kraj (+26,3 %) a Košický kraj (+26,1 %). Index vývoja zaniknutých podnikateľských subjektov v medziročnom porovnaní v jednotlivých krajoch SR je uvedený v tabuľke č. 22.

Tab. č. 22: Index vývoja zaniknutých podnikateľských subjektov podľa sídla v SR

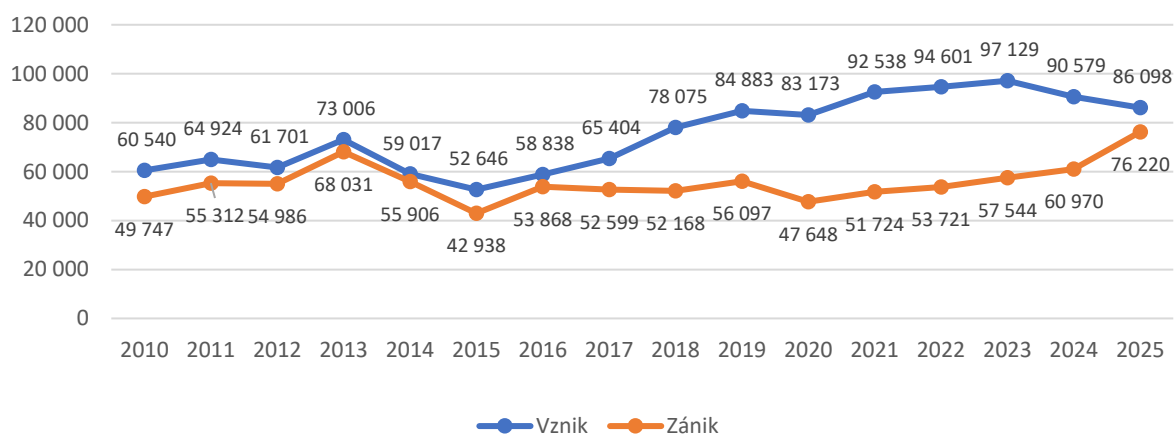
Kraj	2024	2025	Zmena
Banskobystrický kraj	6 452	7 914	↑ 22,7 %
Bratislavský kraj	10 430	14 454	↑ 38,6 %
Košický kraj	7 078	8 926	↑ 26,1 %
Nitriansky kraj	8 002	10 232	↑ 27,9 %
Prešovský kraj	9 941	11 257	↑ 13,2 %
Trenčiansky kraj	5 243	6 623	↑ 26,3 %
Trnavský kraj	6 511	7 876	↑ 21,0 %
Žilinský kraj	7 310	8 937	↑ 22,3 %
SPOLU	60 967	76 220	↑ 25,0 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

4 Dynamika vývoja a čistý prírastok vzniknutých a zaniknutých podnikateľských subjektov na Slovensku

Vývoj počtu vzniknutých a zaniknutých podnikateľských subjektov na Slovensku mal obdobný priebeh od roku 2010 až po rok 2016. Počet vznikov v každom roku sledovaného obdobia prevyšoval počet zánikov. Po roku 2016 sa však situácia výrazne zlepšila – počet vznikov rástol a počet zánikov sa ustálil, v dôsledku čoho sa rozdiel medzi počtom vznikov a zánikov v sledovanom období ešte zvýšil. Nepriaznivý trend, ktorý sa naplno prejavil v roku 2024, pokračoval a výrazne sa prehĺbil aj v roku 2025. Nožnice medzi vznikmi a zánikmi sa takmer úplne zatvorili – kým v roku 2025 vzniklo 86 098 subjektov, súčasne ich zaniklo až 76 220. Čistý prírastok sa medziročne prepadol o viac ako dve tretiny na úroveň 9 878 subjektov, čo je najnižšia hodnota od 2014. Pribúdanie nových podnikov tak síce ešte pretrváva, no jeho dynamika sa rapídne spomalila.

Graf č. 25: Vývoj počtu vzniknutých a zaniknutých podnikateľských subjektov v SR v rokoch 2010 – 2025

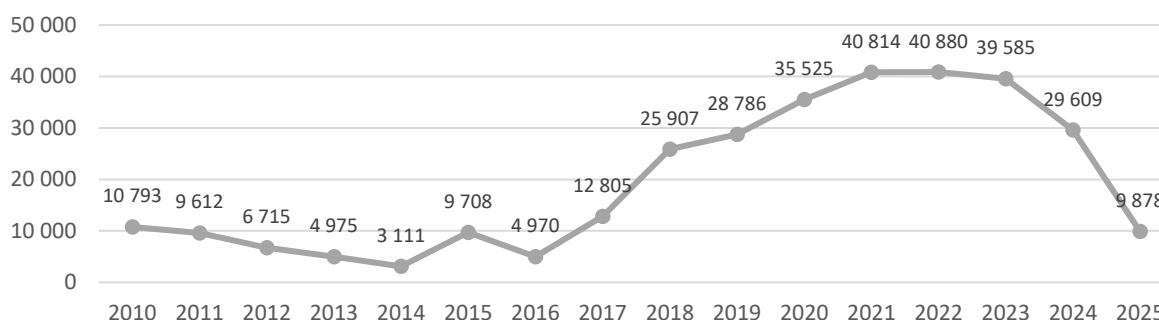
Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Rozdiel počtu vzniknutých a zaniknutých podnikateľských subjektov predstavuje čistý prírastok. Napriek výrazným medziročným zmenám zaznamenal čistý prírastok podnikateľských subjektov v období rokov 2010 - 2023 rastúci trend. V dôsledku krízy sa po roku 2009 držal čistý prírastok na nižšej úrovni s minimom v roku 2014, v ktorom bol čistý prírastok podnikateľských subjektov najnižší za uplynulých 13 rokov. V období rokov 2016 – 2023 sa však čistý prírastok podnikateľských subjektov zvýšil takmer desaťnásobne. Výrazne k tomu dopomohlo najmä zvýšenie percentuálnej sadzby uplatniteľných paušálnych výdavkov zo 40 % na 60 % z úhrnov príjmov pre SZČO, zníženie dane z príjmov PO z 22 % na 21 %, zrušenie daňových licencií a podpora v čase pandémie Covid-19.

Zlom v doteraz priaznivom trende, ktorý sme prvýkrát zaznamenali v roku 2024, sa v roku 2025 prehĺbil. Pokles čistého prírastku nadobudol skokový charakter – medziročne klesol o 66,6 %, čo je najvýraznejší prepád za celé sledované obdobie. Zatiaľ čo počet nových vznikov klesol len mierne (o 4,9 %), počet zánikov skokovo narástol o 25,0 %, čím sa zásadne zmenil pomer dynamiky vznikov a zánikov. Pôsobili tu najmä konsolidačné opatrenia vlády (zavedenie minimálnej dane pre právnické osoby, zvýšenie dane z dividend, sprísnenie odvodov), boj proti tzv. fiktívnym živnostiam, ako aj kumulácia legislatívnych a daňových zmien, ktoré zhoršili podnikateľské prostredie. Na strane zánikov sa naplno prejavili aj

odložené ukončenia činnosti subjektov, ktoré oddŕaľovali tento krok počas predchádzajúcich rokov, a rok 2025 sa stal pre viaceré z nich kritickým bodom rozhodovania.

Graf č. 26: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v SR v roku 2010 - 2025

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Podrobný prehľad o počte vzniknutých a zaniknutých podnikateľských subjektov na Slovensku za posledných 8 rokov s ohľadom na čistý prírastok podnikateľských subjektov znázorňuje nasledujúca tabuľka.

Tab. č. 23: Prehľad počtu vzniknutých a zaniknutých podnikateľských subjektov s ohľadom na čistý prírastok v SR v rokoch 2017 - 2025

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vznik	65 404	78 075	84 883	83 173	92 538	94 601	97 129	90 579	86 098
Zánik	52 599	52 168	56 097	47 648	51 724	53 721	57 544	60 970	76 220
Čistý prírastok	12 805	25 907	28 786	35 525	40 814	40 880	39 585	29 609	9 878

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

V medziročnom porovnaní pôsobili negatívne oba kľúčové faktory, pričom druhý z nich bol mimoriadne výrazný. Počet novovzniknutých podnikov medziročne klesol o 4,9 % (z 90 579 na 86 098), no podstatne nepriaznivejší vývoj zaznamenali zániky, ktorých počet skokovo vzrástol o 25,0 % (z 60 970 na 76 220). Kombinácia týchto dvoch faktorov viedla k poklesu čistého prírastku až o 66,6 % – z 29 609 v roku 2024 na 9 878 subjektov v roku 2025. Ide tak o najvýraznejší medziročný prepád čistého prírastku v celom sledovanom období.

Tab. č. 24: Index vývoja vzniknutých, zaniknutých podnikateľských subjektov a čistého prírastku v SR

	2024	2025	Zmena
Vznik	90 579	86 098	↓ -4,9 %
Zánik	60 970	76 220	↑ 25,0 %
Čistý prírastok	29 609	9 878	↓ -66,6 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Čistý prírastok z hľadiska mesiacov roka poukazuje, že najvyšší počet čistých prírastkov v roku 2025 nastal v júni, kedy pribudlo 3 519 subjektov. Naopak, najnižší celkový čistý prírastok bol zaznamenaný v decembri, kedy došlo k prudkému poklesu až o 6 540 subjektov – ide o výrazne hlbší prepád než v rovnakom mesiaci roka 2024 (- 2 391). Najviac subjektov z hľadiska čistého prírastku pribudlo v treťom kvartáli roka 2025 (7 553), čo predstavuje zmenu oproti roku 2024, kedy bol z tohto pohľadu najsilnejším prvý kvartál. Najmenej subjektov pribudlo vo štvrtom kvartáli, ktorý ako jediný skončil v zápornom čísle (- 6 375). Záporný medzimesačný čistý prírastok bol zaznamenaný v troch mesiacoch – v marci (- 974), novembri (- 668) a najmä v decembri (- 6 540). Práve závery kalendárnych rokov dlhodobo zhoršujú

celkové bilancie, keďže zvýšený počet zánikov ku koncu roka je opakujúci sa trend; v roku 2025 však bol jeho rozsah extrémny.

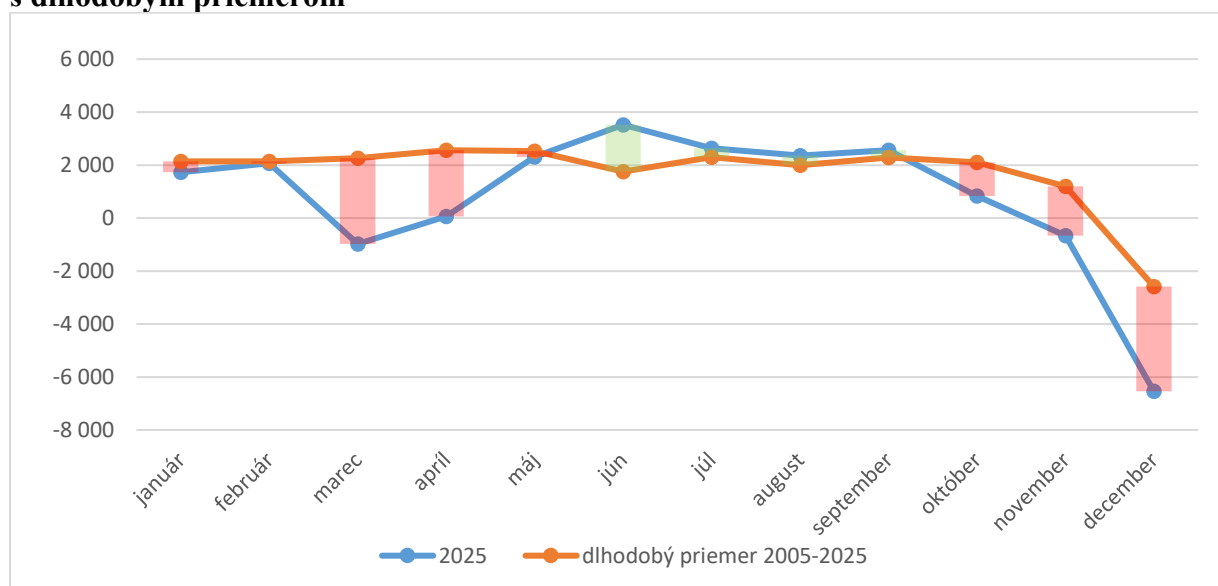
Tab. č. 25: **Počet čistých vznikov podnikateľských subjektov v jednotlivých mesiacoch roku 2025 v SR**

Mesiac	Počet čistých prírastkov/zánikov v danom mesiaci	Počet čistých prírastkov za kvartál	Počet čistých prírastkov za polrok
január	1 724	2 812	8 700
február	2 062		
Marec	- 974		
apríl	60	5 888	
máj	2 309		
jún	3 519		
júl	2 631	7 553	1 178
august	2 358		
september	2 564		
október	833	- 6375	
November	- 668		
December	- 6 540		
SPOLU	9 878		

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Z hľadiska porovnania čistých prírastkov s dlhodobým priemerom v jednotlivých mesiacoch sa potvrdilo, že čistý prírastok sa v roku 2025 v značnej časti roka držal pod úrovňou dlhodobého priemeru rokov 2005 – 2024. Záporné hodnoty dosiahol vo viacerých mesiacoch (marec, november, december), čo je v porovnaní s dlhodobým priemerom rokov 2005 – 2025 nadpriemerne zlý výsledok. Oproti predchádzajúcim rokom tak došlo nielen k zníženiu rozdielu medzi jednotlivými mesačnými prírastkami, ale aj k prelomeniu pravidla, podľa ktorého mesačné prírastky pravidelne prevyšovali dlhodobý priemer. Mesačné hodnoty sa tak v roku 2025 priblížili k dlhodobému priemeru zdola, resp. ho v niektorých mesiacoch (najmä v závere roka) výrazne podstrelili. V tomto kontexte je zaujímavé najmä porovnanie mesiaca marec, apríl a december roku 2025 oproti dlhodobému vývoju. Mesiac marec a apríl sú pre podnikateľov, najmä pre živnostníkov dôležité z hľadiska podávania daňových priznaní, záver roka bol zase ovplyvnený oznámením a blížiacou sa platnosťou konsolidačných opatrení s dopadom na podnikanie. Tieto výrazne zvýšené hodnoty preto pripisujeme najmä nárastu počtu zánikov v týchto vybraných, pre podnikateľov „citlivých“ mesiacoch.

Graf č. 27: Porovnanie vývoja čistých prírastkov MSP po mesiacoch roka 2025 v SR s dlhodobým priemerom

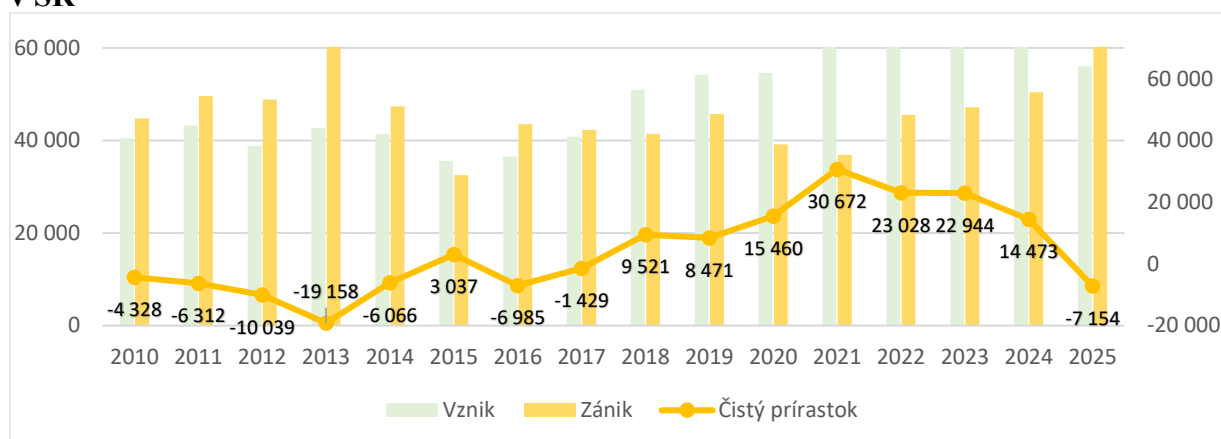
Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

4.1 Čistý prírastok podnikateľských subjektov podľa právnych foriem

Vývoj v početnosti vznikov a zánikov podnikateľských subjektov v členení podľa právnych foriem mal v priebehu uplynulých 13 rokov odlišný a pomerne nevyrovnaný priebeh. Predovšetkým na najpočetnejšiu skupinu subjektov – **živnostníkov** mali legislatívne zmeny najväčší dopad, čo sa prejavilo v nestálosti ich vývoja. Roky 2010 až 2017 (s výnimkou roka 2015) boli charakteristické znižovaním čistého prírastku živnostníkov. Od roku 2018 a to aj vplyvom legislatívnych zmien postupne začal rásť čistý prírastok živnostníkov. Najvyšší počet čistých prírastkov bol dosiahnutý v roku 2021, kedy vzniklo o viac ako 30 tisíc živnostníkov viac ako živnostníkov svoju činnosť skončilo.

Negatívny trend, ktorý sa naplno prejavil v roku 2024, sa v roku 2025 ešte výraznejšie prehĺbil. Hoci živnostenská forma podnikania zostáva pre svoju flexibilitu a nízke vstupné náklady atraktívna, kumulácia legislatívnych zmien, sprísnenie odvodového a daňového zaťaženia a pokračujúci tlak vlády proti tzv. núteným či fiktívnym živnostiam viedli k ďalšiemu zníženiu čistého prírastku živnostníkov. Súčasne sa zvýšil aj počet zaniknutých živností, čo prispelo k ďalšiemu skoku v nepriaznivom smere. Vývoj počtu vzniknutých a zaniknutých FO – živnostníkov spolu s čistým prírastkom v období rokov 2010 – 2025 znázorňuje nasledujúci graf.

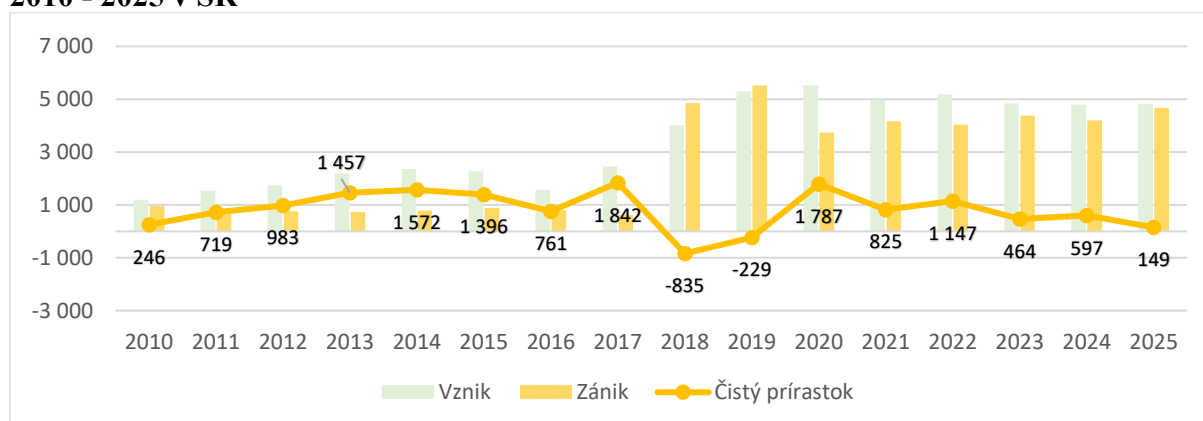
Graf č. 28: Vývoj počtu vzniknutých a zaniknutých FO - živnostníkov v rokoch 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Slobodné povolania si do roku 2017 udržiavali dlhodobo priaznivý vývoj čistého prírastku. Počet vzniknutých slobodných povolaní v tomto období prevyšoval počet zaniknutých. Po roku 2012 sa počet registrácií slobodných povolaní ešte zvýšil, čo bolo čiastočne spôsobené zmenami Zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, ktorý nadobudol účinnosť 31. januára 2012 a v roku 2013 bol niekoľkokrát novelizovaný. Týmto zákonom došlo k sprísneniu legislatívnych požiadaviek pre živnostníkov v rámci taxislužieb a nákladnej cestnej dopravy, čo viedlo k ich čiastočnému presunu pod slobodné povolania. V roku 2016 došlo k miernemu zhoršeniu, k čomu prispel pokles počtu nových registrácií slobodných povolaní o 30,8 %. Po roku 2016 však záujem o slobodné povolania každým rokom rástol. Na druhej strane narastal aj počet zánikov, čo sa prejavilo v zápornom čistom prírastku slobodných povolaní v rokoch 2018 a 2019. V dôsledku pandémie spojenej s výrazným poklesom zánikov a rastúceho počtu nových podnikateľov v slobodných povolaniach sa čistý prírastok v roku 2020 vrátil k hodnotám z obdobia rokov 2013 až 2017. Rok 2021 bol charakterizovaný poklesom čistého prírastku v slobodných povolaní, ktoré sa držali na úrovniach dlhodobého priemeru. Rok 2022 znamenal nárast počtu čistého vzniku slobodných povolaní medziročne o viac ako 40 %. V roku 2025 sa vývoj v segmente slobodných povolaní zaradil do celkovo nepriaznivého obrazu, ktorý je charakteristický pre celý súbor podnikateľských subjektov v SR. Po medziročnom náraste o 133 prírastkov v roku 2024 došlo v roku 2025 k poklesu čistého prírastku slobodných povolaní, pričom dlhodobá stagnácia tejto skupiny sa premietla do nižšieho tempa nových registrácií aj v dôsledku zmien daňového a odvodového rámca, ktoré ovplyvnili všetky kategórie FO podnikateľov.

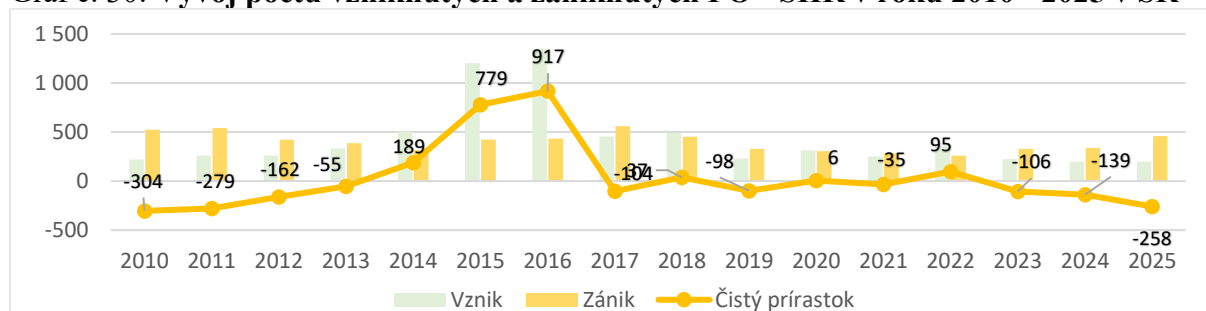
Graf č. 29: Vývoj počtu vzniknutých a zaniknutých FO - slobodných povolání v rokoch 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Vývoj v počtosti **samostatne hospodáriacich roľníkov** mal nepravidelný priebeh. Od roku 2010 do roku 2013 viac roľníkov zanikalo ako vznikalo. V roku 2014 sa tento nepriaznivý trend otočil – počet nových registrácií SHR prevýšil počet zaniknutých SHR. Predovšetkým v roku 2015 došlo k rapidnému medziročnému nárastu počtu nových registrácií SHR o 239,2 % - z 503 na 1 203 nových roľníkov. Tento rastúci trend bol do značnej miery odrazom zavádzania nových podporných opatrení v rámci „Programu rozvoja vidieka 2014 – 2020“ zo strany Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka v SR. Pod zvýšenie počtu nových registrácií SHR sa podpísalo predovšetkým „Podopatrenie 6.1 – Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov“, ktoré bolo zamerané na uľahčenie vstupu do poľnohospodárskeho sektora pre mladých podnikateľov formou nenávratného finančného príspevku (NFP) na realizáciu ich podnikateľského plánu v oblasti živočíšnej a špecializovanej rastlinnej výroby vo výške 50 000 Eur na dobu max. 5 rokov. Rok 2017 sa pre samostatne hospodáriacich roľníkov nevyvíjal priaznivo. Počet zánikov SHR v roku 2017 dosiahol najvyššiu hodnotu od roku 2010 – na úrovni 560 subjektov. V rovnakom roku zároveň vzniklo „len“ 456 nových SHR, čo je o 66,2 % menej ako v predchádzajúcom roku. Po roku 2016 tak čistý prírastok SHR dosiahol opäť zápornú hodnotu. Na čistý prírastok počtu samostatne hospodáriacich roľníkov nemala zásadnejší vplyv ani koronakríza a počas najviac kritického roka 2020 počet vznikov SHR prevýšil počet zánikov. Rok 2021 bol z hľadiska počtu prírastkov záporný. Zlepšenie počtu čistých prírastkov SHR prišlo v roku 2022, ktoré sa však v kontexte uplynulého roka ukazuje byť iba prechodné. V roku 2024 oproti roku 2023 ubudlo 33 SHR, t. j. došlo k zaznamenaniam čistého úbytku. Tento nepriaznivý vývoj pokračoval aj v roku 2025 a potvrdzuje sa tak, že segment samostatne hospodáriacich roľníkov prechádza dlhodobejším útlmom. K príčinám patrí postupné dokončovanie podporných cyklov Programu rozvoja vidieka, generačná výmena, ekonomická náročnosť poľnohospodárskej činnosti, ako aj rastúce tlaky na sektor zo strany konsolidačných opatrení a celkovej situácie v slovenskom poľnohospodárstve.

Graf č. 30: Vývoj počtu vzniknutých a zaniknutých FO - SHR v roku 2010 - 2025 v SR

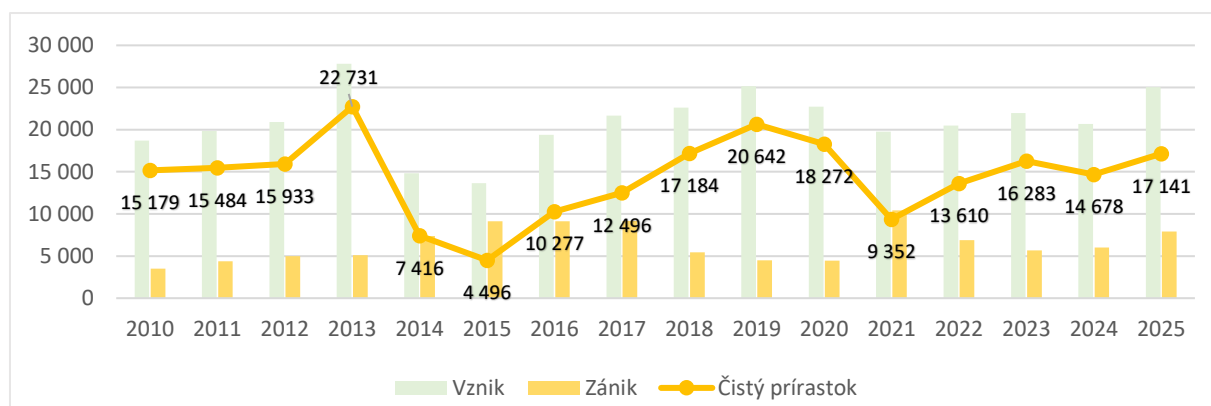
Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Právnické osoby zaznamenávajú dlhodobo pozitívny trend vývoja. Počet nových registrácií PO dlhodobo prevyšuje počet zaniknutých podnikateľských subjektov a v priebehu sledovaného obdobia ani raz nenastala situácia, že by došlo k čistému úbytku podnikateľských subjektov právnických osôb. Najúspešnejším rokom za uplynulú dekádu z hľadiska čistého prírastku bol rok 2013, kedy sa počet PO zvýšil o 22 731 subjektov, čo predstavovalo medziročné zvýšenie o 42,7 %. Tento nárast bol výrazne ovplyvnený prijatím Zákona č. 357/2013 Z. z., ktorým sa dopĺňa Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1.12.2013, podľa ktorého je nutné pred založením subjektu splatiť základné imanie na účet v banke. Prijatie zákona vyvolalo záujem o registrovanie nových spoločností do konca novembra, pokiaľ sa ešte dali vytvoriť bez nutnosti splatiť základné imanie na účet v banke. K zvýšeniu počtu nových PO prispel v danom roku aj rast odvodového zaťaženia SZČO na zdravotné a sociálne poistenie¹⁰, čím došlo k prechodu FO – podnikateľov k právnej forme PO. Po zrušení povinnosti splatiť základné imanie na osobitný samostatný účet v banke¹¹ v roku 2016 sa záujem o podnikanie PO každým rokom zvyšoval a pretrvával až do roku 2019. Prispelo k tomu viacero legislatívnych opatrení – predovšetkým zníženie dane z príjmov PO od roku 2017 a zrušenie daňových licencií od roku 2018. Zrušenie daňových licencií sa pozitívne prejavilo vo výraznom poklese zánikov PO. V roku 2022 počet čistých prírastkov medziročne narástol o 45 %. Pozitívny rast počtu nových podnikateľských subjektov pokračoval aj v roku 2023, pričom čistý prírastok dosiahol viac ako 16 tisíc podnikov. Ide o určité spamätávanie sa slovenskej ekonomiky z následkov pandémie COVID – 19 a potvrdenie toho, že chuť nových podnikateľov začať podnikat' stúpa. V roku 2024 došlo k poklesu čistého prírastku nových podnikov – právnických osôb, čím sa zmenil trend, ktorý trval od krízových rokov pandémie. V roku 2025 sa tento útlm prehĺbil – aj keď počet novovzniknutých právnických osôb medziročne mierne narástol, výrazne sa zvýšil počet zaniknutých PO, čo viedlo k ďalšiemu poklesu čistého prírastku v tejto kategórii. K hlavným príčinám patria zavedenie minimálnej dane z príjmov právnických osôb, zvýšenie dane z dividend, vyššia administratívna náročnosť, ako aj reakcia podnikateľov na celkové zhoršenie predvídateľnosti regulačného prostredia. Časť spoločností tak zvolila ukončenie činnosti, prípadne presun aktivít do iných právnych foriem či mimo SR.

Graf č. 31: Vývoj počtu vzniknutých a zaniknutých PO v rokoch 2010 - 2025 v SR

¹⁰ Zákon č. 252/2012, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Dátum účinnosti: 1.1.2013

¹¹ Zákon č. 87/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Dátum účinnosti: 1.1.2016

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

4.2 Čistý prírastok podnikateľských subjektov podľa odvetvovej štruktúry

V dlhodobom horizonte 15 rokov zaznamenali kladný čistý prírastok v každom roku sledovaného obdobia len 3 odvetvia – doprava a informácie, obchodné služby a ostatné služby. Najväčší čistý prírastok podnikateľských subjektov dosiahlo každoročne odvetvie obchodných služieb. Naopak, najväčší prepád dlhodobo zaznamenáva odvetvie obchodu, v ktorom počet zánikov pravidelne prevyšuje počet vznikov. Rok 2025 priniesol zásadný rozdiel oproti dlhodobému stavu – ku kladnému čistému prírastku sa nedopracovali tri odvetvia (pôdohospodárstvo, priemysel a obchod), pričom pokles v sektore obchodu (- 5 773 subjektov) dosiahol historické maximum.

V roku 2025 sa niektoré dlhodobé trendy zachovali, no objavili sa aj zásadné odchýlky. Najvýraznejší čistý prírastok zostal v sektore obchodných služieb, ten však v absolútnom vyjadrení medziročne klesol o 26,8 % na 11 004 subjektov. Sektor obchodu prehĺbil svoj dlhodobý úbytok, keď oproti minulému roku stratil ďalších 5 404 subjektov a skončil na hodnote - 5 773. Zo zápornej hodnoty sa tak v roku 2025 nedostali ani sektory priemyslu (- 855) a pôdohospodárstva (- 99), ktoré boli ešte v roku 2024 v miernych pluse. Naopak, pozitívnu zmenu zaznamenal sektor ostatných služieb, ktorý postúpil z tretieho na druhé miesto v rebríčku najvyšších čistých prírastkov.

Tab. č. 26: Čistý prírastok/úbytok podnikateľských subjektov podľa odvetví v roku 2017-2025 v SR

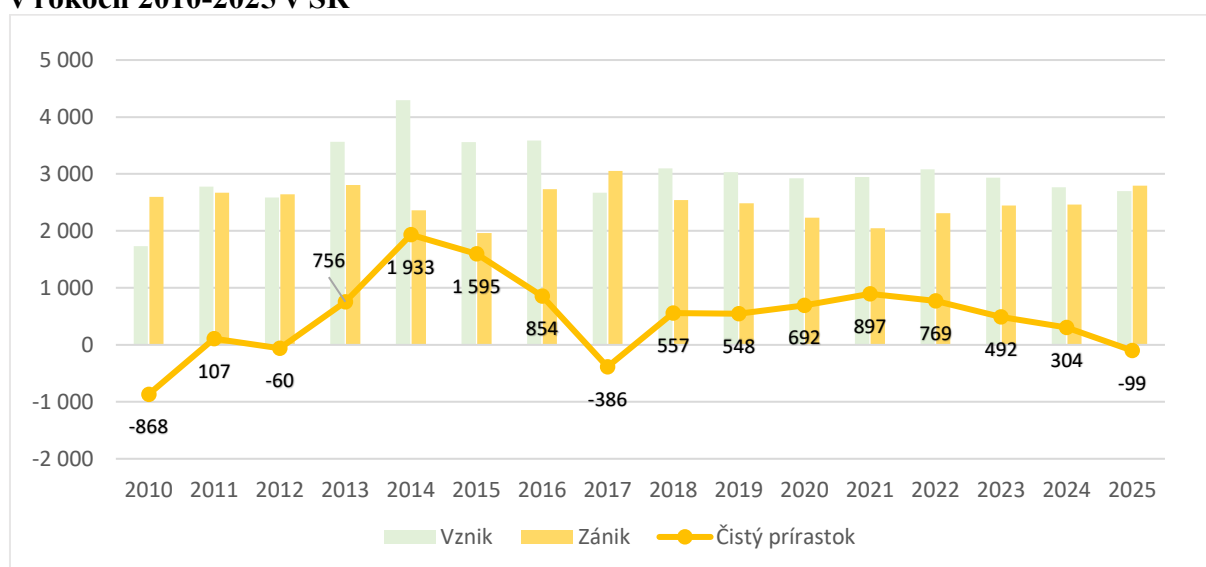
Odvetvie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pôdohospodárstvo	-386	557	548	692	897	769	492	304	-99
Priemysel	2 704	4 895	4 490	4 069	4 726	5 269	3 800	1 558	-855
Stavebníctvo	2 487	6 665	8 433	9 174	13 786	11 580	11 166	6 838	1 966
Obchod	- 5 512	-2 839	- 2 811	- 191	-1 773	-1 184	985	-369	- 5 773
Doprava a informácie	2 695	3 889	3 620	4 507	5 104	5 429	4 329	2 419	1 388
Ubytovanie a stravovanie	5	557	882	1 204	418	741	659	278	83
Obchodné služby	9 305	9 905	10 982	13 355	15 521	15 110	13 969	15 025	11 004
Ostatné služby	1 507	2 278	2 642	2 715	2 136	3 166	4 185	3 556	2 164

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Čistý prírastok subjektov podnikajúcich v **pôdohospodárstve** bol dlhodobo nižší. Záporne hodnoty, teda čistý úbytok počtu podnikateľských subjektov bol v sledovanom období zaznamenaný v roku 2010 a v roku 2017. Od roku 2010 sa čistý prírastok postupne zvyšoval, najmä zásluhou rastúceho počtu vznikov s maximom v roku 2014 (predovšetkým vďaka podporným opatreniam MPRV v SR v rámci „Programu rozvoja vidieka 2014 - 2020“).

Po roku 2014 síce počet vznikov stále prevyšoval počet zánikov, ale ich rozdiel sa postupne zmenšoval, čo viedlo k poklesu čistého prírastku, resp. až k čistému úbytku v roku 2017. V uplynulých troch rokoch sa ročný čistý prírastok stabilizoval na úrovni 500 až 700 subjektov. Rok 2023 však znamenal pokles počtu čistých vznikov v odvetví a v kontexte zníženia počtu SHR v sektore pôdohospodárstva bol v roku 2023 v miernom útlme, resp. nízkom raste. Čistý prírastok zaznamenal len 492 podnikov. V roku 2024 sa počet čistých prírastkov v sektore ešte znížil na 304. V roku 2025 sa dlhodobý signalizovaný negatívny vývoj naplno prejavil – sektor pôdohospodárstva sa po dlhšom čase prepadol do čistého úbytku na úrovni -99 subjektov. K príčinám patrí kombinácia dokončovania podporných cyklov Programu rozvoja vidieka, sprísnenie podmienok pre poľnohospodárov, vyššia ekonomická náročnosť (vstupné náklady, energie, ceny pracovnej sily) a generačná výmena v sektore. Predpoklad z predchádzajúcej analýzy o postupnom preklopení do čistých úbytkov sa tak naplnil.

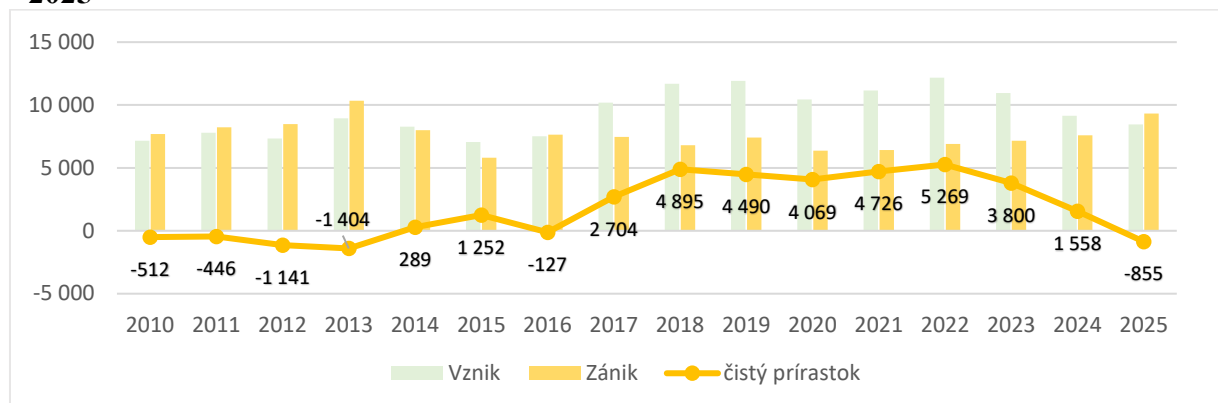
Graf č. 32: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v pôdohospodárstve v rokoch 2010-2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Priemysel zaznamenal v sledovanom období od roku 2010 pomerne dynamický vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov. V rokoch 2010 – 2013 bol počet subjektov, ktoré zanikli vyšší, ako počet subjektov, ktoré vznikli a preto odvetvie zaznamenalo čistý úbytok podnikateľských subjektov. Najvyšší čistý úbytok bol zaznamenaný v roku 2013, kedy dosiahol 1404 subjektov. Od roku 2014 zaznamenali aj subjekty v odvetví priemyslu pomerne stabilný a kontinuálny nárast. Ten od roku 2018 pravidelne dosahuje čistý prírastok subjektov viac ako 4000 ročne. Rok 2023 síce znamenal udržanie pozitívneho trendu čistých prírastkov nových podnikateľských subjektov v sektore, avšak zároveň došlo k medziročnému prepadu o 1 469 podnikov (t. j. o 28 %). V roku 2024 došlo k ďalšiemu, v poradí už druhému zásadnému medziročnému prepadu počtu čistého prírastku nových podnikov a podnikateľov, kedy hodnoty klesli na 1 558. V roku 2025 sa pokles v sektore priemyslu prehĺbil natoľko, že sa po prvýkrát od roku 2013 prepadol do zápornej hodnoty - 855 subjektov. Medziročný prepad tak dosiahol - 154,9 %, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje pokles o 2 413 čistých prírastkov. K negatívnemu vývoju prispelo zhoršenie podnikateľského prostredia, vyššie energetické a mzdové náklady, slabší dopyt v európskom priemysle a dopady konsolidačných opatrení vlády, najmä zavedenie minimálnej dane pre právnické osoby a zvýšenie odvodov.

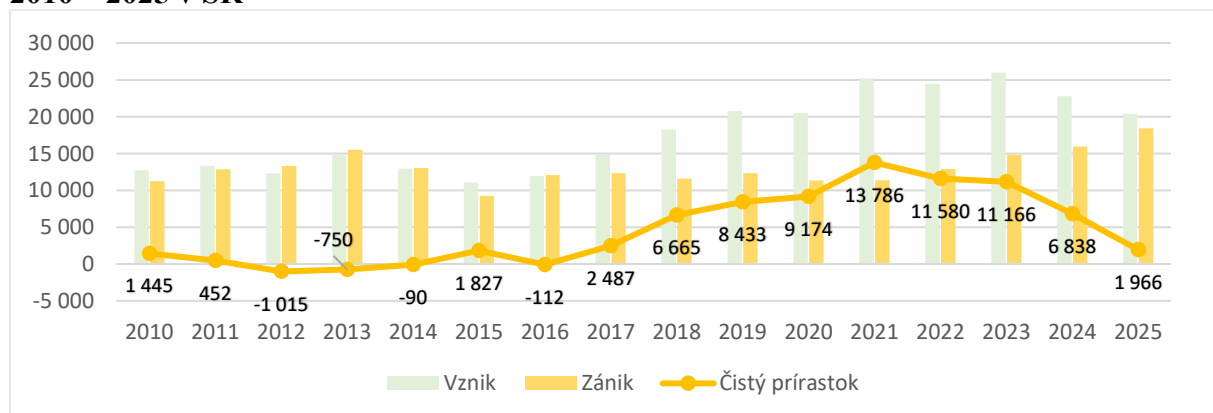
Graf č. 33: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v priemyle v rokoch 2010 - 2025

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Stavebníctvo z pohľadu čistého prírastku podnikateľských subjektov patrí medzi dynamicky sa vyvíjajúce sektory a sektory s pravidelne najvyšším počtom čistých prírastkov. - Tento faktor je spôsobený aj relatívne vysokou dostupnosťou živností, ktoré zachytávajú napríklad pomocné stavebné práce. Od roku 2010 do roku 2016 bol počet čistých prírastkov zväčša záporný, pričom sa však pohyboval vždy v jednotkách stoviek. PO roku 2017 dochádza k previsu počtu vzniknutých subjektov nad počtom zaniknutých subjektov a čistý prírastok sa dostáva na niekoľkotisícové hodnoty. Najvyšší čistý prírastok subjektov v sektore stavebníctva pozorujeme v roku 2021, kedy dosiahol 13 tisíc. Rok 2023 sa zaradil medzi najúspešnejšie roky v histórii z hľadiska počtu vzniku nových subjektov v stavebníctve. Počet opäť prevýšil 11 tisíc a napriek miernemu medziročnému poklesu (- 4%) bol tento rok tretí najúspešnejší v sledovanom období. Rok 2024 už taký úspešný nebol a pozorovali sme spomaľovanie v počte nových čistých prírastkov v sektore. Čistý prírastok dosiahol 6 838 subjektov, čo bol medziročne pokles o zásadných 38,8 %. V roku 2025 tento pokles pokračoval ešte výraznejším tempom – čistý prírastok klesol na 1 966 subjektov, čo je medziročne pokles o 71,3 % a absolútne o 4 872 menej čistých prírastkov ako v roku 2024. Stavebníctvo tak za dva roky stratilo viac ako 80 % svojej dynamiky. K príčinám patrí spomalenie stavebnej činnosti, vysoké úrokové sadzby, slabší dopyt po nehnuteľnostiach, problémy s dostupnosťou pracovnej sily, ako aj oddaľovanie verejných investícií a nárast prevádzkových nákladov.

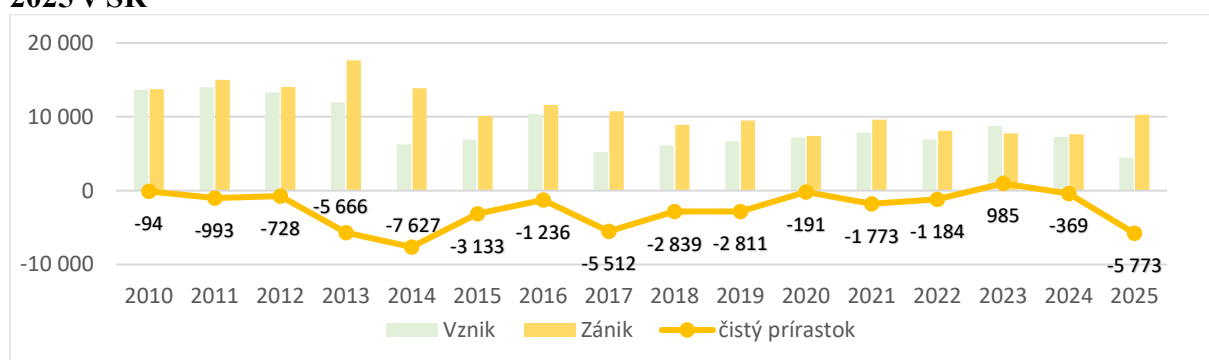
Graf č. 34: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v stavebníctve v rokoch 2010 – 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

V odvetví **obchodu** došlo v roku 2023 k určitej zmene pozorovaného trendu. Prvýkrát počas uplynulých 13 rokov došlo k čistému nárastu počtu podnikateľských subjektov v sektore. Z hľadiska sektora ide o pozitívnu správu, keďže najmä v minulosti vznik nových subjektov v obchode (najmä v maloobchode) brzdila veľká konkurencia. Rok 2024 znamenal návrat k dlhodobým trendom a k opätovnému úbytku nových subjektov v segmente obchodu, kedy čistý úbytok dosiahol 369 subjektov. V roku 2025 sa negatívny vývoj v sektore obchodu zásadne prehĺbil – čistý úbytok narástol až na - 5 773 subjektov, čo predstavuje historicky najhorší výsledok sektora za sledované obdobie. Slovenské MSP v obchode dlhodobo zápasia s konkurenciou veľkých reťazcov a zahraničných hráčov, k čomu sa v roku 2025 pridalo slabnúce spotrebiteľské prostredie (vplyvom inflácie a konsolidačných opatrení), zvýšené prevádzkové náklady a rastúca penetrácia online obchodu zo zahraničia. Sektor sa tak opäť posunul na posledné miesto v rebríčku čistých prírastkov.

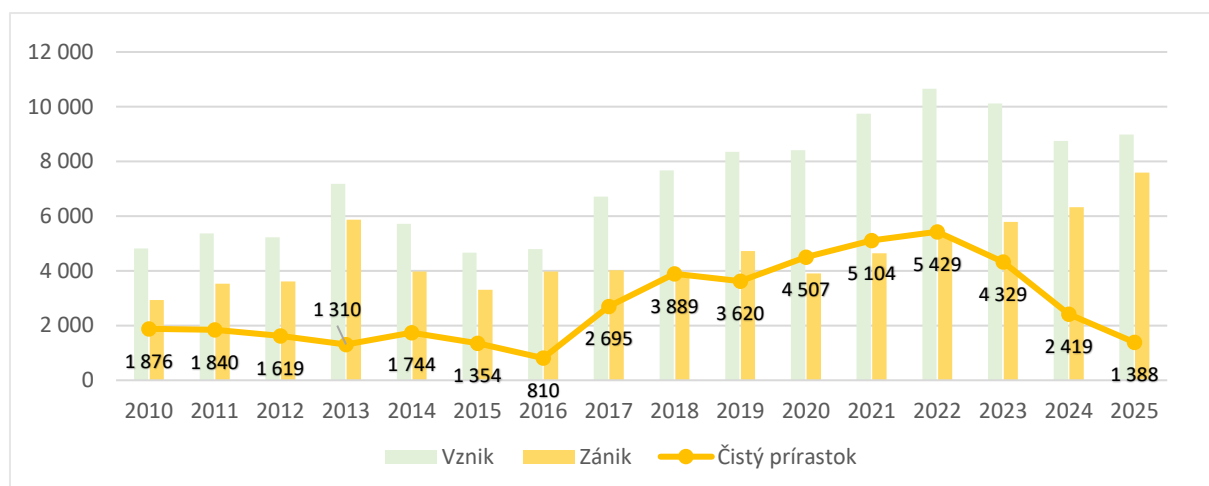
Graf č. 35: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v obchode v rokoch 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Odvetvie **dopravy a informácií** sa z hľadiska čistého prírastku vyvíja stabilne. V každom zo sledovaných rokov bol dosiahnutý čistý prírastok počtu podnikateľských subjektov. Minimum bolo dosiahnuté v roku 2016, kedy prírastok počtu podnikateľských subjektov v sektore dosiahol 810 subjektov. Rok 2023 patril z hľadiska čistých prírastkov opäť k tým úspešnejším. Medziročne však došlo k poklesu čistého prírastku nových podnikov o približne 20 %. Scenár opakovaného poklesu čistých prírastkov pokračoval aj v roku 2025. Hoci sektor dopravy a informácií si udržal kladný čistý prírastok (1 388 subjektov), medziročne klesol o ďalších 42,6 %, čo predstavuje o 1 031 nových čistých prírastkov menej. Sektor je dlhodobo citlivý na zmeny v regulácii (najmä taxislužba, cestná doprava), spomalenie ekonomiky a zmeny v IT segmente, kde sa prejavili globálne korekcie v technologickom odvetví a znížený dopyt po IT službách.

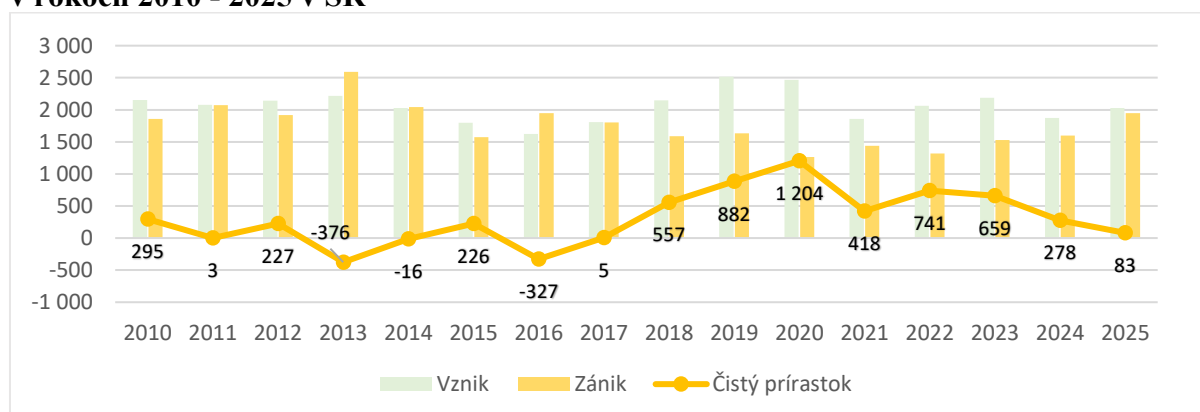
Graf č. 36: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v doprave a informáciách v roku 2010-2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Odvetvie **ubytovanie a stravovanie** patrí medzi najmenej atraktívne odvetvia podnikania na Slovensku. Vývoj čistého prírastku v tomto odvetví mal v priebehu sledovaného obdobia nepravidelný priebeh s pomerne vyrovnanými ročnými bilanciami vznikov a zánikov. Zatiaľ čo do roku 2012 dosahoval čistý prírastok kladnú hodnotu, od roku 2013 do roku 2017 sa striedal mierny prírastok s miernym úbytkom podnikateľských subjektov. Aj keď sa očakávali nepriaznivé dopady koronavírusu na segment, ktorý bol uzatvorený, na čistom prírastku sa tento predpoklad nepotvrdil a v roku 2020 bol čistý prírastok počtu podnikateľských subjektov najvyšší a dosiahol 1204 subjektov. V roku 2021 poklesol prírastok subjektov v sektore na 418. Rok 2022 bol opäť charakteristický väčšou mierou vzniku oproti zánikom a čistý prírastok dosiahol 741 subjektov. V roku 2023 počet čistých prírastkov dosiahol 659. Rok 2024 znamenal pokles čistých prírastkov podnikov v sektore na 278. V roku 2025 sa tento klesajúci trend ďalej prehĺbil – čistý prírastok klesol len na 83 subjektov, čo predstavuje medziročný pokles o 70,1 %. Sektor sa tak prakticky priblížil k nulovej bilancii vznikov a zánikov. Príčinou je vysoká nákladová náročnosť (energie, mzdy), pretrvávajúce dopady inflácie na spotrebiteľský dopyt, ako aj zvýšená DPH na vybrané kategórie a celkové zhoršenie podnikateľského prostredia v HoReCa segmente.

Graf č. 37: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v ubytovaní a stravovaní v rokoch 2010 - 2025 v SR

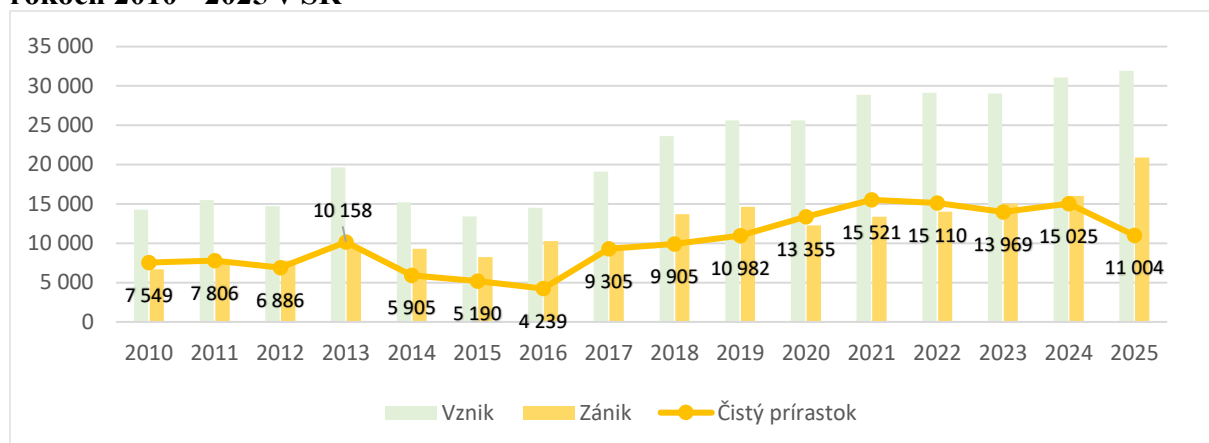

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Aj rok 2025 potvrdil, že podnikanie v **obchodných službách** patrí medzi najobľúbenejšie predmety podnikania. Opäť, rovnako ako v predchádzajúcich 13 rokoch došlo ku kladnému

čistému prírastku počtu nových podnikov. Z tohto hľadiska bol najmenej úspešným v sledovanom období rok 2016, kedy vzniklo 4239 subjektov. Od tohto roku počet subjektov každoročne rástol a v roku 2021 došlo k dosiahnutiu najvyššej hodnoty v sledovanom období, pričom čistý prírastok dosiahol viac ako 15,5 tisíc subjektov. Pozitívne trendy pokračovali aj v roku 2022. V roku 2023, podobne ako v uplynulých rokoch došlo k nárastu počtu novovzniknutých podnikov v obchodných službách o viac ako 10 000. V roku 2024 došlo v sektore obchodných služieb k nárastu počtu čistých prírastkov na 15 025, čo predstavovalo medziročný rast o 7,56 %. V roku 2025 sa však aj tento doteraz najodolnejší sektor podriadil celkovému spomaleniu – čistý prírastok klesol na 11 004 subjektov, čo je medziročný pokles o 26,8 %. Napriek tomu zostal sektor obchodných služieb naďalej najsilnejším z hľadiska čistých prírastkov a zaznamenal jednu z najmiernejších relatívnych korekcií spomedzi všetkých odvetví. Sektor zároveň naďalej najmenej prepadol oproti svojmu dlhodobému priemeru – v porovnaní s priemerom rokov 2008–2025 dosahuje o 11,6 % vyššiu hodnotu, čím sa odlišuje od ostatných sektorov, ktoré v roku 2025 výrazne podstrelili svoj dlhodobý priemer.

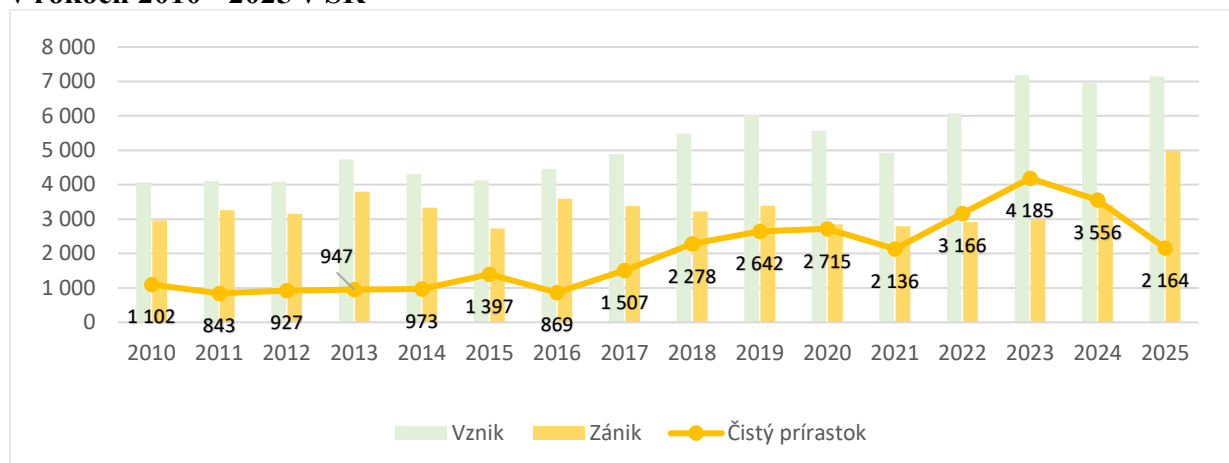
Graf č. 38: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v obchodných službách v rokoch 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Pozitívne sa vyvíjali opäť aj prírastky v sektore **ostatné služby**. Od roku 2010 dochádza ku kontinuálnemu rastu počtu podnikateľských subjektov v segmente. Najnižšia hodnota v sledovanom období bola dosiahnutá v roku 2011, kedy dosiahla 843 subjektov. Rok 2023 potvrdil predchádzajúce trendy a bol evidovaný významný medziročný nárast o 32 %, na 4 185 subjektov. V roku 2024 boli dosiahnuté hodnoty čistých prírastkov viac ako 3 500 a aj keď medziročne poklesol počet čistých prírastkov, naďalej išlo z dlhodobého pohľadu o pozitívny výsledok. V roku 2025 čistý prírastok ďalej klesol na 2 164 subjektov, čo predstavuje medziročný pokles o 39,1 %. Napriek tomuto poklesu si sektor ostatných služieb polepšil v rebríčku odvetví – z tretieho miesta sa posunul na druhé, keďže iné sektory (stavebníctvo, priemysel) klesli rýchlejšie. Z pohľadu dlhodobého priemeru rokov 2008 – 2025 je sektor ostatných služieb dokonca o 14,2 % nad svojím dlhodobým priemerom, čím spolu s obchodnými službami patrí medzi dve odvetvia, ktoré v roku 2025 dlhodobý priemer prekonali.

Graf č. 39: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v ostatných službách v rokoch 2010 - 2025 v SR

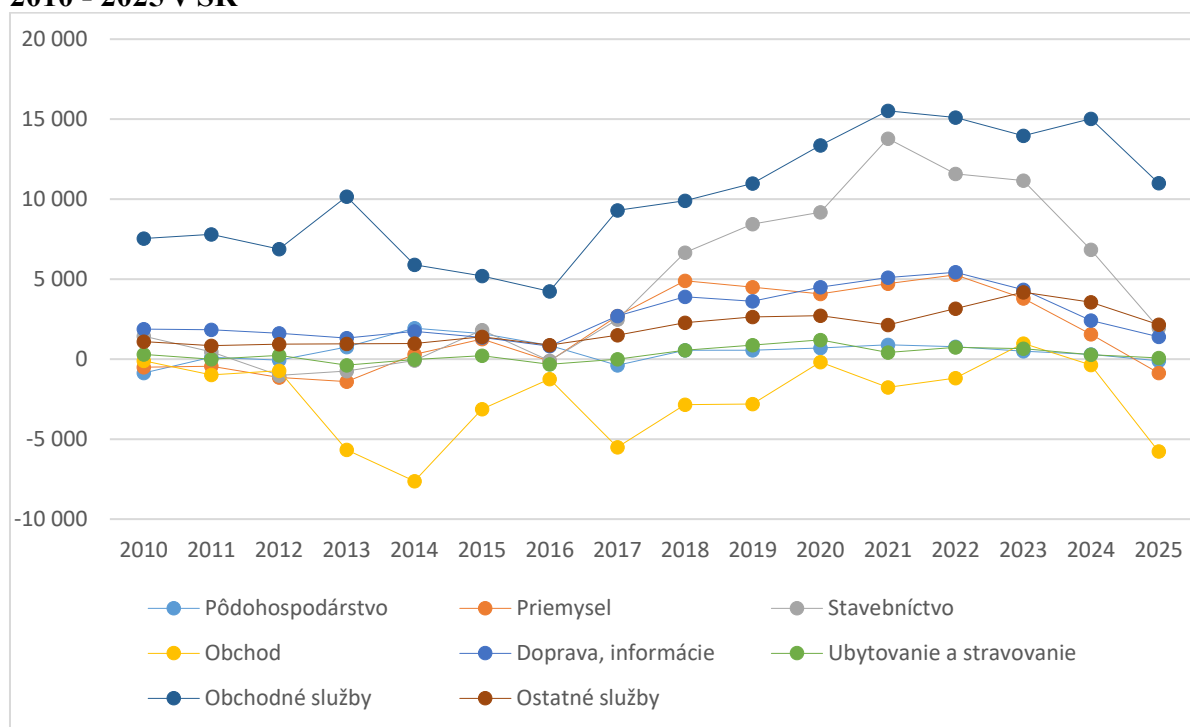

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

V medziodvetvovom porovnaní čistého prírastku, resp. úbytku sú dlhodobo najdynamickejšie rastúcim odvetvím obchodné služby, čo sa potvrdzuje aj na raste počtu aktívnych MSP podnikajúcich v tomto odvetví.

Taktiež platí, že výrazný prepád za posledné desaťročie zaznamenali podnikateľské subjekty pôsobiace v obchode, pri ktorých dochádza k úbytku podnikateľských subjektov. Rok 2023 v sektore obchodu vyslal pozitívny signál, no už v roku 2024 sa nepotvrdil a v roku 2025 sa pokles výrazne prehĺbil (čistý úbytok dosiahol historicky najvyššiu úroveň - 5 773 subjektov). Pomerne stabilne sa síce vyvíja sektor ostatných služieb a dopravy a informácií, no aj tieto odvetvia v roku 2025 zaznamenali pokles, hoci si zachovali kladnú bilanciu. Stavebníctvo, ktoré bolo v predchádzajúcich rokoch jedným z najdynamickejších odvetví, kleslo zo 6 838 na 1 966 subjektov a stratilo tak svoju druhú priečku v rebríčku. Negatívom je medziročný pokles vo všetkých sledovaných odvetviach – v roku 2025 tak žiadny sektor nezaznamenal medziročný rast čistých prírastkov.

Graf č. 40: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov podľa odvetví v rokoch 2010 - 2025 v SR

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Z bilancie vznikov a zánikov vyplýva, že **najviac subjektov pribudlo v odvetví obchodných služieb s čistým prírastkom 11 004**. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa poradie odvetví s najvyšším čistým prírastkom v roku 2025 viackrát zmenilo. Najvyššiu pozíciu si udržalo odvetvie obchodných služieb. Sektor ostatných služieb si polepšil o jednu priečku a dostal sa na druhé miesto, zatiaľ čo stavebníctvo o jednu priečku kleslo na tretie miesto. Doprava a informácie si udržali štvrté miesto. Najvýraznejší posun nahor zaznamenal sektor ubytovania a stravovania, ktorý sa zo siedmeho miesta posunul na piate. Naopak, sektor priemyslu klesol o dve priečky na siedme miesto, keď sa po prvýkrát od roku 2013 dostal do zápornej hodnoty. Pôdohospodárstvo a obchod si zachovali svoje pozície (šieste a ôsme miesto), oba sektory však skončili v zápornej bilancii. **Po obchodných službách zaznamenali druhý najvyšší čistý prírastok (2 164) podnikateľské subjekty pôsobiace v ostatných službách, nasledované stavebníctvom (1 966)**.

Tab. č. 27: Najväčší čistý prírastok podnikateľských subjektov podľa odvetví a poradie v roku 2024 a 2025 v SR

P.č.	Odvetvie	ČP 2024	P.č.	Odvetvie	ČP 2025	Zmena pozície
1.	Obchodné služby	15 025	1.	Obchodné služby	11 004	=
2.	Stavebníctvo	6 838	2.	Ostatné služby	2 164	↑ 1
3.	Ostatné služby	3 556	3.	Stavebníctvo	1 966	↓ 1
4.	Doprava, informácie	2 419	4.	Doprava, informácie	1 388	=
5.	Priemysel	1 558	5.	Ubytovanie a stravovanie	83	↑ 2
6.	Pôdohospodárstvo	304	6.	Pôdohospodárstvo	-99	=
7.	Ubytovanie a stravovanie	278	7.	Priemysel	-855	↓ 2
8.	Obchod	-369	8.	Obchod	-5 773	=

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Z hľadiska dynamiky čistého prírastku v roku 2025 oproti roku 2024 nezaznamenal pozitívnu zmenu žiadny sektor. Najmiernejší pokles vykázali ostatné služby a obchodné služby, ktoré si zachovali svoje miesta v prvej dvojke poradia.

Naopak, k medziročnému poklesu došlo vo všetkých sektoroch bez výnimky. **Najvyšší medziročný relatívny pokles bol zaznamenaný v sektore Obchodu (- 1 464,5 %), nasledovanom sektorom priemyslu (- 154,9 %) a pôdohospodárstva (- 132,6 %) – ide o sektory, ktoré sa v roku 2025 dostali do zápornej bilancie.**

Tab. č. 28: Dynamika ČP podľa odvetví 2025/2024 (krátkodobá)

P.č.	Odvetvie	ČP 2024	ČP 2025	Zmena (abs.)	Zmena (%)
1.	Obchodné služby	15 025	11 004	-4 021	↓ - 26,76 %
2.	Stavebníctvo	6 838	1 966	-4 872	↓ - 71,25 %
3.	Doprava, informácie	2 419	1 388	-1 031	↓ - 42,62 %
4.	Priemysel	1 558	-855	- 2 413	↓ - 154,88 %
5.	Ostatné služby	3 556	2 164	-1 392	↓ - 39,15 %
6.	Pôdohospodárstvo	304	-99	-403	↓ - 132,57 %
7.	Ubytovanie a stravovanie	278	83	-195	↓ - 70,14 %
8.	Obchod	-369	-5 773	-5 404	↓ - 1 464,5 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

V porovnaní s dlhodobým priemerom za roky 2008 až 2025 vo väčšine odvetví v roku 2025 došlo k poklesu pod dlhodobý priemer. Nad dlhodobý priemer sa v roku 2025 dostali len dva sektory – obchodné služby (o 11,6 %) a ostatné služby (o 14,2 %). Naopak, najvýraznejšie pod dlhodobým priemerom skončili sektory obchodu (- 161,3 %), priemyslu (- 150,3 %) a pôdohospodárstva (- 126,6 %), keďže tieto sektory v roku 2025 už nezaznamenali ani kladnú bilanciu vznikov a zánikov. Z absolútneho hľadiska bola najväčšia odchýlka od dlhodobého priemeru zaznamenaná v sektore obchodu (o 3 564 subjektov pod priemerom) a stavebníctva (o 2 870 subjektov). Zosumarizované výsledky podľa jednotlivých odvetví sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. č. 29: Vývoj ČP podľa odvetví v roku 2024 voči dlhodobému priemeru (2008-2025)

P.č.	Odvetvie	Dlhodobý priemer	ČP 2025	Zmena (abs.)	Zmena (%)
1.	Pôdohospodárstvo	372	-99	-471	↓ - 126,62 %
2.	Priemysel	1 700	-855	-2 555	↓ - 150,28 %
3.	Stavebníctvo	4 836	1 966	-2 870	↓ - 59,34 %
4.	Obchod	-2 209	-5 773	-3 564	↓ - 161,30 %
5.	Doprava, informácie	2 688	1 388	-1 300	↓ - 48,36 %
6.	Ubytovanie a stravovanie	317	83	-234	↓ - 73,81 %
7.	Obchodné služby	9 862	11 004	1 142	↑ 11,58 %
8.	Ostatné služby	1 896	2 164	268	↑ 14,15 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

4.3 Čistý prírastok podnikateľských subjektov podľa sídla

Dlhodobo ustáleným priaznivým vývojom v počte čistých prírastkov sa vyznačovali Bratislavský a Nitriansky kraj, ktoré v každom roku sledovaného obdobia dosiahli čistý prírastok. V roku 2025 sa tento dlhoročný stav v Nitrianskom kraji takmer pretrhol – čistý prírastok klesol na marginálnych 149 subjektov, čo je takmer nula. Najväčší počet čistých prírastkov bol aj v roku 2025 zaznamenaný v Bratislavskom kraji, ten však oproti roku 2024 (9 908) klesol o viac ako polovicu na 4 089 čistých prírastkov.

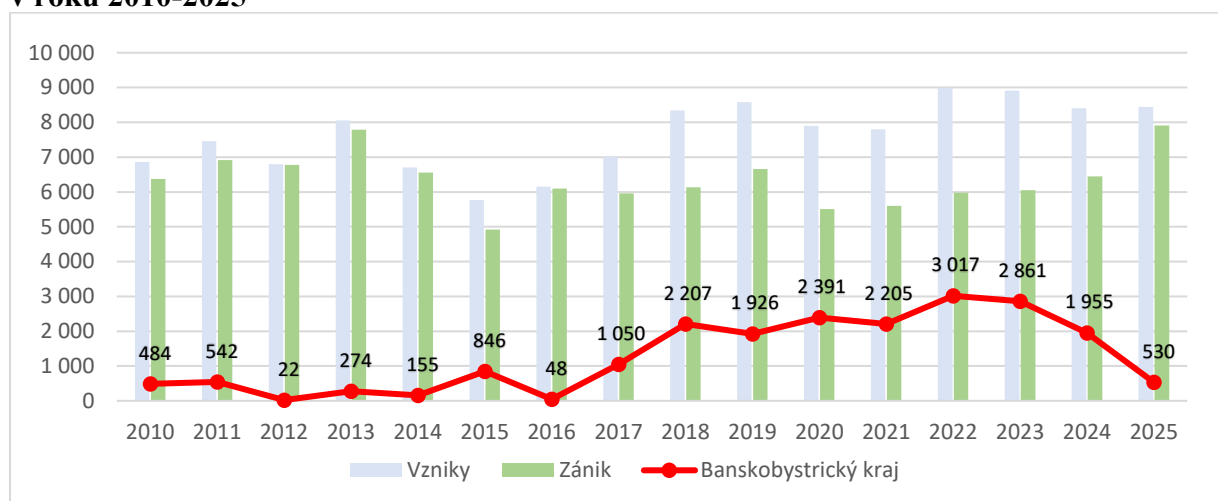
Tab. č. 30: Čistý prírastok podnikateľských subjektov podľa sídla v roku 2017 - 2025 v SR

Kraj	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Banskobystrický kraj	1 050	2 207	1 926	2 391	2 205	3 017	2 861	1 955	530
Bratislavský kraj	4 595	6 621	7 303	9 600	9 806	11 535	11 354	9 908	4 089
Košický kraj	1 224	2 188	3 057	4 100	4 021	4 078	5 151	3 937	1 801
Nitriansky kraj	1 538	3 290	3 073	3 334	4 291	4 759	3 676	3 023	149
Prešovský kraj	1 211	3 870	4 328	4 604	6 663	5 187	5 078	3 333	1 704
Trenčiansky kraj	821	1 771	2 546	3 054	3 375	3 075	3 207	2 366	397
Trnavský kraj	1 279	2 645	2 837	4 034	4 255	4 664	3 900	1 965	60
Žilinský kraj	1 087	3 315	3 716	4 408	6 198	4 564	4 354	3 122	1 146

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Počet vznikov a zánikov v **Banskobystrickom kraji** sa po celé sledované obdobie uplynulých 15 rokov vyvíjal priaznivo, pričom v každom roku prevýšil počet vzniknutých podnikov počet zaniknutých. Až do roku 2016 však dosahoval ročný čistý prírastok len veľmi nízku úroveň do 900 podnikateľských subjektov. Výraznejší rast čistého prírastku bol v Banskobystrickom kraji zaznamenaný od roku 2017. Pozitívny vývoj z uplynulých rokov neprerušila ani koronakríza. Aj v roku 2023 pokračoval pozitívny trend a čisté prírastky dosiahli 2 861 subjektov. V roku 2024 došlo k poklesu na 1 955 subjektov a v roku 2025 sa pokles ďalej prehĺbil – čistý prírastok klesol na 530 subjektov, čo predstavuje medziročný pokles o 72,9 %. Napriek tomu si kraj v roku 2025 polepšil v poradí krajov SR – z ôsmeho miesta sa posunul na piate, keďže ostatné kraje (najmä Nitriansky a Trnavský) zaznamenali ešte výraznejší prepád.

Graf č. 41: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Banskobystrickom kraji v roku 2010-2025

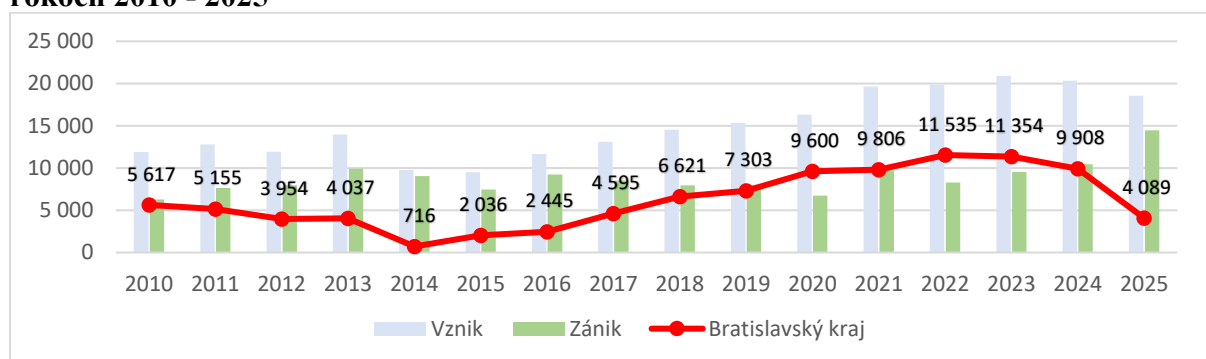

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Bratislavský kraj možno z pohľadu podnikateľskej aktivity označiť za podnikateľské a hospodárske centrum republiky. V sledovanom období od roku 2010 došlo vždy k čistému prírastku podnikateľských subjektov v kraji. Výrazne negatívny vplyv nemala ani koronakrízová situácia v roku 2020 a 2021. Došlo iba k miernemu spomaleniu čistých prírastkov.

Pre Bratislavský kraj je charakteristický každoročný prírastok firiem. Napriek výraznému poklesu v roku 2014 (predovšetkým vplyvom dynamického poklesu počtu vznikov) sa od roku 2015 čistý prírastok každoročne zvyšoval. Rok 2022 bol charakterizovaný opätovným nárastom, pričom čistý prírastok prvý krát v sledovanom období dosiahol viac ako 11 tisíc subjektov. V roku 2023 došlo opätovne k nárastu čistých prírastkov viac ako 11 000. V roku 2024 došlo k medziročnému poklesu čistých prírastkov nových podnikov o 12,7 % na 9 908 subjektov, hodnoty však zostali v sledovanom období tretie najvyššie. V roku 2025 sa pokles výrazne prehĺbil – čistý prírastok klesol na 4 089 subjektov, čo predstavuje medziročný pokles o 58,7 %. V absolútnom vyjadrení tak Bratislavský kraj stratil najviac čistých prírastkov spomedzi všetkých krajov (- 5 819). Napriek tomu si kraj zachoval prvé miesto v celkovom rebríčku krajov – v roku 2025 vznikol v Bratislavskom kraji takmer každý druhý nový čistý prírastok. Podniky k vyššej aktivite v BSK motivuje dostatok príležitostí, dostupná pracovná sila a dostatok prenajímateľných plôch na rozvoj činnosti, ktoré sú koncentrované v administratívnych činnostiach.

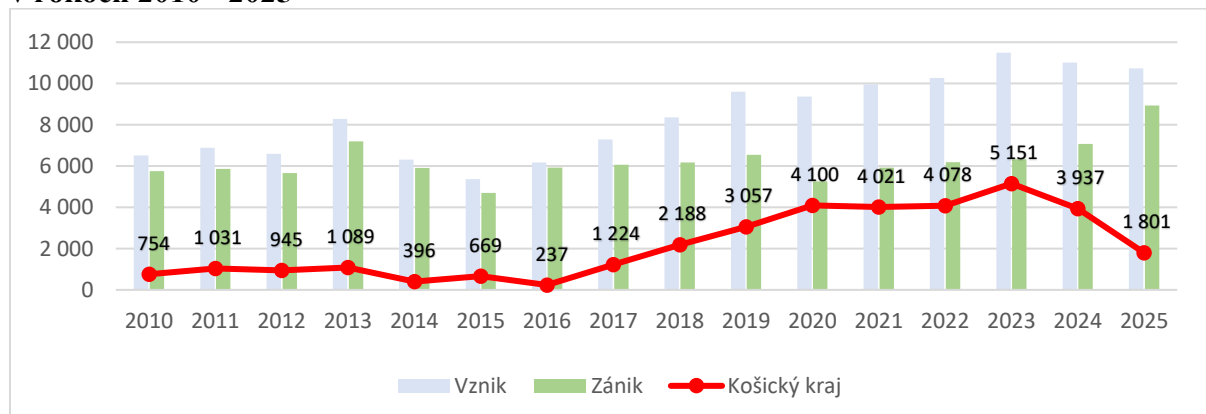
Graf č. 42: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Bratislavskom kraji v rokoch 2010 - 2025

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Košický kraj patrí v uplynulých troch rokoch medzi kraje s dynamickejšim vývojom. Pozitívom je, že čistý prírastok podnikateľských subjektov sa postupne stabilizoval a jednoznačne rastie. V sledovanom období nenastal ani jeden rok, v ktorom by sme zaznamenali čistý úbytok podnikateľských subjektov v kraji. Od roku 2020 sa počet podnikateľských subjektov z hľadiska čistého prírastku stabilizoval na približne 4000 ročne. V roku 2023 došlo k zásadnému nárastu počtu čistých prírastkov v kraji a to najviac spomedzi všetkých krajov. Medziročne sa počet čistých prírastkov zvýšil o 26 %, t. j. o takmer 1 100 čistých prírastkov. V roku 2024 naopak došlo k medziročnému poklesu počtu nových čistých prírastkov na hodnotu 3 937, teda medziročný pokles bol 23,6 %. V roku 2025 sa pokles ďalej prehĺbil – čistý prírastok klesol na 1 801 subjektov, čo predstavuje medziročný pokles o 54,3 %. Z pohľadu poradia krajov si Košický kraj zachoval druhú priečku spomedzi všetkých krajov SR. V porovnaní s dlhodobým priemerom kraja (2 052) je hodnota za rok 2025 už pod jeho dlhodobou úroveň, avšak najmenej spomedzi všetkých krajov (- 12,2 %), čím sa Košický kraj javí ako najodolnejší voči celkovému spomaleniu. Vývoj vznikov, zánikov a čistého prírastku podnikateľských subjektov v Košickom kraji znázorňuje graf č. 44.

Graf č. 43: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Košickom kraji v rokoch 2010 - 2025

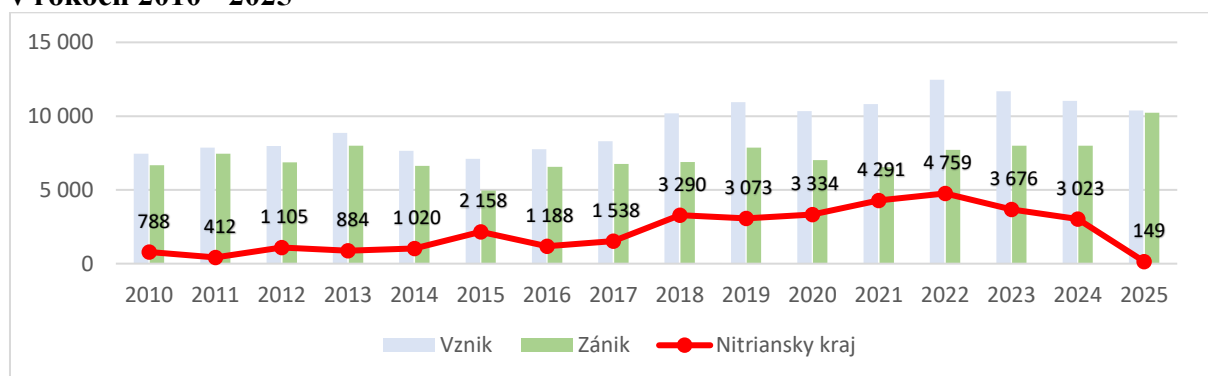

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Na základe výsledkov za uplynulých 13 rokov možno konštatovať, že o podnikanie v **Nitrianskom kraji** je dlhodobý záujem, čo potvrdzuje aj fakt, že ani v jednom roku sledovaného obdobia nedosiahol čistý prírastok zápornú hodnotu. V uplynulých rokoch sa darí zrýchľovať veľkosť čistého prírastku podnikateľských subjektov v kraji. V roku 2023 dosiahol čistý prírastok 3 676 subjektov. Ide o pomerne výrazný pokles o 22 % medziročne. V roku 2024

došlo k ďalšiemu medziročnému poklesu počtu novovzniknutých subjektov v kraji o 17,8 % na 3 023 subjektov. V roku 2025 sa však zaznamenal historicky najprudší prepád – čistý prírastok klesol o 95,1 % na pouhých 149 subjektov. Od vrcholu v roku 2022 (4 759) tak Nitriansky kraj za tri roky stratil viac ako 96 % svojej dynamiky. Hoci kraj zostal v roku 2025 v kladnom čísle, je veľmi blízko nule. Z poradia krajov sa Nitriansky kraj prepadol o dve miesta na siedme. K negatívnemu vývoju prispelo, že kraj je tradičným centrom obchodu a pôdohospodárstva – odvetví, ktoré v roku 2025 vykázali najvýraznejšie poklesy resp. čisté úbytky.

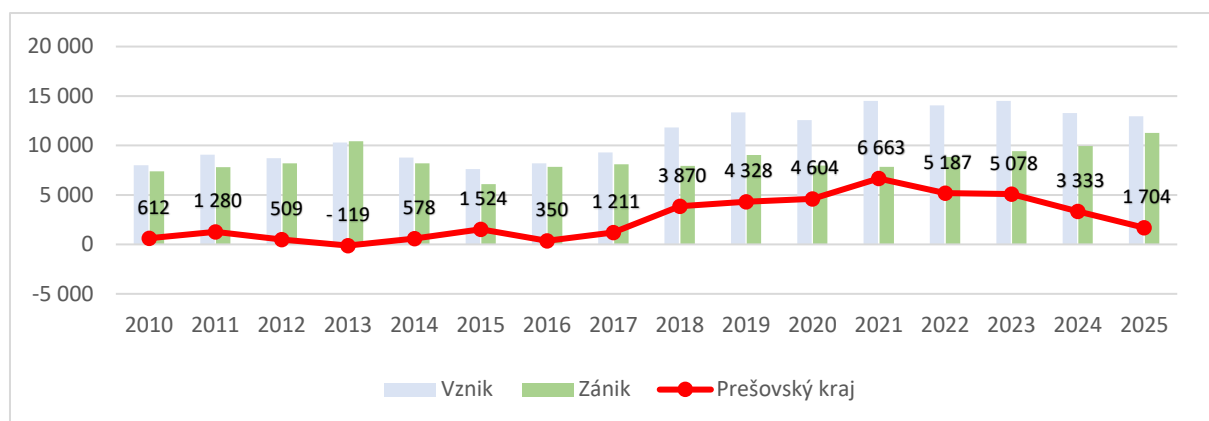
Graf č. 44: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Nitrianskom kraji v rokoch 2010 - 2025

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Prešovský kraj patrí posledné roky (spolu s Bratislavským krajom) medzi kraje s najvyšším prírastkom podnikateľských subjektov v rámci všetkých sledovaných krajov. Čistý prírastok v Prešovskom kraji sa v sledovanom období vyznačoval kolísavým vývojom. Od roku 2010 sa tvorba čistého prírastku vyvíjala nepredvídateľne – pozitívny vývoj nahradzoval negatívny a naopak. Po roku 2016 sa (obdobne ako v iných slovenských krajoch) situácia výrazne zlepšila a čistý prírastok začal narastať. Posledné roky dosahuje čistý prírastok viac ako 4 000 subjektov ročne. Najúspešnejším rokom bol rok 2021 s čistým prírastkom 6 663 subjektov. V roku 2023 dosiahol prírastok 5 078, čo je o 2,1 % menej ako v roku 2022. V roku 2024 aj v tomto kraji došlo k poklesu a to o pomerne výrazných 34,4 %, čistý prírastok však zostal v kraji kladný a dosiahol 3 333 čistých prírastkov. V roku 2025 pokračoval pokles aj v Prešovskom kraji – čistý prírastok klesol na 1 704 subjektov, čo predstavuje medziročný pokles o 48,9 %. Prešovský kraj tak dosiahol najmiernejší percentuálny pokles spomedzi všetkých krajov SR a v poradí krajov si zachoval tretie miesto. Faktorom relatívnej odolnosti kraja je silná pozícia segmentu stavebníctva v severovýchodnej časti krajiny a dlhodobou rastúca podnikateľská kultúra v regióne. Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Prešovskom kraji znázorňuje graf č. 46.

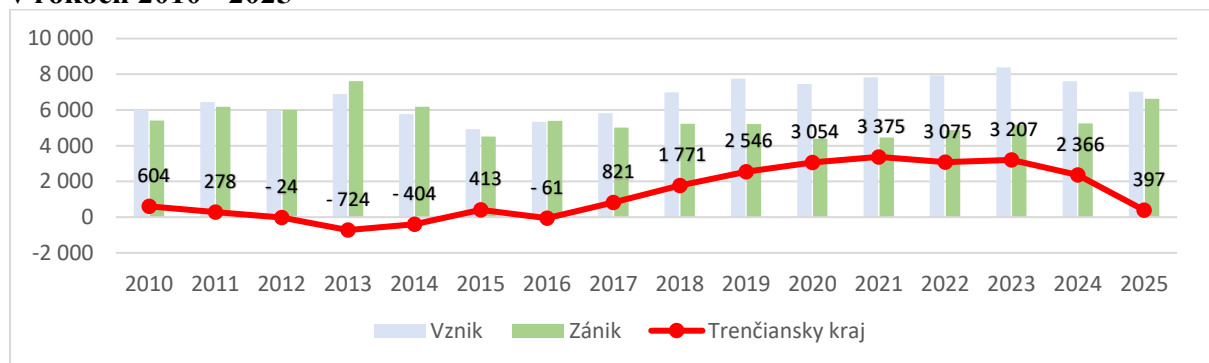
Graf č. 45: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Prešovskom kraji v rokoch 2010 – 2025

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Podnikateľská aktivita v **Trenčianskom kraji** v porovnaní s ostatnými slovenskými kraji po roku 2010 upadla najviac a za ostatnými slovenskými kraji zaostávala. V období rokov 2012 – 2016 (s výnimkou roku 2015) rozhodlo viac podnikateľov svoju činnosť ukončiť ako založiť. Po roku 2016 dosahoval čistý prírastok opäť kladnú hodnotu, ktorá v uplynulých troch rokoch ešte vzrástla. Už dlhodobo patrí Trenčiansky kraj k tým krajom, kde vzniká relatívne najmenej podnikateľských subjektov. Avšak aj v tomto prípade bol rok 2021 z hľadiska čistého prírastku najúspešnejším, pričom vzniklo 3 375 subjektov. V roku 2022 poklesol počet čistých prírastkov podnikateľských subjektov o 300 na 3 075. V roku 2023 došlo k miernemu rastu čistých prírastkov v kraji a to o 4,29 %, resp. o 132 podnikateľských subjektov. V roku 2024 sa opätovne znížil počet novovzniknutých podnikov v kraji a dosiahol 2 366. V roku 2025 došlo k prudkému prepadu – čistý prírastok klesol o 83,2 % na 397 subjektov, čo je najnižšia hodnota od krízových rokov 2015–2016. V absolútnom vyjadrení tak Trenčiansky kraj stratil 1 969 čistých prírastkov, pričom sa naďalej radí medzi kraje s najnižšou podnikateľskou dynamikou. Kraj zostal v poradí krajov na šiestom mieste. K príčinám patrí silný priemyselný a subkontraktorský charakter ekonomiky kraja, ktorý bol najviac vystavený poklesu v sektore priemyslu, ako aj jeho citlivosť na cyklický vývoj automotive segmentu.

Graf č. 46: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Trenčianskom kraji v rokoch 2010 - 2025

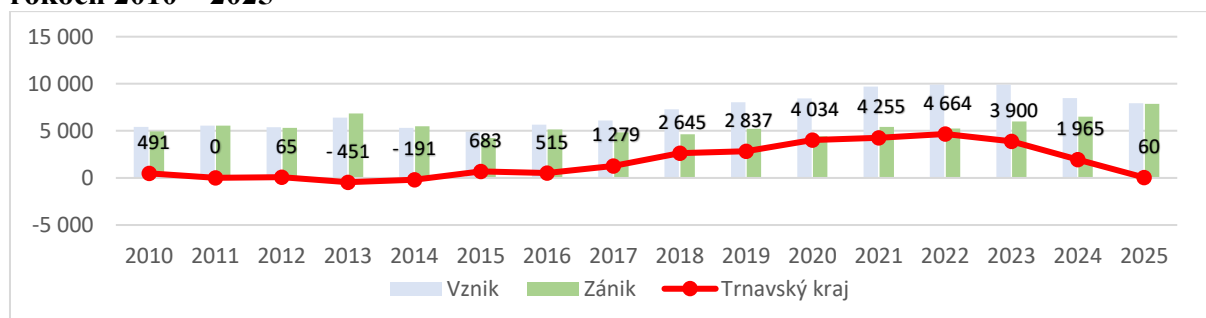

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Záujem o podnikanie v **Trnavskom kraji** je z dlhodobého hľadiska v porovnaní s inými kraji priemerný. Pozitívnym znakom je stabilnejší vývoj počtu zaniknutých podnikateľských subjektov. Spolu s každoročným nárastom početnosti nových MSP po roku 2015 to viedlo k dynamickému zvyšovaniu čistého prírastku firiem. Kým v roku 2016 bol v kraji zaznamenaný čistý prírastok na úrovni 515 subjektov, v roku 2022 to už bolo 4 664. V roku 2023 pozorujeme

mierny medziročný pokles o 764 podnikov, t. j. pokles o 16,38 %. V roku 2024 bol trend podobný ako v iných krajoch a došlo k poklesu počtu čistých prírastkov medziročne až o 49,6 % na 1 965 subjektov. V roku 2025 sa pokles ďalej dramaticky prehĺbil – čistý prírastok klesol o 97,0 % na pouhých 60 subjektov, čo je takmer nulová bilancia vznikov a zánikov v kraji. V poradí krajov sa Trnavský kraj prepadol z piatej priečky až na poslednú, ôsmu pozíciu. Trnavský kraj je tradične orientovaný na priemysel a obchod, čo sú práve dva sektory, ktoré v roku 2025 zaznamenali najvýraznejšie čisté úbytky. Z dlhodobého priemeru kraja je hodnota v roku 2025 nižšia až o 96,5 %.

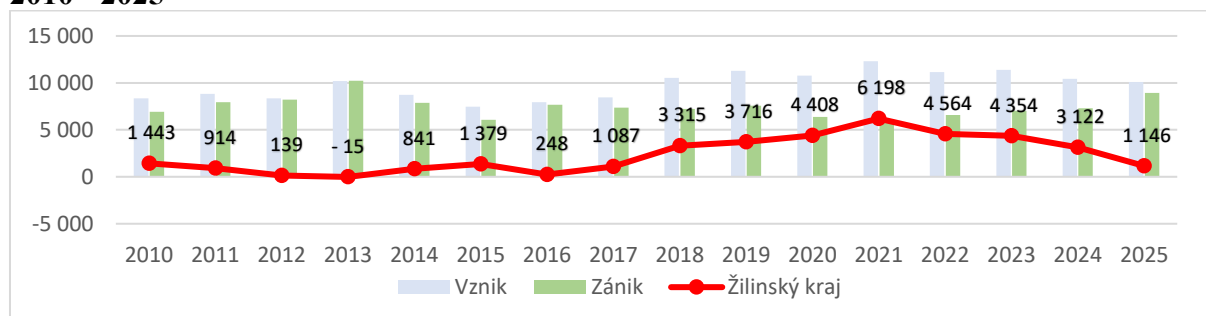
Graf č. 47: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Trnavskom kraji v rokoch 2010 – 2025

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Žilinský kraj je pre podnikateľov (najmä živnostníkov) relatívne atraktívny región, ktorý v dlhodobom horizonte nepodliehal tak výrazným turbulenciám ako iné slovenské kraje. Zanedbateľný úbytok podnikateľských subjektov bol v sledovanom období pozorovaný len v roku 2013. V krízovom roku 2020 predstavoval čistý prírastok v Žilinskom kraji 4 408 podnikateľských subjektov. Rok 2023 bol z hľadiska čistých prírastkov menej úspešný ako rok 2022 a došlo k miernemu poklesu o 4,6 %, t. j. o 210 subjektov menej. V roku 2024 počty vznikov v kraji medziročne klesli, čistý prírastok klesol na 3 122 subjektov, čo predstavovalo pokles o 28,3 %. V roku 2025 sa pokles ďalej prehĺbil – čistý prírastok klesol o 63,3 % na 1 146 subjektov. V poradí krajov si Žilinský kraj zachoval štvrtú priečku. Vzhľadom na priemyselný a stavebný charakter kraja sa v roku 2025 výrazne prejavila citlivosť na pokles týchto sektorov v celej SR.

Graf č. 48: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov v Žilinskom kraji v roku 2010 - 2025

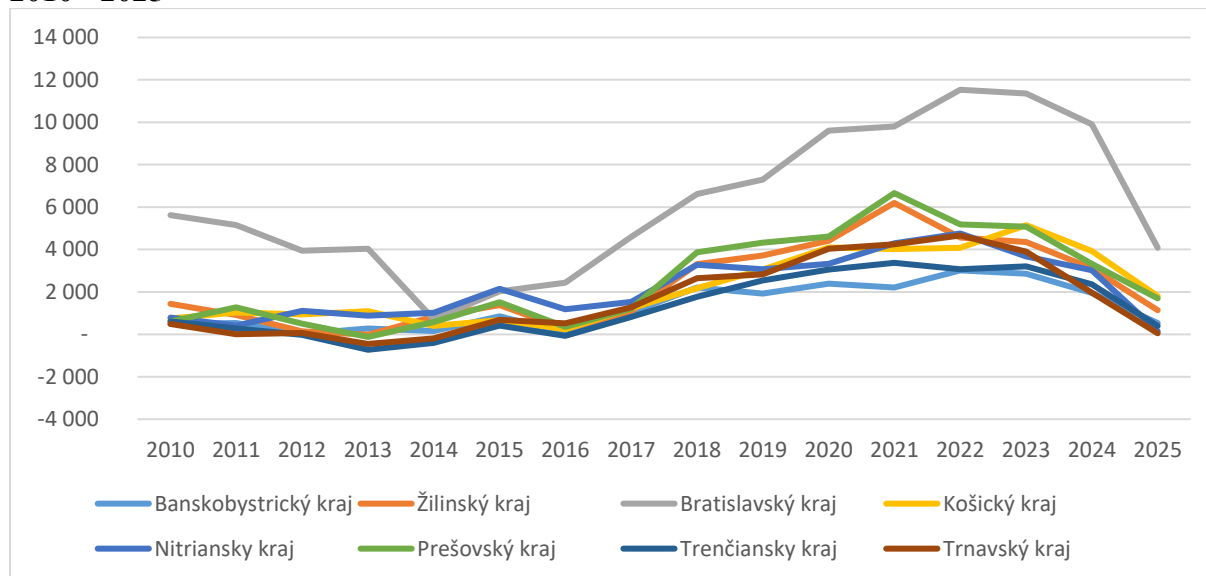

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Rok 2025 ešte výraznejšie potvrdil dlhodobé trendy z hľadiska regionálnej štruktúry prírastku jednotlivých podnikateľských subjektov. Lídrom v čistých prírastkoch zostal Bratislavský kraj, ktorého podiel na celkovom čistom prírastku SR ešte vzrástol – v roku 2025 vznikol v Bratislavskom kraji takmer každý druhý nový čistý prírastok celej republiky. Na druhom konci rebríčka sa ocitli Trnavský (60), Nitriansky (149) a Trenčiansky kraj (397),

pričom Nitriansky a Trnavský kraj sa prepadli v poradí o dve, resp. tri pozície. Najvýznamnejším pozorovaním je, že „zlomenie krivky“ pri všetkých krajoch z roku 2024 sa v roku 2025 prehĺbilo do podoby plošného a výrazného prepadu čistých prírastkov – medziročné poklesy v jednotlivých krajoch sa pohybovali v rozmedzí od - 48,9 % (Prešovský kraj) až po - 97,0 % (Trnavský kraj). Takýto stav je pravdepodobne výsledkom kombinácie konsolidačných opatrení vlády, vyšších daňových a odvodových zaťažení, zhoršenej spotrebiteľskej dôvery a cyklického spomalenia v kľúčových sektoroch (stavebníctvo, priemysel, obchod), ktoré sa pretavili do regionálnych dopadov.

Graf č. 49: Vývoj čistého prírastku podnikateľských subjektov podľa sídla v rokoch 2010 - 2025

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Dlhodobo platí, že pribúdajú čisté prírastky vo všetkých krajoch. Toto tvrdenie napriek medziročným poklesom platilo aj v roku 2024 a potvrdilo sa aj v roku 2025 – napriek prudkým prepacom dosiahol každý kraj kladný čistý prírastok, hoci niektoré (Trnavský a Nitriansky kraj) sa k nule veľmi priblížili. V absolútnej hodnote sa v roku 2025 najväčšou mierou na celkovom prírastku podieľal Bratislavský kraj, v ktorom počet vznikov prevýšil počet zánikov o 4 089 podnikateľských subjektov. Bratislavský kraj tak obhájil prvenstvo a potvrdil, že je podnikateľsky najobľúbenejším regiónom na Slovensku.

V celkovom hodnotení sa spomedzi počtu čistých prírastkov podnikateľských subjektov na druhom mieste umiestnil Košický kraj (1 801), nasledovaný Prešovským krajom (1 704). Naopak, najmenej atraktívnymi spomedzi krajov boli v roku 2025 Trnavský kraj (60), ktorý sa prepadol o jednu pozíciu na poslednú, ôsmu priečku, Nitriansky kraj (149), ktorý sa prepadol o dve pozície na siedme miesto, a Trenčiansky kraj (397) na šiestom mieste. Naopak, polepšil si Banskobystrický kraj, ktorý sa o tri pozície posunul nahor na piatu priečku. Podrobný prehľad počtu čistých prírastkov podnikateľských subjektov podľa sídla v rokoch 2024 a 2025 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tab. č. 31: Najväčší čistý prírastok podnikateľských subjektov podľa sídla a poradie jednotlivých krajov v roku 2024 a 2025 v SR

P.č.	Kraj	ČP 2024	P.č.	Kraj	ČP 2025	Zmena pozície
1.	Bratislavský kraj	9 908	1.	Bratislavský kraj	4 089	=
2.	Košický kraj	3 937	2.	Košický kraj	1 801	=
3.	Prešovský kraj	3 333	3.	Prešovský kraj	1 704	=
4.	Žilinský kraj	3 122	4.	Žilinský kraj	1 146	=
5.	Nitriansky kraj	3 023	5.	Banskobystrický kraj	530	↑ 3
6.	Trenčiansky kraj	2 366	6.	Trenčiansky kraj	397	=
7.	Trnavský kraj	1 965	7.	Nitriansky kraj	149	↓ 2
8.	Banskobystrický kraj	1 955	8.	Trnavský kraj	60	↓ 1

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Dynamika čistého prírastku bola v jednotlivých krajoch rôzna, no rovnako ako v roku 2024 vo všetkých krajoch došlo k medziročnému poklesu, v roku 2025 však v podstatne hlbšom rozsahu. Najvyšší medziročný pokles bol pozorovaný v Trnavskom kraji (- 97,0 %) a v Nitrianskom kraji (- 95,1 %), naopak najmiernejší v Prešovskom kraji (- 48,9 %). Žiadny kraj sa pritom v roku 2025 nezaobišiel bez medziročného poklesu prevyšujúceho jednu tretinu. Krátkodobá dynamika čistého prírastku spolu s absolútnou zmenou čistého prírastku v členení podľa sídla je uvedená v tabuľke č. 32.

Tab. č. 32: Dynamika ČP podľa sídla 2025/2024 (krátkodobá)

P.č.	Kraj	ČP 2024	ČP 2025	Zmena (abs.)	Zmena (%)
1.	Bratislavský kraj	9 908	4 089	-5 819	↓ - 58,73 %
2.	Prešovský kraj	3 333	1 704	-1 629	↓ - 48,87 %
3.	Nitriansky kraj	3 023	149	-2 874	↓ - 95,07 %
4.	Trnavský kraj	1 965	60	-1 905	↓ - 96,95 %
5.	Žilinský kraj	3 122	1 146	-1 976	↓ - 63,29 %
6.	Košický kraj	3 937	1 801	-2 136	↓ - 54,25 %
7.	Trenčiansky kraj	2 366	397	-1 969	↓ - 83,22 %
8.	Banskobystrický kraj	1 955	530	-1 425	↓ - 72,89 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

Z hľadiska dynamiky čistého prírastku v dlhodobom horizonte (porovnanie s dlhodobým priemerom za roky 2008 – 2025) zaznamenali pokles pod dlhodobý priemer všetky kraje. Najvýraznejšie pod dlhodobý priemer sa prepädli Trnavský kraj (- 96,5 %) a Nitriansky kraj (- 93,2 %), naopak najmiernejší pokles pod dlhodobý priemer zaznamenal Košický kraj (- 12,2 %). V absolútnom vyjadrení sa čistý prírastok v roku 2025 najviac odkláňal od dlhodobého priemeru v Nitrianskom kraji (- 2 055 subjektov) a Bratislavskom kraji (- 1 964), a najmenej v Košickom kraji (- 251 subjektov).

Tab. č. 33: Vývoj ČP podľa sídla v roku 2024 voči dlhodobému priemeru (2008-2025)

P.č.	Kraj	Dlhodobý priemer	ČP 2025	Zmena (abs.)	Zmena (%)
1.	Trenčiansky kraj	1 307	397	-910	↓ - 69,6 %
2.	Trnavský kraj	1 731	60	-1 671	↓ - 96,5 %
3.	Košický kraj	2 052	1 801	-251	↓ - 12,2 %
4.	Banskobystrický kraj	1 241	530	-711	↓ - 57,3 %
5.	Žilinský kraj	2 323	1 146	-1 177	↓ - 50,7 %
6.	Prešovský kraj	2 550	1 704	-846	↓ - 33,2 %
7.	Bratislavský kraj	6 053	4 089	-1 964	↓ - 32,4 %
8.	Nitriansky kraj	2 204	149	-2 055	↓ - 93,2 %

Zdroj: SBA na základe údajov Registra organizácií ŠÚ SR

5 Záver

Rok 2025 bol charakterizovaný pokračujúcim vplyvom konsolidačných opatrení vlády, ktoré mali dopad na podnikanie. Viaceré z týchto opatrení predražili nielen zamestnávanie ale tiež podnikanie.

V roku 2025 vzniklo najmenej živnostníkov od roku 2020, čo bol rok spojený s koronakrízovým obdobím. Medziročne sa podarilo zvýšiť počet novovzniknutých právnických osôb až na 25 tisíc.

Dlhodobo najpopulárnejšou formou právnických spoločností je spoločnosť s ručením obmedzením, ktorých počet atakuje 270 tisíc registrovaných subjektov.

Počet vznikov nových firiem v roku 2025 oproti roku 2024 poklesol o asi 4 500 medziročne. Klesajúci trend vznikov, nastolený v roku 2024, sa tak potvrdil aj v roku 2025. Z hľadiska veľkostných kategórií dominujú vzniky mikropodnikateľov.

Najviac registrácií, už dlhodobo, je z hľadiska sektorov zaznamenaných v sektore „Obchodné služby“. Počet nových registrácií v roku 2025 dosiahol viac ako 31 900. Vo väčšine ostatných sektorov došlo k medziročnému poklesu nových registrácií, najvýraznejšie v segmente obchodu (medziročne o 38,2 %).

Z hľadiska regionálneho vývoja vznikov najvyšší počet podnikov vzniká v Bratislavskom kraji (18 543 podnikov). Je to o viac ako 5 500 viac ako v prípade vznikov podnikov v druhom kraji v poradí a to v Prešovskom kraji. Vyšší počet vzniknutých podnikov ako 10 000 sme v roku 2025 pozorovali ešte v Košickom kraji, Nitrianskom kraji a Žilinskom kraji. Regionálne rozloženie vznikov aj z hľadiska odvetvia rešpektuje odvetvové členenie slovenskej ekonomiky. Obchodné služby pribúdajú najmä na západe krajiny a vo veľkých mestách, odvetvie stavebníctva vzniká najviac v severovýchodných okresoch Slovenska. Na juhu Slovenska vo zvýšenej miere pozorujeme vznik v sektore pôdohospodárstva. Vzniká dlhodobo viac fyzických osôb – podnikateľov. Najviac právnických osôb vzniklo v ekonomických centrách krajiny, najmä v Bratislave.

V roku 2025 ukončilo svoju činnosť 76 220 podnikateľských subjektov, čo predstavuje medziročný nárast o 25,0 % oproti roku 2024. Výrazne vzrástol počet zaniknutých FO podnikateľov – živnostníkov (o 25,3 %), ale tiež počet zaniknutých právnických osôb (o 31,4 %).

Z hľadiska jednotlivých odvetví zaniká najviac subjektov v sektore obchodných služieb (20 907), stavebníctvo (18 417) a priemysel (9 315). Najmenej subjektov zaniká v sektore ubytovanie a stravovanie (1 946).

Najvyšší počet zánikov v roku 2025 bol zaznamenaný opäť v Bratislavskom kraji – na úrovni 14 454 podnikateľských subjektov, nasledovaný Prešovským krajom (11 257 subjektov). Najmenej podnikateľských subjektov zaniklo v Trenčianskom (6 623 subjektov), Trnavskom (7 876 subjektov) a Banskobystrickom kraji (7 914 subjektov).

Z bilancie vznikov a zánikov vyplýva výrazný pokles čistého prírastku podnikateľských subjektov v roku 2025. V porovnaní s rokom 2024 sa prírastok znížil zásadne o 66,6 %.

Celkový čistý prírastok dosiahol 9 878 subjektov. Pozitívny vývoj prírastku bol zaznamenaný vo všetkých krajoch SR, najvýraznejšie opäť v Bratislavskom kraji, ktorý je lídrom týchto štatistík. Kladný prírastok počtu podnikateľských subjektov v Bratislavskom kraji dosiahol 4 089. Najmenej podnikateľských subjektov pribudlo v Trnavskom kraji (60).

Z hľadiska jednotlivých odvetví pribúdajú podnikateľské subjekty v sektore obchodných služieb, stavebníctve, doprave, priemysle, ostatných službách, či ubytovaní a stravovaní.

Rok 2025 poukázal na trendy, ktoré znamenajú útlm podnikateľskej aktivity a chuti k podnikaniu. Je potrebné zlepšiť podnikateľské prostredie a zvýšiť podnikateľskú aktivitu, lebo hrozí, že podobné trendy sa stanú dlhodobými a podnikateľský sektor začne stagnovať.